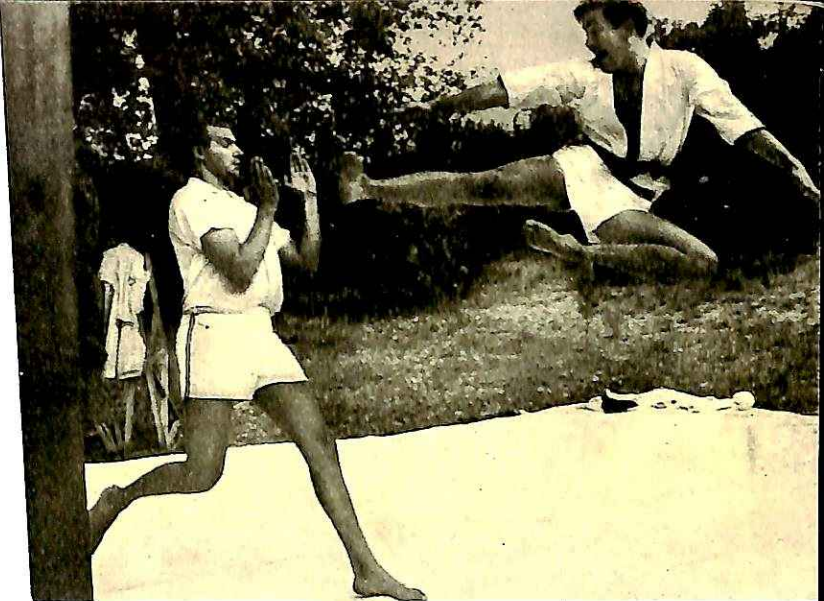

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 575 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1966 ΔΡΧ. 5

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΥΡΗ ΖΩΝΗ

Το «Νεσκαφέ» είναι προϊόν της μεγαλύτερας βιομηχανίας καφέ της Εύρωπης.

**"Αν θέλετε ένα καλό καφέ,
προσέξτε ή έτικέττα,
να γράφη την λέξι «NESCAFÉ»**

Η μάρκα αυτή αποτελεί για σας εγγύηση!...
Εγγύηση ότι το προϊόν εισάγεται από το Έξωτερικό, συσκευασμένο, άπυθνης σε κουτιά ή βαζάκια, στο εργοστάσιο της παραγωγής του κι όχι εδώ. Εγγύηση ότι έτσι διατηρεί όλο το άρωμα των λεπτών καφέδων από τους οποίους γίνεται. Εγγύηση ότι δεν έχει υποστεί την παραμικρή έκ των υστέρων επέμβασι ή αλλαγή συσκευασίας.

Με το δικίο σας λοιπόν προσφέρετε στους δικούς σας καί στους φίλους σας ένα φλυτζάνι NESCAFÉ, γιατί είν' ένας απ' τους καλύτερους καί

πιό μοντέρνους στιγμιαίους καφέδες στο κόσμο. Κι ακόμη, το NESCAFÉ είναι τόσο πρακτικό!

**ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΕΙΔΗΣΗ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ
ΛΟΓΟΥΣ Ν' ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΦΕΪΝΗ!**

"Αν αγαπάτε τον καλό καφέ, αλλά έχετε λόγους ν' αποφεύγετε την καφεΐνη, ίδου το «Nescafé» χωρίς καφεΐνη (κόκκινη έτικέττα) απ' το οποίο μπορείτε να πίνετε όσο θέλετε καί όσο συχνά επιθυμείτε! Το «Nescafé» χωρίς καφεΐνη (décaféiné) είν' εξίσου καλό με τον κανονικό καφέ, γιατί από τους κόκκους του καφέ έχει αφαιρεθί ή καφεΐνη πριν τους καβουρντίσουν. Το «Nescafé» décaféiné είναι έγγυημένον χωρίς καφεΐνη από την Νεστέ.

★ Προσοχή! Το NESCAFÉ δεν είναι δυναμική προϊόντος, αλλά σήμα, υποδηλώνει αποκλειστικώς τον στιγμιαίο καφέ που παρασκευάζει καί πωλεί ή Έταιρεία Νεστέ.

ΤΟ **NESCAFÉ** ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΪΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

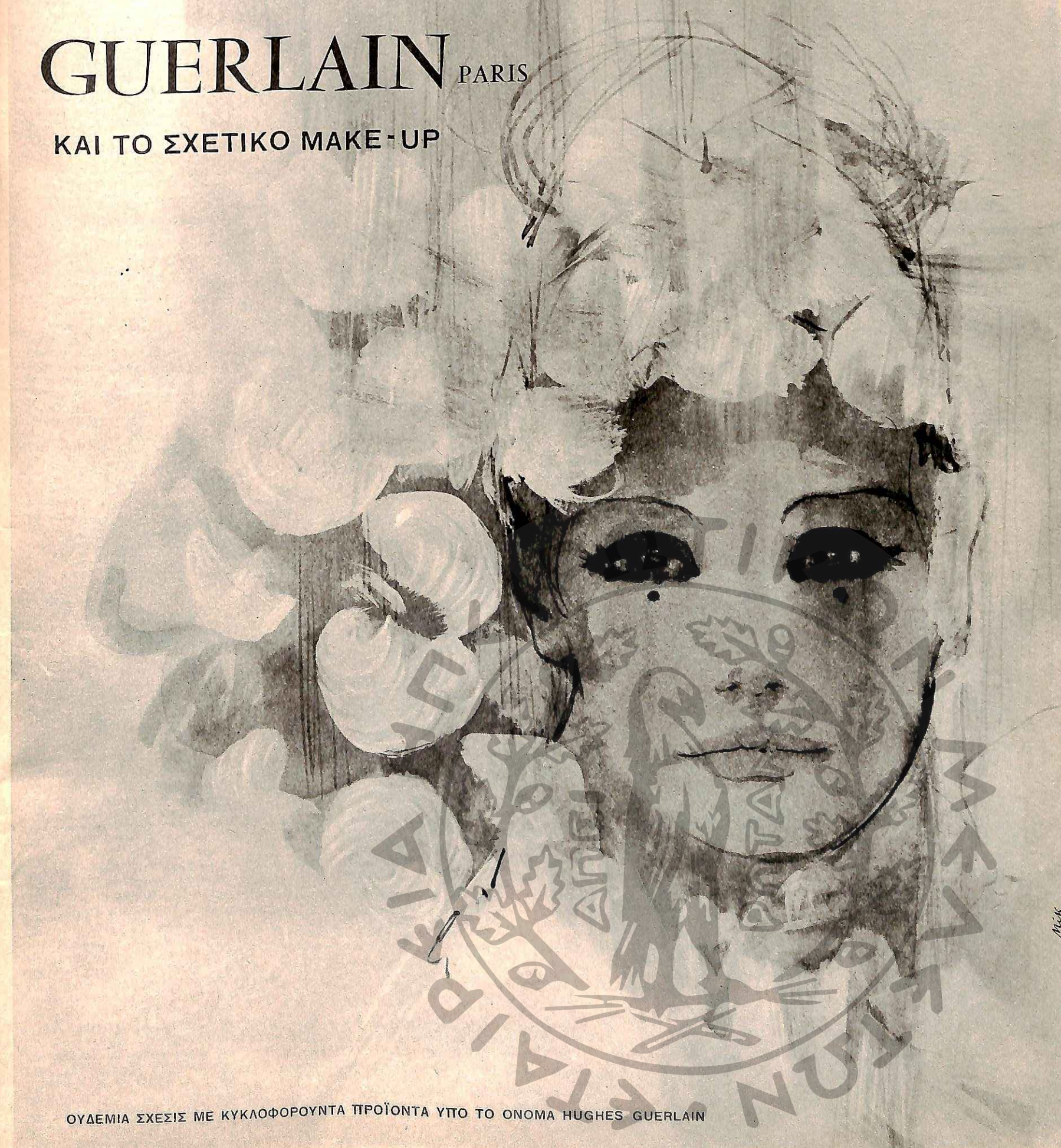
CANDIDE

«KANTINT»

Η ΝΕΑ ΠΟΥΔΡΑ

GUERLAIN PARIS

ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ MAKE-UP

ΟΥΔΕΜΙΑ ΣΧΕΣΙΣ ΜΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΠΟ ΤΟ ΟΝΟΜΑ HUGHES GUERLAIN

Οι αναγνώστες χρoίρουν olis

EIKONEΣ

Ξέγνοιαστα νιάτα...

Το δημοσιευθέν στο περιοδικό σας άρθρον του κ. Φρ. Γερμανού σχετικά με τον εξαιρετον εκλιπόντα «Έλληνα συγγραφέα Γρηγ. Ξενοπούλου με έκανε να θυμηθώ τα ξέγνοιαστα νιάτα μας και να συγκινηθώ.

Ανήκα και εγώ εις ένα από τα γελαστά προσώπια που επόζαζαν θριαμβευτικά στις σελίδες της «Διαπλάσεως των Παιδων», πρό 50 περίπου ετών (ετυχώς όχι ακόμα 60 ή 70) με το ψευδώνυμο «Αύριανό Λουκούμι».

Γέννημα και θρόμμα της ωραίας και άριστοκρατικής Σύρου, ελάμβανα μέρος με καλή επίδοσιν εις τας πνευματικές ασκήσεις, βοηθώντας και την αδελφήν μου Άγγελον Σπουργίην (νυν σύζυγος Νικ. Κάρικα), η οποία έλαβε και πρότον βραβείον με το ψευδώνυμο «Σιλβάνιο Συριανού Παρθεναγωγείου» (πάλιν η Σύρος), δημοσιεύθη και η φωτογραφία της με την κατά-

ξοθην και μακροτάτην χρυσήν κόμην της.

Ο μακαρίτης πατέρας μου Άναστάσιος Ν. Σπουργίτης, οικονομολόγος και διδάκτωρ της Νομικής του Πανεπιστημίου της Αϊδελβέργης και μετά την εγκατάστασιν μας εις Αθήνας πλειστάκις πρότασις της ΑΣΟΕΕ, ήτο φίλος και συμφοιτητής του Γρηγορίου Ξενοπούλου. Ένθυμούμαι δέ ότι εις τα «Τριάντα χρόνια φιλολογικής ζωής», που δημοσίευσε πρό πολλών ετών εις την «Καθημερινήν», Έγραφε: «Συνητώμεθα συχνά με τον Άντωνιον Μάτσειν, Θεόδωρον Βελλανίτην και Άναστάσιον Σπουργίτην Ζακυνθιοσυριανόν γερμανομαθή, ο οποίος μάς άπήγγειλε συχνά ποιήματα του Γκαίτε και του Σέλλερ.

Αθήναι

ΔΙΟΝ. ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ

Συν/χος Τμημ. Α΄
Έθν. Τραπ. Ελλάδος

Γατο - ευζήτηση

Από το τόσο χαριτωμένο και ενδιαφέρον ρεπορτάζ για τις γάτες, συγκρατώ μιά φράση: «Οι περισσότερες γάτες της Ελλάδος είναι καθαράαιμες... Ανήκουν σε μιά αρχαιοτάτη φυλή, η οποία ξεκινά από την Αίγυπτο...». Γιατί μου ξανάφερε στο νου ένα θαυμάσιο βιβλίο που είχε εκδώσει στα παλιά ή «Διάπλασις». Πρόκειται για το μυθιστόρημα του Γάλλου άκαδημαϊκού ANDRE LAURIE: «Πρόας ο Νυκίου». Διαδραματίζεται όλο στην Αθήνα, κάπου εκεί στον Χρυσούν Αιόνα και με ήρωες τρεις εφήβους, περιγράφει παραστατικώτατα την ζωή, την κίνηση, τα ήθη και τα έθιμα εκείνης της εποχής. Λοιπόν, μέσα κει αναφέρει και ένα γάτο, τον Μελάνιο, που παίζει άρκετο ρόλο στην ιστορία και λέει ότι τον είχαν φέρει από την Αίγυπτο και ότι στην Αθήνα σπάνιζαν πολύ. Στην εικονογράφηση παρουσιάζεται ίδιος μ' έ-

κείνον του γραμματιστήνου «ευρωταίος καθαράαιμος - άπογόνος αϊγυπτίαν».

Πάτρα

M. B.

Πόση πικρή αλήθεια στην αρχή της τελευταίας παραγράφου του σχετικού ρεπορτάζ: «Πάντως, στον δικό μας τόπο, όπου οι άνθρωποι δεν αγαπούν τα ζώα, πού τυχερή είναι η γάτα, η οποία δεν άσχολεται με το αν την αγαπούν ή όχι». Γιατί, αλήθεια, οι έχθροι της στην χώρα μας να είναι τόσο πολλοί και οι φίλοι της τόσο λίγοι; Και να σκεφθώ κανείς πως άλλο το έπαισημο κρέας τους άφιερώνει γραμματισήμα. Φαντάσου, τί θα γινόταν και τί θα λεγόταν εδώ, αν συνέβαινε κάτι παρόμοιο...

Αθήναι

ΕΙΡΗΝΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Συγχαίρουν και έρωτούν

Έχω άρκετά χρόνια που διαβάζω το περιοδικό σας και με χαρά μου βλέπω ότι σε κάθε τεύχος κάτι καινούργιο πάντοτε θα παρουσιάσεις και με μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Είναι πραγματικότης και όχι κολακεία αν σας πώ ότι το περιοδικό σας είναι το μόνο που διάβασα και διαβάζω χωρίς να βρώ κάποια παράλειψη ή υπερβολή.

Επ' ευκαιρία δέ, δεν βρίσκω σωστές τις παρατηρήσεις άρισμένων αναγνωστών για την Μπέ - Μπέ.

Δεν μειώνεται σε τίποτα το περιοδικό αν γράψω για την Μπέ - Μπέ, όπως λέγουν, γιατί δεν υπάρχει τίποτα το ξεστρίπωτο ή το άηθικο. Άλλωστε, το «σεξ» πρέπει να μάς άπασχολή σήμερα περισσότερο από άλλα θέματα. Έτσι επιβάλλεται να το συζητούμε.

Σας ζητώ συγγνώμη γιατί παρεκκλίνα από τον πραγματικό λόγο που Έγραφα.

Σε προηγούμενα τεύχη γράφατε χωρίς να δίνετε συγκεκριμένη διεύθυνση, ότι μπορεί όποιος θέλει να άλληλογραφήσει με νέους ή νέες άπ' όλο τον κόσμο — Make new friends.

Επειδή θα ήθελα ν' άλληλογραφήσω με μία Ιαπωνέζα και συγκεκριμένα από το Τόκυο ηλικίας 20 - 22 χρόνων, μήπως σας είναι εύκολο να μου πητέ που θα μπορούα ν' άπευθυνθώ;

Επίσης θα ήθελα να μάθω αν υπάρχει το λεύκωμα των γάμων της πριγκιπίσσης Σοφίας και πόσο τίμαται;

N. B. N. Z.

● Η διαφήμισις που είδατε στο περιοδικό, είχε την ακόλουθη διεύθυνσι:

Correspondence Club Hermes, Berlin 11, Box 172, GERMANY.

Στο τεύχος 534 δημοσιεύσαμε την άγγελία μιάς Ιαπωνέζας, της KIE FURUZAWA, 8-Z, Shinjyomachi, Kano, Gifu City, JAPAN.

Είναι 16 ετών, μαθήτρια της Ανωτάτης Σχολής Θηλέων του Gifu και άλληλογραφεί στην άγγλική.

Το λεύκωμα του γάμου της πριγκιπίσσης Σοφίας έχει εξαντληθ.

Θερμά συγχαρητήρια για το εξαίρετο άρθρο περί Βασίλη Τσιτσάνη. Για μάς που δεν ζήσαμε την «ελασική» περίοδο των ρεμπέτικων, αλλά την γνωρίσαμε από τους δίσκους, τις κοσμικές ταβέρνες και τις διηγήσεις των συγχρόνων του, το άρθρο ήταν άποκαλυπτικό και συγκινητικό μαζί. Γι' αυτό θα ήταν μεγάλη μας χαρά

να δούμε και την συνέχεια. Ένα ζωντανέμα της εποχής εκείνης μέσα από το μπουζούκι, τα κουτούκια, τον Μάρκο — μέχρι τις πρώτες εδεντέτες: την Νίνου, την Μπέλλου, την Χρυσάφη.

Θα ήθελα άκόμη να σας ρωτήσω κάτι: Έχω διαβάσει κ' έχω άκούσει ότι σε πολλά από τα «μεγάλα» ρεμπέτικα του Τσιτσάνη και άλλων, τούς στίχους έγραψε η Εύτυχία Παπαγιαννοπούλου. Έτσι μου είπαν, ότι σε αυτήν άνήκουν και οι περίφημοι στίχοι της «Συννεφιασμένης Κυριακής». Ποιά είναι η αλήθεια;

Αθήναι

ΣΤΕΛΛΑ ΜΗΛΙΩΝΗ

● Απ' όσα ξέρωμε, η πραγματικά έμπνευσμένη στιχουργός Εύτυχία Παπαγιαννοπούλου, έλαχιστους στίχους έγραψε κατά παραγγελία του Τσιτσάνη, του Μάρκου και του Μητσάκη. Συγκεκριμένα, για τον Τσιτσάνη έγραψε μόνο τα «Αδύνα» του γνωστού τραγουδιού του «Τα καβουράκια». Η «Συννεφιασμένη Κυριακή» είναι γραμμένη και μελοποιημένη από τον Τσιτσάνη, στα χρόνια της Κατοχής, όταν έμενε στην Θεσσαλονίκη.

Κινηματογραφικά...

Επιτρέψτε μου (έπειδή είμαι υπεύθυνη για το κατηγορούμενο άρθρο), ν' άπαντήσω εις την έπιστολήν που δημοσιεύθηκε με τον τίτλο «Κινηματογραφική αλήθεια», με μίαν έρώτησιν:

Ποιός είναι σε θέση να πη με βεβαιότητα ποιά είναι η κινηματογραφική αλήθεια; Δεν είναι κωμικόν το θέμα άγανακτισμένων ανθρώπων, όταν μονομιχούσιν κραδαίνοντας αντί για σπαθιά, άποσπάσματα ξένων εντύπων νομίζοντας ο καθένας πως ο δικός του άνταποκριτής ελπε την αλήθεια; Κανείς μας δεν πήγε στην Βενετία και θέλω να έχωμε την αλήθεια σε άποκλειστικότητα έμεις που ούτε στην Θεσσαλονίκη, παρόντες όλοι με σάρκα και όστά, δεν μπορέσαμε να την βγάλωμε στην επιφάνεια! Οι μισοί λέγαμε πως ο Κολλάτος, ο Δαμιανός, ο Κανελλάπουλος, επέπλευσαν με έργα διεθνούς επιπέδου και οι άλλοι μισοί εσφάγγισαν ύπερ του Γλυκοφρύδη και του Μανθούλη. Και βρέθηκε μάλιστα άνθρωπος να χαρακτηρίση τον Δαμιανό «άδέξιο».

Φανταστήτε λοιπόν αν μπορούμε να βγάλωμε άκρη περί δικαίου και άδικου στην Βενετία! Όσα άποσπάσματα μου άνεμίζουν οι τρείς (μυράβο να βρεθούν τρείς Έλληνες που συμφωνούν σ' ένα τέτοιο σκαμπόζικο θέμα! Έγώ ετυχώς δεν γνωρίζω ούτε έναν), άλλα τόσα έχω στην διάθεσί τους που λένε άκριβώς τα αντίθετα, όσα δηλαδή κατά λέξιν μετέφρασα στο υπό συζήτησιν άρθρο. Όταν δεν άπογράφω, δικές μου γνώμες δεν δίνω.

Το θέμα είναι μόνον γιατί διάλεξα ως πηγές Ιταλικές και άγγλικές έφημερίδες.

Γιατί άπλουστατα θεώρησα πού άντικειμενικό (αλήθεια, πως τολμούν ο λυσσαλέα Φιγκαρόλχηρ να άναγνώσται μου να διμυλόν καν περί άντικειμενικότητας; Δεν ξέρουν πόσο έμπαθές είναι το γράμμα τους;) να κρίνω άπ' όσους δεν είχαν πολιτικά συμφέροντα να κοιήσουν την αλήθεια. Και οι Γάλλοι —τους όποιους άγαπάω και θαυμάζω— στην προκειμένη περίπτωση, δυστυχώς, είχαν πολύ κακά συμφέροντα να ύποστηρίξουν. Και —πάλι δυστυχώς— τα ύποστήριξαν με τον πιο δυσάρεστο και άνελεύθερο τρόπο, με έκδια-

ΒΛΕΠΕΤΕ ΚΑΛΑ;

ΔΜΦ6/2

ΑΝ ΟΧΙ... Οι έπιστήμονες όπτικοί των φαρμακείων ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ δά αναλάβουν ύπεύθυνα την έκτέλεση της συνταγής του γιατρού σας, δίνοντάς σας τή ιδεώδη — άνάλογα με τις άνάγκες σας — γυαλιά. Ειδικότης των φαρμακείων ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ είναι η τοποθέτηση

των φακών έπαφής PROFIL. Στα τελειότατα εργαστήρια όπτικών, ειδικοί άναλαμβάνουν όχι μόνον την άκριβή έφαρμογή τους επί μέτρω, αλλά και την δωρεάν μετατροπή των φακών κάθε φορά που δά το άπαιτούν οι αύξομειώσεις της όράσεώς σας.

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΓΟΝΙΑ - ΧΑΥΤΕΙΑ - ΚΑΝΑΡΗ 23 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

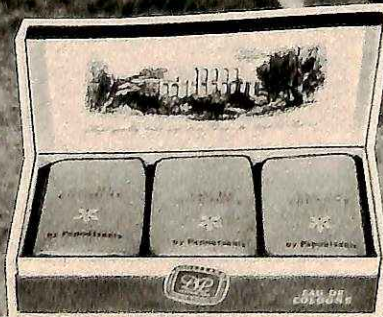

TABAC
by Papoutsanis

EAU DE COLOGNE
by Papoutsanis

LAVENDER
by Papoutsanis

ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ

Τρία
σαπούνια
πολυτελείας
Παπουτσανή

Οι αναγνώστες
Ζητούν
ΕΙΚΟΝΕΣ

σμούς και απειλές που στιγματί-
στηκαν από τον διεθνή τύπον, και
δεν βρισκόμαστε γιατί έμεις θα έπρεπε
να τους χειροκροτήσουμε.

Γιατί το θέμα, κύριοι, δεν είναι
καλλιτεχνικό και μόνον. Είναι αν-
θρώπινο. Μάλιστα! Σύσσωμη ή
αίδουσα του Παλάτιο χειροκρό-
τησε την νίκη της ελευθερίας
του πνεύματος μαζί με τον αγώ-
να της 'Αλγερίας έναντι των
δημίων της εκείνο το βράδυ. Και
θέλετε να καταρωγόμαστε με
μικρολεπτομέρειες κατατάξε-
ως ταινιών στο περιοδικό μας, όταν
συμβαίνει ένα γεγονός τέτοιας
σημασίας;

Όμως, το γράμμα σας με κά-
νει να αναρωτιέμαι: Είναι δυνα-
τόν να υπάρχουν Έλληνες, που
δεν πήραν τίποτε είδησι, ενώ διά-
βασαν περί τις εκατό —όπως μάς
δεβαίνουν— εφημερίδες; Έλ-
ληνες που να θυγάζουν σήμερα το
σπαθί τους, όταν η ελευθερία του
πνεύματος καταπατήθηκε στην
Θεσσαλονίκη, για να στηρίξουν
μια τέτοια ντροπιασμένη υπόθε-
ση, όπως ήταν στην Βενετία ο
γαλλικός εκδασμός; Και μάλι-
στα όταν στην αντίθετη παρατά-
ξη υπήρχε ταινία «Η μάχη της
'Αλγερίας», γνωστή σε συνε-
ργασία με ένα μαρτυρικό λαό, που
υπέστη τα πάντα για την ελευθε-
ρία του; Και να υψώνουμε φωνήν
διαμαρτυρίας, όταν τιμάται έπα-
σήμως μια τέτοια πράξη γενναϊό-
τητος έμεις οι Έλληνες που φέ-
ρομε ακόμη —και υποτίθεται Ο-
ΛΟΙ— ανοικτή την πληγή των
Κυπριακών αγώνων;

Και μόνον το θέμα της «Μά-
χης της 'Αλγερίας», θέμα θεω-
ρούμενον απαγορευμένον επί σει-
ράν ετών (και κάθε άλλο παρά
«καυτός» επαιρησμός — σήμερα
«καυτός» στον κινηματογράφο θε-
ωρείται το Βιετνάμ και αν δεν
με πιστεύετε, το έλεπε και ο Γκον-
τάρ στο Βερολίνο!) και αίτιον
της καταπίεσής του γαλλικού
κινηματογράφου, θ' άξιζε να συγ-
κεντρώση υπέρ της ταινίας ό-
λους τους ελεύθερους ανθρώπους
όποιες και αν ήταν οι μικρές (πι-
θανόν και ανύπαρκτες) καλλιτε-
χνικές διαφορές με το έργο του
Μπρεσσόν, δημογνωμένως έκλε-
κτό, αλλά και παραδεγμένα
(θέλετε αποσπάσματα από κριτι-
κές, αφού τόσο σάς έπηρεάζουν;
Τπάχουν!) «έλάσσον και άνή-
κον εις παλαιότερον είδος κινη-
ματογράφου».

ΡΟΖΙΤΑ ΣΩΚΟΤ

Τουριστικά...

Διάβασα τα ενδιαφέροντα άρθρα του
κ. Καζαντζή για τους Μεσολλίνες, τα
νησιά και τους τουρίστες στις «Είκο-
νες».

Έχω δικαίωμα να πω την γνώμη
μου για ό,τι είδα στην παλαιά πολι-
τεία της Μονεμβασίας. Έκεί δεν άγο-
ράζουν λίγη γή οι ξένοι τουρίστες, ά-
γοράζουν όλα τα σπίτια του δικαντι-
νού κάστρου με μανία διαφεντεύουν
τον τόπο σαν ιδιοκτήτες — κατακτη-
ταί! Τι μπορεί να καταλάβει μεταρ-
Σκανδιναβός από την ορθόδοξη δια-
σείωση, που υπάρχει αποτυπωμένη στην
είκόνα της Σταυρώσεως, αφού δεν πι-

Τυλιχτήτε στο μυρωμένο σύννεφο ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟΝ® FAMAR

Μυρωμένος άφρός σάς τυλίγει, δίνοντάς σας
πίσω τη φρεσκάδα που σάς πήρε ή μέρα που
έφυγε. Θυμηθήτε να πάρετε σήμερα,
'Αφρόλουτρο ΦΑΜΑΡ.

Είναι μοναδικό για την καταπολέμηση της
κυτταρίτιδος και προλαμβάνει την άφυδάτωση,
χωρίς να άπολυπαίνει το δέρμα.

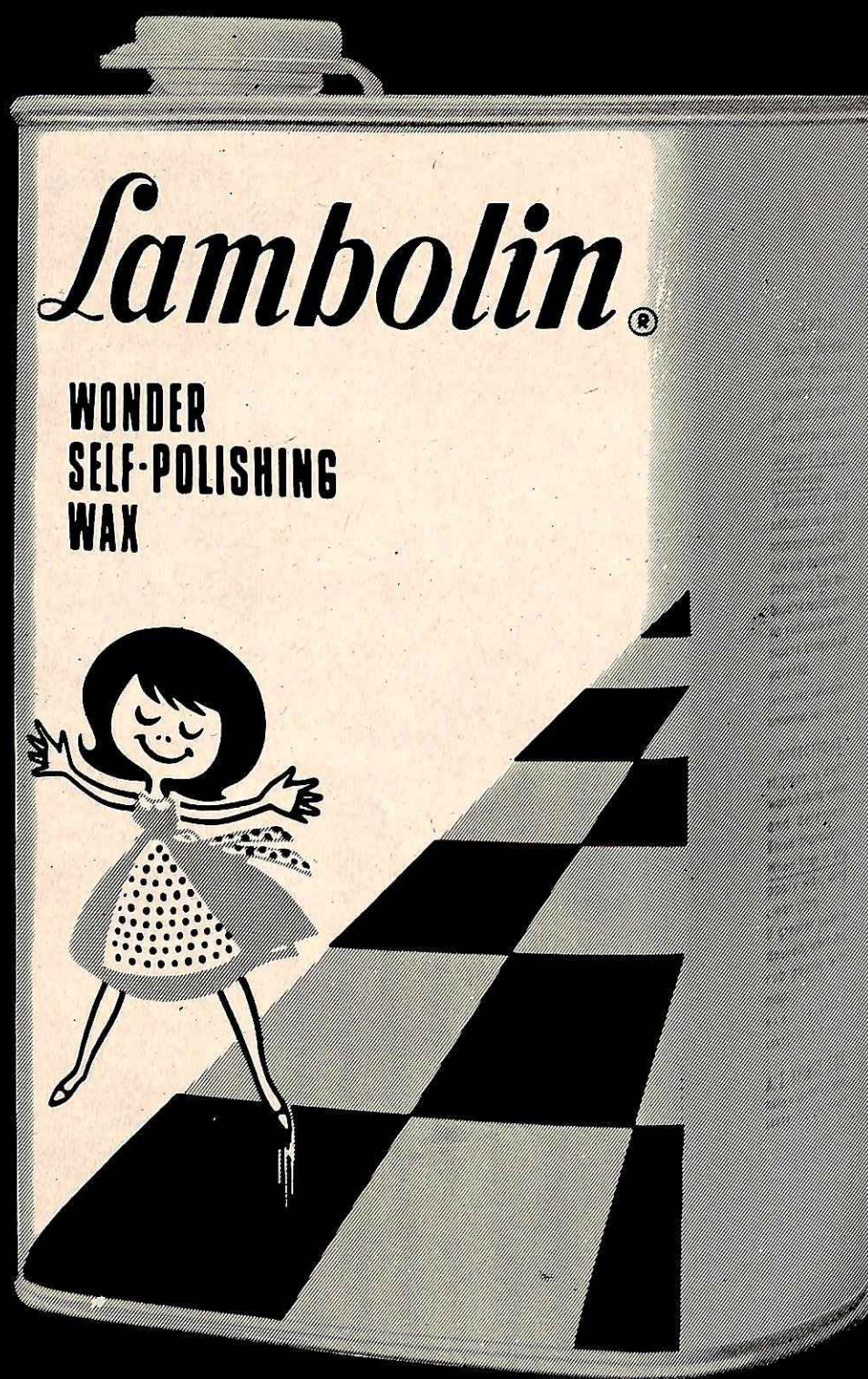
REGULAR SIZE 20 δρχ. — GIANT SIZE 45 δρχ.

Bubble
Bath

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α. Ε

για λαμπερά πατώματα..

Οι αναγνώστες
χράρουν
είναι
ΕΙΚΟΝΕΣ

στεύει στην 'Ορθοδοξία, στο Βυζάντιο, στο Θάμα!

Τι μπορεί να συγκρατήσει ένας Γερμανός από μια καταναγκαστική καταδασία στον ναό του Έλκομένου Χριστού, αφού άνοιξε τον θησαυρό της βυζαντινής μουσικής; Μπορεί να συγκινηθεί ένας Γάλλος από το μαρτύριο που τράβηξαν οι κάτοικοι κατά την τριχρονη πολιορκία της πόλεως από τους Φράγκους προγόνους τους;

Αγοράζουμε εμείς γαλλικούς πύργους, γερμανικά ανάκτορα στο εξωτερικό; Εδώ όμως που ο Περίκλης Γιανκίνο πρώην, τον ελληνικό θάνατο στα ψυχρά νερά του Σκαφάμαγκ, στολιστάς το τέλος της 'Ελληνοκρατίας. Δεν είδε τις έκκλησες μας σεφαιλκίτες για να μην κλέβουν τις εικόνες οι ξέδοξαντινα—δεν είδε τις σκιές τους ν' άσχημονούν στα ένταφια μάρμαρα των προαυλίων της 'Αγ. Σοφίας. Δεν είδε...

Μα οι υτόπιοι, ο λαός, ο απλοϊκός, ο κακοντυμένος με τις κουρελούδες και την δρωμιά—που διαρκώς εβανεύεται ο κ. Καζαντζής, αλλά δεν κάνει τίποτα για την γιαιρεία του κακού—πιστεύει! Πιστεύει ότι το μεγάλο δίπλο σπίτι, που βλέπει στο πέλαγος δεν δίνεται σε ξένους. Κι όποιος το πάρη, Τούρκος ή Εύρωπαίος—έδω και 200 χρόνια—δεν το στεριώνει και βρίσκει τον θάνατο, προτού το χαρή...

Ας θυμηθώ λίγο τα δημοτικά μας τραγούδια ο κ. Καζαντζής, τους θρούλους και τα έθιμα του τόπου: καλή ή φιλοξενία, κακίστη ή υποδούλωση στους ξένους!

Αθήναι

ΔΗΜ. Α. ΚΡΑΝΗΣ

Περί 'Αμφίσσης...

Είς απάντησιν εις τα όσα ο αξιότιμος δήμαρχος 'Αμφισσών κ. Κοκκινόπουλος έγραψε και έδημοσίευσε απαντών εις σχετικήν επιστολήν μου, καταχωρηθείσαν, καλωσύνη σας στις «Εικόνες». Θα είχαν να πληροφορήσω τον κ. Κοκκινόπουλον τα εξής:

Από την πόλιν της 'Αμφίσσης πέ-
ρασα τρεις φορές μέχρι σήμερα και
συγκεκριμένα: 1) κατά το 1936—
Μπράλιν, όποτε εις τρία τουλάχιστον
κεντρικά σημεία της πόλεως αντίκρι-
σα σωρούς—σωρούς τα σκουπίδια
που με λίγη καλή θέλησι των κατοί-
κων και ελάχιστη δημοτική πρωτο-
βουλία θα μπορούσαν να πεταχτούν
κάπου αλλού, 2) μετά δύο περίπου έ-
τη κατά μήνα 'Ιούλιον από 'Αθήνας
εις Λιβαρίκιον, όποτε θέλησα να πάω
στην ταυλέττα ενός κεντρικού εστι-
ατορίου μετά το φαγητό μου και διε-
πίστωσα με: α) δίδαν 8,τι και η 'Αμε-
ρικανίς, περί ης η πρώτη μου επι-
στολή, κατά το 1966, με αγανάκτη-
σιν δε άπηυθύνθη εις τον καταστη-
ματάρχην δι' αυτήν την φοβερήν κα-
τάστασιν, εις τον όποιον έτόνισα Ι-
διαίτερως τας στοιχειώδεις υποχρεώ-
σεις μας ως 'ατόμων, αλλά και ως
'Ελλήνων τουλάχιστον για τους ξένους
που κατά την εποχήν των Δελφικών
εορτών και καθ' όλον σχεδόν το έτος
επισκέπτονται τας εκεί αρχαιοτήτας.
Και εύλόγως μοι γεννάται η άπορία
και το ερώτημα: Αύτα που εγώ άναμ-
φισθήτητα όποτε διεπίστωσα και η
'Αμερικανίς τελευταίως, δεν έχουν ά-
ραγε υποπέσει και εις την αντίληψιν
των δημοτών 'Αμφισσών, ώστε έν-
τονον να γίνουν αι συστάσεις προς
τον ολονόητοτε εστιότορα της πόλεως
των δια την κατάστασιν αυτήν διά να
μη παρουσιασθή το αυτό άπές φαι-
νόμενον μετά 28 δολόκληρα χρόνια, 3)
κατά το 1955 από 'Αθήνας εις Διακό-
πιον, όποτε άλγεινήν μου έκαμε έντύ-
πωσιν η παραμονή εις σημείον της

Κανείς δεν γνωρίζει την Αμερική όπως εμείς

Σας εξυπηρετούμε απ' άκρου σ' άκρο των ΗΠΑ όσο κανείς άλλος

Το σπίτι μας, στην Αμερική. Γείτονές μας, όλες οι Αμερικανικές μεγαλουπόλεις
στις όποιες πετάμε! Θέλετε πληροφορίες γι' αυτές; Επιθυμείτε να τις επισκεφθήτε;
Συμβουλευθήτε μας. Τις γνωρίζουμε επί χρόνια. Τα εμπειρα πληρώματά μας θα σας πανε
όπουδήποτε μέσα σε λίγες ευχάριστες ώρες. 'Επί πλέον, σ' όλες τις υπερατλαντικές πτήσεις μας
θα βρήτε το περίφημο Θέατρο StarStream—κινηματογράφο από την Inflight Motion Pictures και σειρά
από ηχογραφημένα μουσικά προγράμματα—πού, αν θέλετε, απολαμβάνετε με ελάχιστη δαπάνη.
'Αποταθήτε στα Γραφεία Ταξιδίων ή στην TWA. Θα σας μείνη άξέχαστη κάθε στιγμή του
ταξιδιού προς την Αμερική και το έσωτερικό της, από τη μία άκτι στην άλλη!

Worldwide
depend on

Γίνεσθε γοητευτική όταν έχετε ώραϊα μαλλιά

Γιά να τὰ ἀποκτήσετε ὅμως πρέπει νὰ τὰ περιποιή-
σθε τακτικά καὶ νὰ τὰ λούζετε μὲ ἓνα ἀνεγνωρι-
σμένης ἀξίας σαμπουάν.

Τὸ GLEMO μὲ τὰ φυσιολογικὰ συστατικά πού
περιέχει (αὐγό, βιταμίνες) εἶναι μοναδικό
γιὰ τὴν ὑγεία καὶ ὁμορφιά τῶν μαλλιών.

Τὸ GLEMO λούζει καὶ τρέφει τὰ μαλλιά

GLEMO σὲ δύο μεγέθη φιαλῶν καὶ σωληναρίων

ΑΠΟΚΛ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: **Cosmetica** Ε.Π.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ (ΧΑΛΑΝΔΡΙ) ΚΗΦΙΣΙΑΣ 100 - ΤΗΛ. 684.926 & 684.235
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 8 - ΤΗΛ. 36.101

Οἱ ἀνεγνώστες
ζητοῦν
εἰς
ΕΙΚΟΝΕΣ

Κεντρικῆς πλατείας ἑνὸς ψόφου τερα-
στίου ἀρουραίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐω-
χοῦντο σμήνη ἀπὸ μύγες διαφόρων
εἰδῶν.

Καὶ τώρα ἐν σχέσει μὲ τὸ ζήτημα
τῆς φιλοξενίας θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ ἀπὸ
τὸν κ. δήμαρχον νὰ φρονῶ ὅτι δὲν εἴ-
ναι ἀπαραίτητο νὰ φιλοξενηθῇ τις σὲ
ἓνα σπίτι γιὰ νὰ διαπιστώσῃ τὸ ὕψος
τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλοξενίας. Αὐ-
τὸ μὲν καλλίστα νὰ διαπιστωθῇ ἀ-
πὸ χίλια δυὸ πράγματα, ὡς ὑποδοχὴ
τῶν ξένων, συμπεριφορὰ πρὸς αὐτοὺς
ἐκ μέρους τῶν οἰωνόηποτε κατοίκων
μίας πόλεως, ὁ τρόπος τῆς ἀναπο-
δόσεως τοῦ χαιρετισμοῦ εἰς ἓνα ἀ-
γνώστο, κλπ. κλπ., ἐνῶ ἀντίθετα τὸ
νὰ κατηγορήσῃ κανεὶς τὴν φιλοξενία
τοῦ σὲ ἓνα σπίτι θὰ ἦταν τουλάχισ-
τον κακοήθεια.

Ἀλλὰ, ἀνὰ ἅλα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀρκε-
τά, ἀς ἀρκετῇ ὁ κ. δήμαρχος τὸν τί-
τλον τοῦ δήμαρχου στὴν δημαρχία καὶ
ἀς ἐπισκεφθῇ διάφορα χωριά τοῦ νο-
μοῦ, οἱ κάτοικοι τῶν ὁποίων διέρχον-
ται ἐξ Ἀμφίσσης, ὡς ἀγνώστος, βέ-
βαια, καὶ τότε εἶμαι πλέον ἢ βέβαι-
ος ὅτι θὰ συμφωνήσῃ μὲ τὶς δικές
μου διαπιστώσεις.

Τέλος, μοῦ εἶναι λίαν εὐχάριστον
τὸ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγίνε μιά
δημοσία συζήτηση, εἰς τὴν ὁποίαν
εὐχρῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ συμμετάσχουν
καὶ ἄλλοι, ὅποτε πολλὰ θὰ εἶχε νὰ
ὠφελθῇ ἡ δύσμοιρος αὐτὴ περιφέρεια
τῆς Φωκίδος.

Ἀθῆναι ΔΗΜΟΣΘ. ΜΠΟΡΓΑΝΟΣ

Ἀερομοντελλιστές

Πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια, περίπου, τὸ ὁ-
πουργεῖο Παιδείας ἀπηγόρευσε τὰ μη-
χανικά παιχνίδια γιὰ τὸ καλὸ τῆς νε-
ολαίας, κάτι πού εἶναι ἀξίεπαινο, καὶ
συγχρόνως ἔχρηστο, διότι ὅλοι αὐτοὶ
οἱ νέοι πού πρῶτα σύχναζαν σ' αὐτὰ
τὰ μέρη, πού θὰ πᾶνε τώρα, σὲ ποιά
κατεύθυνση θὰ στρέψουν τὴν προσοχή
τους; Νὰ κάτι πού θὰ ἔπρεπε νὰ με-
λετηθῇ πρὶν ἀρχίσῃ νὰ ἰσχύῃ ἡ ἀπα-
γόρευσις. Καὶ σὺ, τί προτείνεις; θὰ
μποροῦσε κανεὶς νὰ μὲ ρωτήσῃ.

Ἐγὼ δὲν προτείνω, ἀλλὰ ὑπεθυμί-
ζω ὅτι, κάποιον στὴν Ἀθῆνα ὑπάρχουν
δυὸ ὑπέρτοχα κέντρα προσελκύσεως τῆς
νεολαίας. Καὶ συγκεκριμένα:

1 Ἀκαδημίας 26, ὑπάρχει ἡ Ε.Α.Α.
(Ἐνωσις Ἀερομοντελιστῶν Ἀθη-
νῶν), ὅπου παρέχονται ὅλα τὰ σχετικά
γιὰ τὴν κατασκευὴ ἑνὸς μοντέρνου ἀε-
ροπλάνου.

2 Βουλῆς 2 λειτουργεῖ δεύτερη λέ-
σχη μοντελιστῶν, κυρίως πλοίων,
καὶ ἡ ὁποία, εἶναι ἀξιοπρόσεκτο, ἰδρύ-
θη μὲ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία, ἐνῶ ἡ
πρώτη εἶναι κρατική.

Καὶ στίς δυὸ ἡ ἐγγραφή κοστίζει
πέννηνα (35 δρχ.), ἐνῶ ἡ μηνιαία
συνδρομὴ εἶναι γελόια (5 δρχ.).

Ἡ δεύτερη μάλιστα, ἐπ' εὐκαιρίᾳ
τῆς Ναυτικῆς Ἑβδομάδος, διωργάνω-

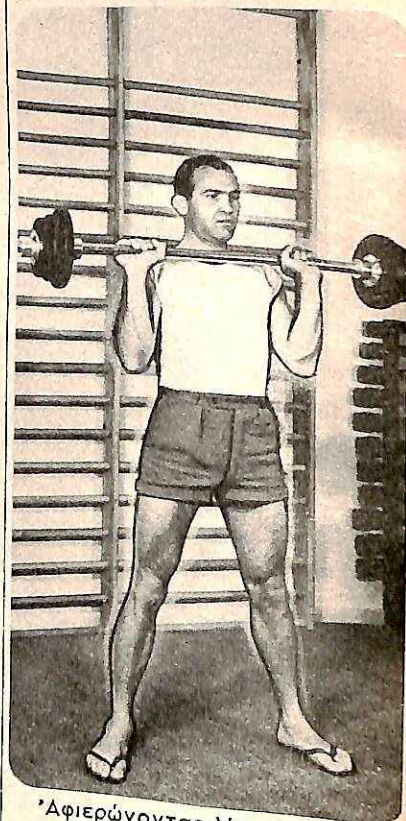
σε μιά ἐκδήση μοντέλων στὴν αἴθουσα
τοῦ «Παρασσού», ἐνῶ ἡ πρώτη παρέχει
κάθε Τρίτῃ ἐλευθέρᾳ εἰσοδοὶ στὰ μέλη
τῆς στῶν Ἱπποδρόμου γιὰ τὶς πτήσεις
τῶν μοντέλων τους.

Παρ' ὅλ' αὐτὰ, ἡ δράσις καὶ τῶν δύο
εἶναι περιορισμένη, ἐξ αἰτίας τῆς ἐλ-
λείψεως ἐνδιαφέροντος γι' αὐτές.

Δὲν εἶναι κρίμα, ἐνῶ τὸ ὁπουργεῖο
Παιδείας ἀγωνίζεται γιὰ τὰ νιάτα, οἱ
ἀρμόδιοι νὰ ἀδιαφοροῦν γι' αὐτὰ τὰ
δυὸ κέντρα, πού, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ψυχα-
γωγίᾳ πού προσφέρουν, δίνουν στὸν κα-
τασκευαστὴ τὴν ἀπέραντη εὐχαρίστη-
ση νὰ ἐλέγῃ τὸ κατασκευασμὰ του νὰ
πετάῃ ἢ νὰ πλῇ.

Ἀς ἐνισχύσῃ λοιπὸν τὸ κράτος αὐ-
τοὺς πού προσφέρουν κάτι χρήσιμο στὰ
νιάτα καὶ ἀς ἀποκτήσουν αὐτὲς οἱ δυὸ

EL-EM
HEALTH STUDIO

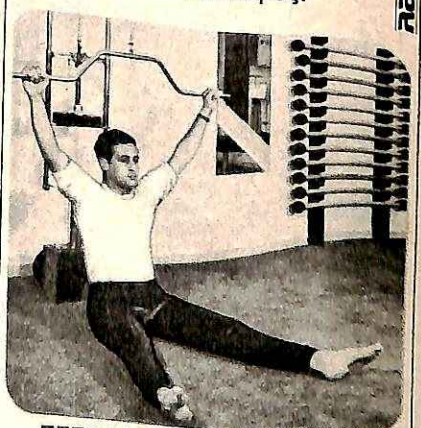

Ἀφιερώνοντας λίγο ἀπὸ τὸν
χρόνο σας στὴν γυμνα-
στική, ἀποκτᾶτε τὴν αὐτο-
πεποίθηση πού δίνει ἡ ΥΓΕΙΑ
καὶ ἡ ΟΜΟΡΦΙΑ ΤΟΥ ΣΩ-
ΜΑΤΟΣ.

STUDIO "EL-EM": Παγκό-
σμιο σύστημα φυσικῆς ἀγω-
γῆς διὰ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ
ὁργανισμοῦ, αὐξοῖν τῆς ἀν-
τοχῆς, βελτιώσιν φυσικῶν
ἐλαττωμάτων, ἐλάττωσιν ἢ
αὐξοῖν θάρρους, διόρθωσιν
τοῦ σώματος.

● Ἐπικεφαλῆς Γυμνασταὶ ἀ-
πόφοιτοι Ἑθνικῆς Ἀκαδημί-
ας καὶ Πανεπιστημίων Ἑξω-
τερικοῦ.

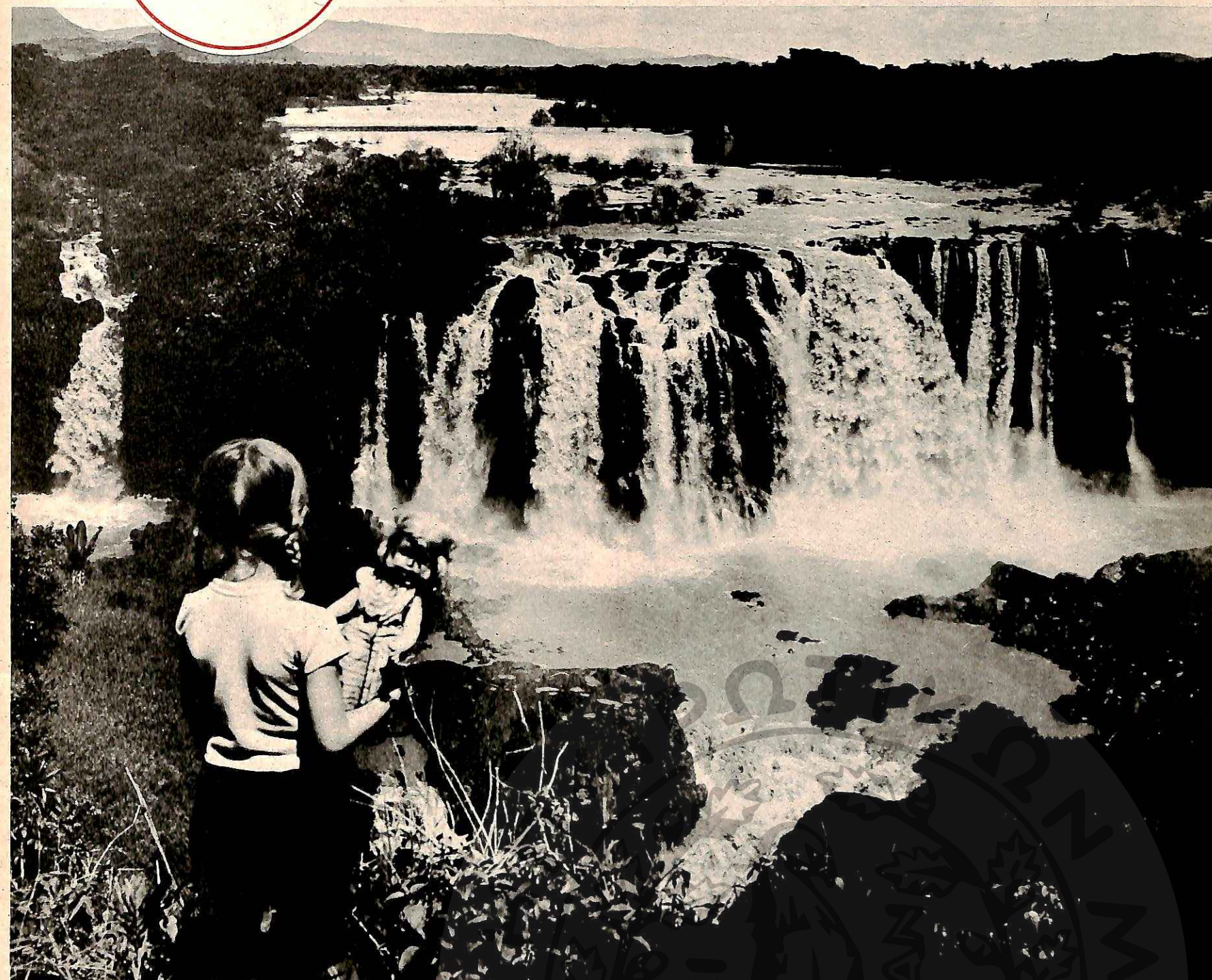
● Ἀφθονία ὁργάνων.
● Μεγάλαι αἰθούσαι
● Πλήρης ἐξοπλισμός.

ΕΓΓΡΑΦΑΙ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ
ΕΙΣ ΤΟΥΝΤΙΟ
EL-EM ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ
ΓΕΛΩΝΟΣ 9 (ΟΠΙΣΘΕΝ ΑΜΕΡΙΚ.
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ) ΤΗΛΕΦ. 662.960

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Οἱ καταράκτες τοῦ Κιανού Νεῖλου στὴν Αἰθιοπία

Ἀντὶς Ἀμπέμπα, Ἀσμάρα, Ἀζούμ, Γκοντάρ, Λαλιμπέλα...
πολιτεῖες μὲ ἐξωτικά ὀνόματα μίας χώρας ἄλλοτε
μακρυνῆς πού τώρα μπορεῖτε νὰ ἐπισκεφθῆτε σὲ λίγες
ῥες χάρις στὴν Εἰθιοπία. Ἀποφασίστε τώρα τὸ
ταξίδι αὐτό. Εἶναι ἡ καλλίτερη ἐποχή. Στὴν Αἰθιοπία δὲ
βρῆτε μυθικοὺς ξεχασμένους κόσμους σὲ θαυμαστὴ
ἀντίθεσι πρὸς τὸν σύγχρονο πολιτισμὸ καὶ τοπεῖα ἀπὸ τὰ
ῥαιότερα τοῦ κόσμου. Στὰ Boeing Fan Jets τῆς Εἰθιοπίας
δὲ ἀπολαύσετε τὴν πατροπαράδοτη αἰθιοπικὴ φιλοξενία,
περίφημα φαγητὰ καὶ ἀσύγκριτες ἀνέσεις.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ ΜΕ BOEING FAN JETS

ETHIOPIAN
AIRLINES
ΑΦΡΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΑΣΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ΜΥΝΗΜΑΤΑ!!

Ο ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ φροντίζει για σάς κυρίες μου...

"Αλλοτε είχατε χίλια προβλήματα για το ντύσιμό σας! Τι λανσάρουν αυτήν την εποχή οι μαίτρ Μόδας; Τι χρώματα και τι υφάσματα θα φορεθούν;... οι πρόβες, θεέ μου τι βάσανα!!! και η πιθανή αποτυχία στο ράψιμο του παλτού, του ταγιέρ που με τόσα έξοδα θα αποκτήσω;... "Και δεν είχατε άδικο! "Ετσι λοιπόν το κομψό, το φινό ράψιμο είχε γίνει προνόμιο των ελαχίστων Αθηναίων που είχαν την άνεση να ραφτούν σε HAUTE COUTURE. Τώρα πιά ότι προσφέρει η HAUTE COUTURE το βρίσκετε στο ΜΙΣΤΡΙΩΤΗ στην καρδιά της Αθήνας, Έρμου και στον Πειραιά Λεωφ. Βασιλέως Γεωργίου. Η έφετηνή κολλέξιον του είναι θαύμα! Τι χρώματα μοντέρνα, τι απαλά - ζεστά υφάσματα και το κυριότερο τιμές χαμηλές, προσιτές σε κάθε μία σας. - Η "Γραμμή" των μοντέλων του έχει την σφραγίδα της Γαρισινής Μόδας, αλλά προσαρμοσμένη στο σώμα και τον τύπο της Ελληνίδας! Γιατί αυτό είναι το μυστικό της φίρμας ΜΙΣΤΡΙΩΤΗ: Μελετά την Ελληνίδα και της προσφέρει μοντέλλα που ταιριάζουν σε κείνη, την μοναδική Ευρωπαία με την έντονη προσωπικότητα, με την φυσική χάρη! Για την χειμερινή γκαρνταρόμπα σας, την φινέτσα σας, για Έκείνον... στην Αθήνα και στον Πειραιά - ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ!!!!

M-5-66

reclam

Οι άγνωστες
χρόνων
είδους
ΕΙΚΟΝΕΣ

λέσχεσ τον μεγάλο αριθμό συνδρομητών που τους ανήκει.

Αθήνα

Π. Φ.

Ένας μοντέλστας

Καυτήριασμα...

Παρακαλείται ο «Ιντεξ» να επισκεφθεί το Δημοτικό Θέατρο Πειραιώς και να γράψει για το χάλι του. Ο Ίδιος αποκαλεί εαυτόν φαρμακογράφος. Άλλ' επειδή χρειάζεται η φαρμακογραφία του, επειδή μόνον το δικό του καυτήριασμα θα φέρη κάποιο αποτέλεσμα καλό, γι' αυτό απευθύνεται σ' αυτόν.

Αθήνα ΜΑΡΘΑ ΚΟΤΚΟΠΟΥΛΟΥ

Λάθη... προφοράς

Είς περιοδικόν της σοβαρότητος του υμετέρου, θεωρώ άσυμφορον να αναγράφονται μερικά λάθη προφοράς ξένων ονομάτων τα οποία, επί των ημερών μας, αναφέρονται πολύ συχνά.

Ούτω είς το υπ' αριθ. 570 της 23.9. 1966 τεύχος σας αναφέρονται, σελ. 19 - 23, περί του προέδρου της 'Ινδονησίας και είς την σελ. 40 περί του έκλιπόντος πρωθυπουργού της Νοτίου Αφρικής.

Είς την πρώτην περίπτωσιν γράφετε το όνομα του προέδρου της 'Ινδονησίας ΣΟΕΚΑΡΝΟ, αντί του όρθου ΣΟΥΚΑΡΝΟ. 'Ως γνωστόν, η 'Ινδονησία, πριν ανακηρυχθή ελεύθερον κράτος ήτο αποικία των 'Ολλανδών, και διά τούτο χρησιμοποιείτο εκεί το ολλανδικόν αλφάβητον διά την γραφήν των ονομάτων. Λοιπόν, είς την ολλανδικήν, το διπλόν φωνής «ΟΕ», προφέρεται ως το ελληνικόν «ΟΥ», και επομένως, το «Soekarno» προφέρεται «Σουκαρνο» (γαλλική προφορά).

Είς την δεύτεραν περίπτωσιν το όνομα του έκλιπόντος πρωθυπουργού της Ν. Αφρικής γράφετε «ΦΕΡΒΑΙΡΝΤ». Δέν έχω υπ' όψιν μου πώς γράφεται το όνομα τούτου είς την γλώσσαν της Ν. Αφρικής, δηλαδή είς την «Αφρικάανς». 'Εκ της αποδόσεώς σας τούτου είς την ελληνικήν υποθέτω ότι γράφεται: «Βονγουέρν». Και είς την περίπτωσιν αυτήν το διπλόν φωνήεν «ΟΕ» πτωσιν αυτήν το διπλόν φωνήεν «ΟΕ» και είς την «Αφρικάανς» προφέρεται «ΟΥ» ελληνικόν. 'Όσον αφορά το τελικόν «D» τούτο προφέρεται ως «T». 'Ως συμπέρασμα αυτών είναι ότι το όνομα του έκλιπόντος πρωθυπουργού της Ν. Αφρικής, πρέπει να αποδοθή είς την ελληνικήν ως «ΦΟΡΒΟΥΡΤ».

Είς την τελευταίαν αυτήν σελίδα (40), μεταξύ άλλων αναφέρετε το όνομα του νέου πρωθυπουργού της Νοτίου Αφρικής: Βαλτάσαρ Γιοχάννες Βόρστερ. Από ραδιοφώνου έχω άκουσει το όνομα τούτου ως Φόρστερ. Διά να το γράψετε ως «Βόρστερ», εκλάω ότι τούτο γράφεται «Vorster». Το «V» είς την «Αφρικάανς» προφέρεται ως το «f» («φάου») της γερμανικής, ήτοι «φ».

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Α. ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΑΣ

ΝΤΕΤΕΚΤΙΒΣ «ATHENS». Διεθνές Πρακτορείον Πληροφοριών, Έρευνών έσωτερικού - έξωτερικού. Μέλν Ενώσεων Ντετεκτιβς Παγκοσμίου Εθνωπαϊκής. Ίδρυθ 1958. Διευθυνταί τ. αστυνομ. Γενικής Ασφαλείας. Πανρασσοβ 2 (πλατ. Κλαυθμίδος), 7ος όροφος, γραφ. 7, 7α, 8. Τηλ. 234.600, 234.700, 234.800 και 227.709.

Τά ιαζίδια
είναι
μό' άνετα
μέ τό
Tampax

Είναι τόσο άπλό: Δέν νοιώθετε καν ότι φοράτε TAMPAX. Δέν τό αισθάνεστε κι άκόμα... ούτε ξέρετε ότι βρίσκεται εκεί. Όταν ταξιδεύετε πολλές ώρες με αυτοκίνητο, ή διαφορά είναι καταληκτική. Γιατί δέν δοκιμάζετε τό TAMPAX σε κάποιο σας ταξίδι; Επί τέλους θα νοιώσετε μιά σωτερική ύγιεινή προφύλαξις γυνείας, που κάνει την εισαγωγή νοήθ από ένα γιατρό προς όφελος όλων των γυναικών, πολλών σχολών ή όχι. Έσείς δέν περιστα φαρμακεία. Προσφέρεται το δίο απορροφητικό της ΓΚΙΟΥΛΑΡ ή ΣΟΥΠΕΡ (για καλύτερη απορροφητικότητα).

Επενοήθη από έναν γιατρό. Τώρα το χρησιμοποιούν εκατομμύρια γυναίκες.

Σφάλματα διαίτης

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΣΟΥΜΠΙΡΑΝ

Δύο νεαρές κυρίες σμίγουν σε κάποια συγκέντρωση και, άφου μιλούν για λίγο περί άνεμων και ύδατων, φθάνουν στο αιώνιο θέμα: Τό βάρος τους.

—Πάω να τρελλαθώ. Δέν ξέρω γιατί έξακολοιθώ να παχαίνω, λέει ή μία.

—Έγώ έχασα τρία κιλά σε ένα μήνα, άπαντά ή άλλη. Άκολουθήστε τό παράδειγμά μου: Κόψτε τό άλάτι.

Και ή άλλη κυρία, που δέν κάνει άλλο παρὰ να αλλάζει δίαιτες, έξοστρακίζει την άλλη μέρα από τό τραπέζι της τό άλάτι.

Σφάλμα!..

Με τό να καταργήση κανείς τό άλάτι, άπαλλάσσει πραγματικά τον οργανισμό του από περίσσιο νερό. Μά ή κυρία αυτή, που παραπεύεται ότι αισθάνεται πάντα κουρασμένη, κινδυνεύει να χειροτερέψη την κατάσταση της με την δίαιτα χωρίς άλάτι. Καλύτερα θα έκανε να ρωτήσει πρώτα τον γιατρό της. Αυτό, άλλωστε, πρέπει να γίνεται πριν από κάθε δίαιτα.

Εκτός αυτού, ή δίαιτα χωρίς άλάτι δέν είναι και τόσο άπλή. Δέν άρκει μόνο να κλειδώσωμε τό άλάτι.

● Και πρώτα, ή δίαιτα αυτή έπιβάλλεται σε όσους υποφέρουν:

Από όξεια νεφρίτιδα με καρδιακή ανεπάρκεια και οίδηματα. Από σοβαρή υπέρταση. Από κίρρωση με άσκιτη και οίδημα. Από διάφορες καρδιακές διαταραχές. Από οίδηματα, που όφειλονται στον ένα ή στον άλλο λόγο.

Ο γιατρός είναι ό μόνος που μπορεί να ξέρη αν μιά δίαιτα χωρίς άλάτι είναι άφελιμη ή άσκοπη.

● Υπάρχουν τρεις δίαιτες χωρίς άλάτι: Η «άπλή», ή «τυπική» και ή «αυστηρή». Η τελευταία, που λέγεται και δίαιτα Κέμπνερ, είναι περιορισμένης διαρκείας, γιατί καταλήγει με τό να κόβη την όρεξη για κάθε φαγητό, να κόβη και την διάθεση για την ζωή. Αν παραταθή πολύν καιρό, φέρνει άδυναμία και νευρική κατάπτωση.

● Η «άπλή» δίαιτα καταργεί τό καρύκευμα των φαγητών με άλάτι και τα άλατισμένα έτοιμα φαγητά, όπως τό τυρί και τα άλαντικά. Ψωμί και γάλα έπιτρέπονται σε μικρές ποσότητες. Ο οργανισμός παίρνει άλάτι στην φυσική του μορφή από διάφορες τροφές, όπως τα λαχανικά και τα αυγά, σε ποσότητα 1,5 - 2 γραμμάρια την ήμέρα.

● Η «τυπική» δίαιτα καταργεί άκόμη και τό ψωμί και τό κοινό γάλα, όπως και όλες τις τροφές που είναι πλούσιες σε άλάτι. Με την δίαιτα αυτή ό οργανισμός παίρνει αυτόμάτως μισό γραμμάριο άλάτι την ήμέρα.

● Η «αυστηρή» δίαιτα στήριζεται κυρίως στην ζάχαρη, στα

φρούτα και στο ρύζι. Έπιτρέπονται σε μικρές ποσότητες βούτυρο, λάδι, λαχανικά, κρύο κρέας. Η δίαιτα αυτή είναι «φάρμακο». Δέν δίνει στον οργανισμό άλάτι περισσότερο από 150 χιλιοστά του γραμμαρίου την ήμέρα.

● Χρήσιμο να ξέρωμε: Η «κλασική» δίαιτα από γάλα και λαχανικά δέν έχει κανένα νόημα. Δίνει στον οργανισμό πολλά γραμμάρια άλάτι την ήμέρα.

● Γενικά, ίδου ένας κατάλογος τροφών, άνάλογα με την περιεκτικότητά τους σε άλάτι.

● Άπαγορεύονται: Τό κοινό γάλα, όλα τα τυριά, τό άσπρο του αυγού, τα άλλαντικά, τα έντόσθια, τα μυαλά, τό κυνήγι, τό καπνιστό ή κονσερβοποιημένο κρέας, τό κρέας της χήνας ή της πάπιας, τα θαλασσινά, τό κοινό ψωμί, τα γλυκά του ζαχαροπλαστείου, τα λαχανικά, οι κονσέρβες, οι άγκινάρες, τα καρώτα, τό κόκκινο λάχανο, τα παντζάρια, ή μαργαρίνη, τό λαρόδι, ή φρέσκη κρέμα, ή σοκολάτα, οι κομπόστες, οι καραμέλλες, τα νουγκά, ή μουςτάρδα, όλα τα φάρμακα που περιέχουν νάτριο, οι πασιλλίτες για τον βήχα, τα άεριούχα ποτά, τό οινόπνευμα, τα νερά που είναι πλούσια σε μεταλλικά άλατα.

● Έπιτρέπονται: Τό άποχλωμένο γάλα σε όρισμένες ποσότητες, τό κίτρινο του αυγού, τό κρέας (βόδι, μοσχάρι, άρνί, χοιρινό, κοτόπουλο, κουνέλι), όλα τα ψάρια, ψωμί χωρίς άλάτι, φάρια, σμιγδάλι, ρύζι, ταπίοκα, πατάτα, κάστανα, λαχανικά, σάλτες, φρούτα, χυμοί φρούτων, λάδι, άνάλατο βούτυρο, μέλι, ζάχαρη κοινή, σκόρδο, κρεμμύδι, ξίδι, όλα τα φάρμακα που δέν περιέχουν νάτριο, μαγιά, όλα τα ίαματικά νερά που δέν περιέχουν μεταλλικά άλατα, και τό κοινό νερό.

● Είναι άχρηστο να περιορίζεται τό νερό. Μπορεί κανείς με την δίαιτα αυτή να πίνη όσο θέλει.

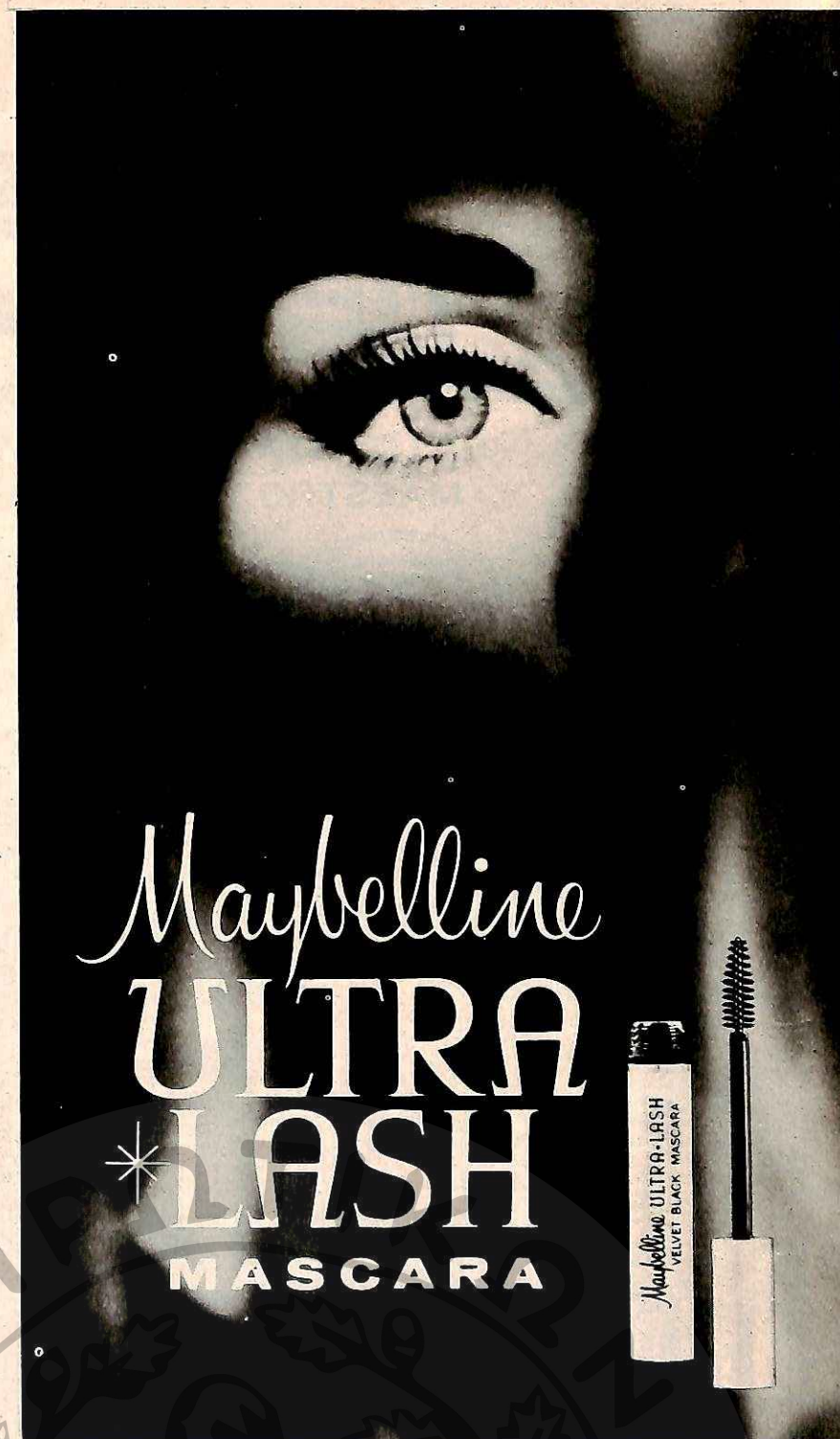
● Όταν ή κατάσταση βελτιωθεί, μπορεί να έπιτρέψη κανείς στον έαυτό του συνολικά 2 γραμμάρια άλάτι την ήμέρα.

● Η «άπλή» και ή «τυπική» δίαιτα χωρίς άλάτι προϋποθέτουν κάποια φαντασία για την μαγειρίσας. Υπάρχουν πάντως τρόποι να γίνουν και νόστιμα φαγητά χωρίς άλάτι, άφου δέν άπαγορεύονται τα μπαχαρικά, τό λεμόνι, τα βότανα. Σιγά - σιγά, μάλιστα, άνακαλύπτει κανείς ότι με τό άλάτι έχανε την φυσική γεύση πολλών τροφών. Συνιστάται. Ιδιαίτέρως τό μαγειρεύμα στον άτμό.

Με την φαντασία της νοικοκυράς, ή δίαιτα χωρίς άλάτι παύει να είναι... τιμωρία.

Αντρέ Σουμπιράν

Όνειρώδεις βλεφαρίδες...

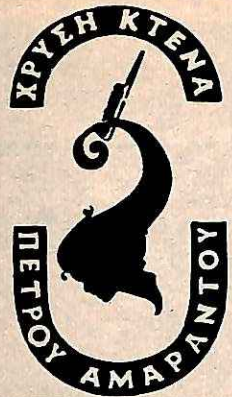
Τώρα.... μακριές - πολυ μακριές βλεφαρίδες, μπορείτε να έχετε και σεις....

Τό Ultra*Lash είναι τό πρώτο μάσκαρ που τονίζει τις βλεφαρίδες, τις μακραίνει και τις κάνει πιο πυκνες, χωρίς να τις σκληρύνη. Η μοναδική αυτή συνταγή, επιμηκώνει τις βλεφαρίδες, χωρίς τεχνητές ίνες. Τό μόνο που έχετε να κάνετε, είναι να τις βουρτσώσετε με Ultra*Lash με τη βούρτσα Duo-Taper ή όποια τις κάνει μακριές και τους δίνει μιά μεταξωτή ύφή, καθώς χρωματίζει κάθε μιά βλεφαρίδα σε όλη της την επιφάνεια. Τό Ultra*Lash είναι κομψό, αδιάβροχο και δέν βγαίνει. Αποσύρεται έντός δευτερολέπτων με τό ειδικό Maybelline Mascara Remover. Διατίθεται σε τρεις έλκυστικές αποχρώσεις: VELVET BLACK, SABLE BROWN και MIDNIGHT BLUE.

Maybelline...

άφιερωμένο άποκλειστικά στα όμορφα μάτια

ΓΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Ε. Βησσαρίωνος 4 - τηλ. 624.490

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΜΜΩΤΩΝ

“ΧΡΥΣΗ ΧΤΕΝΑ, ΠΕΤΡΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ”

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΥ ΣΧΟΛΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
MAESTRO D'ARTE ACCADEMICO DELL' U.N.A.S.A.S.

ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ MAITRES
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΚΟΜΜΩΤΑΙ

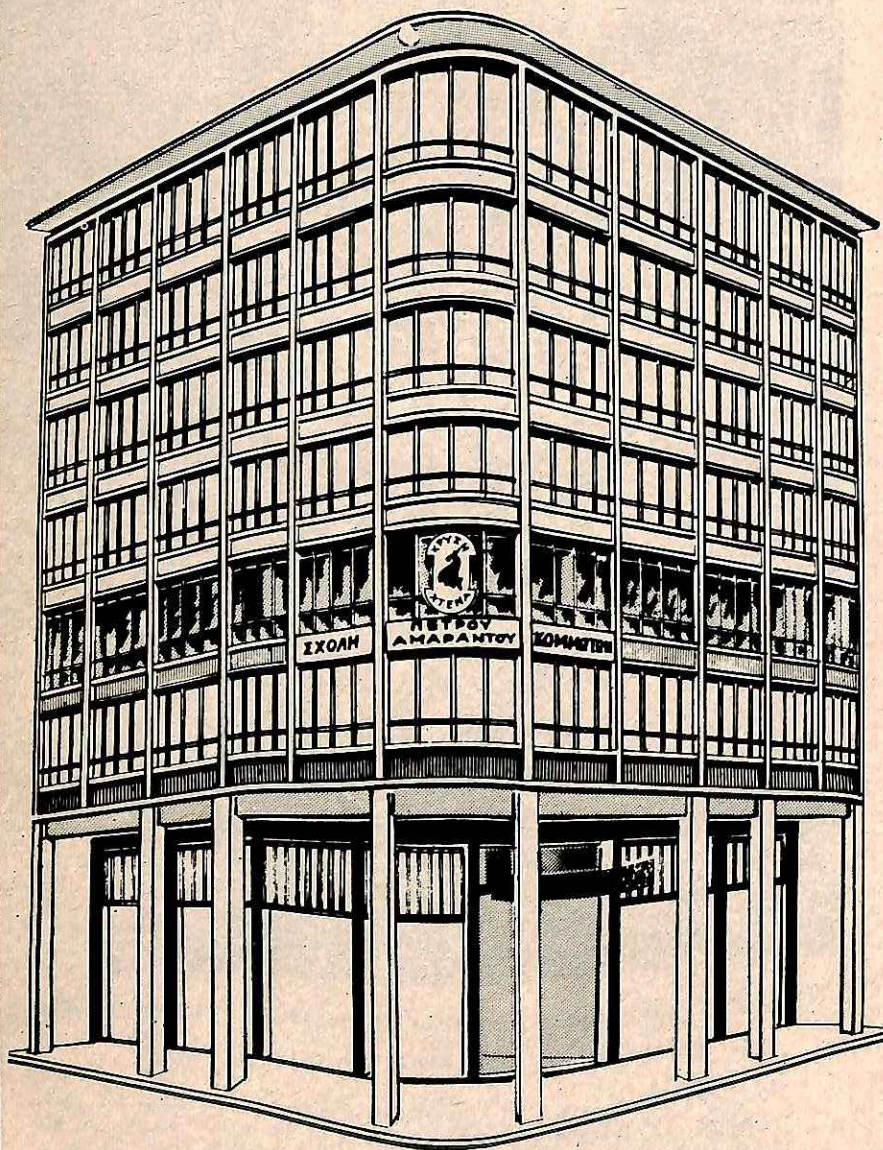
ΚΑΝΙΓΓΟΣ 2 - ΤΗΛ. 612.588 - ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΩΪΝΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΑ ΓΚΡΟΥΠ
ΠΛΗΡΕΣ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ
Είς τούς άριστεύοντας δίδονται
ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΜΙΛΑΝΟ - ΠΑΡΙΣΙ

ΑΠΟΚΤΗΣΙΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ U.N.A.S.A.S.
ΤΟΥ ΜΙΛΑΝΟΥ.

Είς τούς ύποτρόφους μας προσφέρεται
ή εύκαιρία νά παρακολουθήσουν (κα-
τόπιν συμβάσεως μετά της ΣΧΟΛΗΣ)
τήν ΥΨΗΛΗΝ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗΝ
Είς ΜΙΛΑΝΟ — ΠΑΡΙΣΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΕΓΓΡΑΦΑΙ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ 9π.μ. - 8μ.μ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ (ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ:
ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ 144 ΤΗΛ. 413.089

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
ΤΣΙΜΙΣΚΗ 61 ΤΗΛ. 77.836

ΛΑΡΙΣΑ:
ΚΟΡΑΗ 15 ΤΗΛ. 69.98

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

‘Ο «υαλός» υαί ό «υαυός»...

Σ ε σαράντα έπτά κοινότητας και σε δύο δήμους διενεργή-
θησαν πρό ήμερών εκλογές για την ανάδειξη άρχόντων αυτοδιοι-
κήσεως. Θαυμάσια εύκαιρία για τὰ κόμματα γὰ σφυγμομετρή-
σουν (και μάλιστα δειγματοληπτικώς για όλη την χώρα — οι
47 κοινότητες και οι δύο δήμοι είναι κατεσπαρμένοι σε 20 και

πλέον νομούς...) τις δυνάμεις τους. Ίδιαίτερα ή Ε.Κ. που διε-
ξάγει ανέκδοτο άγώνα είχε την εύκαιρία νά αποδείξη (έστω στις
δλίγες αυτές κοινότητες) ότι είναι πέρα ως πέρα ακριβείς οι ι-
σχυρισμοί της, κατά τούς όποιους ή πλειοψηφία του λαού αποδο-
κιμάζει την σημερινή κατάσταση και ζητεί έπιτακτικώς εκλογές!

Τα κόμματα δεν θέλησαν νά
έκμεταλλευθούν την περίπτωση
— ούτε ή Ε.Κ. Δικαίωμα τους.
Δικαίωμα, όμως, και των άλλων
νά συναγάγουν από αυτήν την ά-
προθυμία των κομμάτων (και της
Ε.Κ.) τὰ συμπεράσματά τους.

Αυτό ήταν τὸ ένα θέμα που
προέκυψε από τις ιδιόρρυθμες
(και άπρόοπτες! — κανείς δεν
τις είχε προύπολογίσει) «έκλο-
γές». Ένα άλλο θέμα, που ήγέρ-
θη παραλλήλως, ήταν τὸ ακόλου-
θο: Καλώς, τὰ κόμματα δεν θέ-
λησαν νά θέσουν πολιτικό ζήτη-
μα, για νά μὴ έκτεθούν. Άλλά
δεν θά έπρεπε νά ενδιαφερθούν
ιδιαιτέρως για τὰ άποτελέσμα-
τα, αφού στις περισσότερες κοι-
νότητες πολιτικό ζήτημα έθεσαν
οί ίδιοι οί ύποψήφιοι, ή έτέθη εκ
των πραγμάτων — από την κομ-
ματική σφραγίδα που έφερναν οί
υποψήφιοι και οί συνδυασμοί;...

Δεν φάνηκε ότι και στο κεφάλ-
αιο τούτο έδειξαν ενδιαφέρον...
Πράγμα που σημαίνει ότι απλού-
στα τα ελληνικά κόμματα εί-
ναι όχι αδιάφορα, άλλ' άνοργά-
νωτα... Και αυτό υπήρξε τὸ δεύ-

τερο συμπέρασμα που προέκυψε
από τις ίδιες «έκλογές».

Έπί τέλους, πενήντα, μόνο,
έκλογικά τμήματα όλα κι όλα!
Θά περίμενε κανείς ότι οί άμέ-
σως ενδιαφερόμενοι βουλευταί,
τὰ κόμματα, θά είχαν κάποια
σχετική άγωνία. Νά ίδούν πώς
πήγαν οί δικό τους άνθρωποι.
Πέτυχαν; Άπέτυχαν; Τί σημαί-
νει ό αριθμός των ψήφων που
συνεκέντρωσαν, εν σχέσει με τούς
άριθμούς που στο ίδιο χωριό έξη-
σάφισε τὸ κόμμα κατά τις τε-
λευταίες βουλευτικές εκλογές;
Αύξησι; Μείωσι δυνάμεως;... Θά
περίμενε κανείς ότι τὰ κόμματα
θά ήξευραν τουλάχιστον ποιοί ύ-
ποψήφιοι ήταν φίλοι τους και
ποιοί όχι. Ότι θά γνώριζαν του-
λάχιστον άπ' έξω κι ανακατωτά
τὰ όνόματα και την πολιτική το-
ποθέτηση του καθενός.

Υποτίθεται (και αυτό σε πο-
λύ μεγάλη κλίμακα είναι ακρι-
βές) ότι ένας βουλευτής όχι ά-
στικής περιφέρειας, σχεδόν γνω-
ρίζει με τὸ νί και με τὸ σίγμα
ένα πρὸς ένα όλους τούς ψηφο-

φόρους του κάθε χωριού — ότι ό
τοπικός κομμάτάρχης του είναι
σε θέση νά κατέχη στοιχεία άπι-
θάνως λεπτομερειακά, εν σχέσει
με τούς εκλογείς της στενής του
περιφέρειας.

Θά περίμενε κανείς, συνεπώς,
οί άμέσως ενδιαφερόμενοι πολιτι-
κοί παράγοντες (κι αυτοί είναι
οί εκλεγόμενοι και οί πολιτευταί
της ευρύτερας περιφέρειας) τὸ
βράδυ των «εκλογών» αυτών θά
ήσαν σε επικοινωνία με τούς κομ-
ματάρχες, θά διεφώτιζαν άκο-
λούθως τὸ κόμμα, και τὸ κόμμα
τις έφημερίδες — φιλικές και έ-
χθρικές. Άστεία πράγματα... Οί
έφημερίδες προσεπάθησαν, τὸ
ίδιο βράδυ, νά βρουν άκρη μόνες
τους. Και ήταν τόσο δύσκολο!
Άπό μία έφημερίδα της Ε.Κ. έ-
γινε πρὸς τὸν σκοπὸ αυτό τηλε-
φωνική έπαφή με χωριὸ της Μα-
κεδονίας και ανεζητήθη κάποιος
που θά μπορούσε κάτι νά ξεύρη
διαφωτιστικό. ‘Ο «κάποιος» αὐ-
τὸς βρέθηκε στο πρόσωπο ενός
δημοσίου υπαλλήλου, ό όποιος,
όταν άκουσε τὸν τίτλο της έφη-
μερίδος και τὸ ερώτημα που του

έθεταν (ποιός εξέλεγε κοινοτάρ-
χης και σε ποιό κόμμα ανήκει),
απήντησε αινιγματικώς, άλλα δι-
αφωτιστικώτατα: «ό... καλός»!...
Τὸ ίδιο πρόσωπο δέχθηκε λίγη
ώρα μετά ανάλογο τηλεφώνημα
από έφημερίδα της Ε.Ρ.Ε. “Εδω-
σε την ίδια απάντηση, από την
ανάποδη: «ό... καλός»!...

Είναι καιρός νά συνειδητοποιή-
σουν τὰ κόμματα ότι, πλησιάζ-
οντας στὸν 21ο αιώνα (και στην
Σελήνη!), αυτά δεν μπορεί νά
διατηρούν την προϊστορική τους
νοστροπία! ‘Οφείλουν νά όργα-
νωθούν — για τὸ δικό τους κα-
λό, και για τὸ καλὸ του τόπου,
στην υπηρεσία του όποιου υποτί-
θεται ότι βρίσκονται, και για την
προαγωγή σε υψηλότερα επίπε-
δα της όμαλης πολιτικής ζωής,
της οίκονομικής και κοινωνικής
ανάπτξεως, της εθνικής προό-
δου. Υποτίθεται ότι τὰ κόμματα
διεκδικούν την έξουσία για νά
όργανώσουν τὸ κράτος. Δεν θά
έπρεπε νά άρχίσουν από τὸν έ-
αυτό τους;...

Νίκος Μεταξάς

PAVILLON

Christofle

COUVERTS DE TABLE ARGENT MASSIF VERMEIL

Όπως και στο Παρίσι:
• Με τις ίδιες τιμές και
με τμηματικές άγορές.
• Liste de mariage.

8. όδός Νεοφύτου Βάμβα
τηλ. 718-491

ΤΕΤΟΙΟ
ΠΛΕΚΤΟ
ΔΕΝ ΕΙΧΑΤΕ
ΠΟΤΕ!

Ίδιες νεράιδες του χιονιού χαμένες μέσα στο σιωπηλό περιβάλλον ενός άτε-
λειώτου δάσους από πολύχρωμους σταλακτίτες και σταλαγμίτες,
φέρνουν το μήνυμά της χειμερινής μόδας... Το όρλον είναι πάντα το
εύνοούμενο νήμα της γαλλικής και ιταλικής "ντ κουτύρ", Πλεκτά όρλον,
το ντύσιμο που θα δώσει ζεστασιά, άνεση και
εξχωριστή προσωπικότητα στη σιλουέτα σας τον χειμώνα του '66!..
* ORLON είναι το σήμα της DUPONT για την ακρυλική ύφανση της.
* Αποκλ. Αντιπρόσωποι για την Ελλάδα «Κ. Γ. Λαζαράκης» Α.Ε.

CREATION ΜΕΛΕΜΕΝΗ
Φωτογραφία STUDIO «Αλίκη»

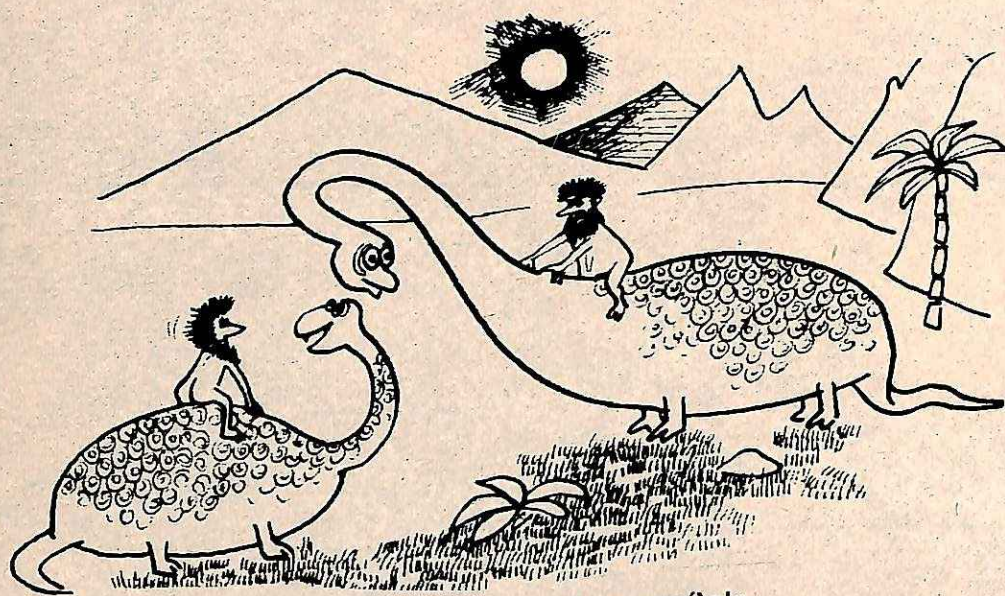
ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ
... ΧΑΡΙΣ ΣΤΗ ΧΗΜΕΙΑ.

DUPONT

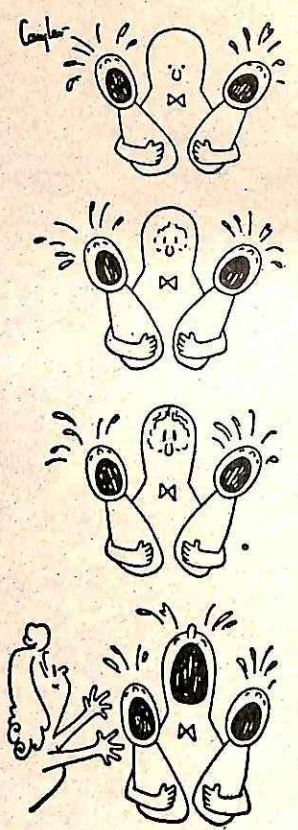
®

Orlon®

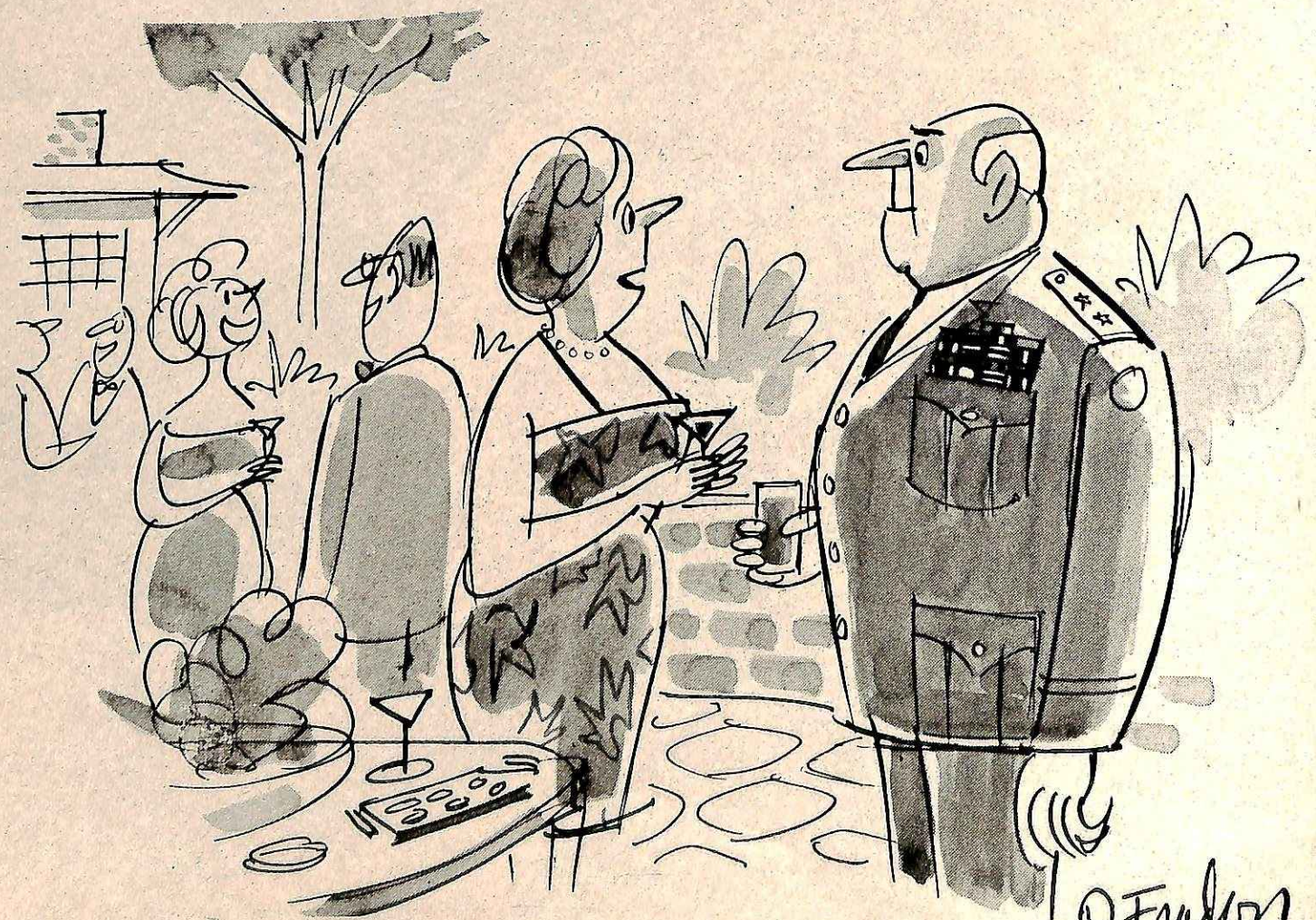
ΧΙΟΥΜΟΡ

«Προτιμώ τὰ μικρότερα μοντέλα!»

«Ο εύτυχής μπομπάς!»

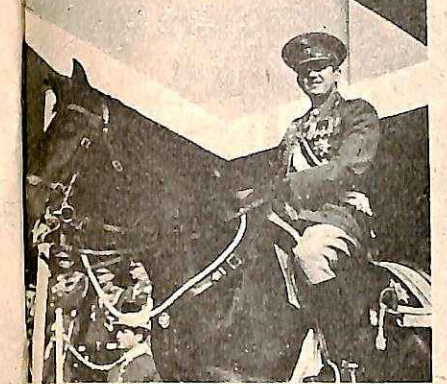

«Απ' όλους τούς πολέμους σας, στρατηγέ μου, ποιός σας άρεσε καλύτερα;»

D. F. F. F.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΥΡΗ ΖΩΝΗ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Έφθιπς ο Βασίλεως Κωνσταντίνος παρακολουθεί την μεγάλη στρατιωτική παρέλαση. (Φωτογραφία Γιάννη Κυριακίδη). Στο έρχόμενο τεύχος οι «ΕΙΚΟΝΕΣ» θα παρουσιάσουν ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον αποκλειστικό φωτορεπορτάζ για την επίδοση του Βασίλεως στην ιαπωνική πάλη «καράτε». (Στην μικρή φωτογραφία του εξωφύλλου, ο Βασίλεως εικονίζεται σε μια έντυπωσιακή προπόνηση «καράτε» με αντίπαλό του τον πρίγκιπα Δόν Χουάν Κάρλος).

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ • ΑΡΙΘ. 575 ΕΤΟΣ ΙΒ' • 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1966

Γραφεία: Αθήναι, Σωκράτους 57 - 59 (τ.τ. 101). Τηλέφωνα: Διευθύνσεως, 537.988. Συντάξεως, 523.366. Διαχειρίσεως, Διεκπεραιώσεως, Αγγελιών Τηλ. 537.611 (10 γραμμάι)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
«Εκδόσεις Βλάχου - Λούνδρα»

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Ελέγη Γ. Βλάχου - Λούνδρα
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. Ψύχας
ΣΥΜΒΟΤΑΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Π. Λαμπρίας

Αρχισυντάκτης: Δ. Παπαναγιώτου.
Λογιστογράφος: Θ. Παπακωνσταντίνου.
Επί της ΄λης: Κ. Βεντίκας.

Στο έρχόμενο τεύχος:

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ

Μιά τραγωδία, ένας Πύργος της Βαβέλ.

Το δράμα του σημερινού ανθρώπου, μέσα στις μαζικές κοινωνίες. Και η νέα ασθένεια: Η κόπωση.
Μιά μεγάλη έρευνα - απάντηση σε μεγάλα ερωτηματικά

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ
Πέτρος Άναγνωστόπουλος, Φρόντι Γερμανός, Θέμος Λαγκαλόπουλος, Ελένη Δουκίδου, Βασ. Καζαντζής, Μαρία Καραβία, Μαρία Κοτσαμάνη, Αλέξ. Κοτρίας, Ι. Λάμπας, Νικ. Μεταξάς, Μ. Παρασκευαΐδης, Ροζίτα Σάκου, Ανδρέας Φανακίδης, Ι. Χατζηαργύρης, Σ. Χατζηηγηρόνης, Χρ. Αλοΰκης, Στέλ. Αρτεμίδης, Δημήτριος Βόγλης, Ασημένιος Βούδουλης, Γ. Γρίκας, Α. Διαμαντόπουλος, Γ. Δούσος, Α. Κалаμαράς, Θ. Καρής, Ε. Κόλλιας, Α. Κορομηλάς, Α. Λιδωρίκης, Α. Μαραγκός, Χρ. Οικονόμου, Γεώργ. Πρεβελάκης, Ελένη Χαλκούση, Άρνη Χαρέμη, Κ. Χαλτήρας, Βαγγέλης Ψυράκης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΤΠΗΡΕΣΙΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Νικόλαος Καραμούζης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ
Φο. Άλταυδής, Ελένη Άρβανίτη, Δημ. Δουλαβέρης, Γιάννης Κυριακόπουλος, Μ. Λάσση, Μίκα Ρωμανού, Ήλ. Σκουλάς.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΠΗΡΕΣΙΑ
Β. Καραμανώλης, Π. Άσημακόπουλος, Κ. Πασαλίδης, Α. Παπαδημός, Α. Λουβίδης

Προϊστάμενος τυπογραφείου: Α. Φλώρος (΄Οδός Μιλήτου, άριθμός 10, Αθήναι)

Θ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΙΤΑΛΟΥ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥ

Ο περίπατος που έγινε έπαίσχυντος ήττα

Όσον απομακρυνόμεθα από την εποχήν της μεγάλης θυσίας και της αφοίτου δόξης, που ήρχιζε την 28ην Οκτωβρίου 1940, τόσον πληθύνονται τὰ στοιχεΐα, που ήμπορούν νά την φωτίσουν έξ όλων τών πλευρών και που πρέπει νά τή γνωρίση τὸ ἑλληνικὸν κοινόν, διότι και ἔντονον ἀνθρώπινον χαρακτήρα περιέχουν και ἰδιαίτερον, ἀντικειμενικῶς, ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν. Εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν ἀνήκει και ἓν ἀνέκδοτον Ἡμερολόγιον Ἰταλοῦ ἀξιωματικοῦ, που ἔχω εἰς χεΐρας μου.

Ὁ συντάκτης τοῦ Ἡμερολογίου αὐτοῦ ὀνομάζεται Τζιουζέππε Μασιόλι, ἔφερε τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ἐπολέμησεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν μέχρι και τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Ἰανουαρίου 1941 και συνελήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὸν τομέα τῆς Κλεισούρας τὴν 8ην Ἰανουαρίου, ὁπότε αἱ ἰταλικαὶ δυνάμεις ὑπέστησαν δεινὸν πλῆγμα, ὅπως ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος, βεβαιῶν ὅτι «οὐδέποτε εἶχεν ἴδει παρομοίας σκηνὰς πανικοῦ και ἀπελπισίας». Ἀπὸ τὸ κεῖμενον, που ἀφῆκε, συνάγεται ὅτι ἡτο φανατικὸς φασιστὴς, ἀλλὰ δὲν ἔστερειτο κρίσεως και μορφώσεως. Καὶ παρατηρητικότητά ἔχει και μὲ σαφῆνειαν γράφει και γλαφυρότητα διαθέτει. Πρόθεσίς του εἶναι νά ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς ἰταλικῆς ἥττης, δι' ἀναζητήσεως και ὑπογραμμίσεως τῶν ἐσωτερικῶν ἀδυναμιῶν, τὰς ὁποίας παρουσίαζεν ἡ ὁργάνωσις και πραγματοποίησις τῆς ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐπιβουλῆς ἐκ μέρους τῆς χώρας του. Κατὰ τὴν διαχείρισιν ὅμως τοῦ θέματος ἀποκαλύπτει ὀρισμένους ἀγνώστους και πολὺ γραφικὰς πτυχὰς τῆς διπλῆς τραγωδίας.

Ἰδιαίτερος ἐνδιαφέρουσαι εἶναι αἱ πληροφορίες περὶ τῆς γνώμης, ἡ ὁποία ἐκαλλιιεργεῖτο μεταξύ τῶν ἐνόπλων ἰταλικῶν δυνάμεων διὰ τὸν ἑλληνικὸν στρατόν. «Μεταξύ τῶν ἀνδρῶν μας —γράφει— διεσπείροντο φήμαι περὶ ἐλλιπεστάτου εἰς τρόφιμα ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ Ἑλλήνος στρατιώτου. Μὰς ἔλεγον ὅτι τρέφεται ἀποκλειστικῶς μὲ κόκκους ἀραβοσίτου, διότι ἐτύχαινε ν' ἀνευρίσκωνται τοιοῦτοι κόκκοι εἰς τὰ θυλάκια αἰχμαλῶτων. Μὰς ἔλεγον, ἐπίσης, ὅτι ὁ Ἑλλήν προήλαυε κατὰ τὴν

«Ο ΕΛΛΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΥΠΗΡΕΕΝ ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΠΑΣΗΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑΣ,,

έφοδον υπό την έπήρειαν μέθης, διότι οί διοικηταί του έμοίραζαν έν άφθονία οίνον καί κονιάκ, διά νά του άφαιρέσουν την αίσθησιν της πραγματικότητος καί τόν καταστήσουν πλάσμα άνευ λογικής. Διεσπείρετο ή φήμη ότι ό "Έλλην προήλανεν αντί πάσης θυσίας, με τόν πόθον νά κορέσῃ την πείναν του είναν τόν πρώτον χωρίον, πού θα κατελάμβανε...».

Προφορική έφημερίς

Αμέσως μετά την πρώτην φάσιν του πολέμου (28η Οκτωβρίου μέχρι 13ης Νοεμβρίου) «ήρχισε —γράφει— νά λειτουργή τή το «Ράδιο - φαντάρος», ή προφορική έφημερίς, ή οποία μετέδιδεν από στόματος εϊς στόμα, καθ' όλον τή μήκος του μετώπου, τās πλέον έξωφρενικάς «ειδήσεις». Ούτω, έκυκλοφόρησεν ή «είδησις» ότι «ό στρατός του Πάδου εισήλθεν εϊς την Γιουγκοσλαβίαν καί έβάδισε πρὸς την Θεσσαλονίκην, πραγματοποιήσας ούτω μεγάλην κίνησιν κυκλώσεως τών Έλληνικών τμημάτων εϊς τόν τομέα του 'Αώου». 'Από την ιδίαν «πηγήν» μετεδόθησαν «ειδήσεις περί έσωτερικών άνωμαλιών εϊς την 'Ελλάδα, περί έπαναστάσεως καί περί κηρύξεως πολέμου εναντίον της έκ μέρους της Βουλγαρίας καί της Ούγγαρίας».

«Η «είδησις» όμως —συνεχίζει— «πού ηλέκτρισε τās κουρασμένας ψυχάς μας, ή μεγάλη είδησις, ή είδησις τέρας, ή οποία διεδόθη άστραπτικώς εϊς όλους τούς τομείς του μετώπου καί έπεβεβαιώθη υπό στρατηγών (είδον την 4ην 'Ιανουαρίου 1941 στρατηγὸν της Μιλίτιας εϊς τή μετόπισθεν ν' άνέρχεται έπ' αυτοκινήτου καί νά λέγει εϊς τούς στρατιώτας: "Παιδιά, χαρήτε καί άναμείνατε: έντός 24 ώρων τὸ άργότερον ό Έλληνικός στρατός θα τραπεή εϊς φυγήν, άν θέλῃ ν' άποφύγῃ την όλοσχερή κύκλωσιν")»; ή είδησις, την όποϊαν πολλοί ώρκίζοντο ότι είχαν άκούσει εϊς τὸ ραδιόφωνον, ή είδησις, τέλος, ή όποια έπισήμως έπεβεβαιώθη υπό τηλεφωνικοῦ σήματος σταλέντος πρὸς όλους τούς διοικητάς ταγμάτων, διά νά την άνακοινώσουν εϊς τὰ μαχόμενα τμήματα, έλεγε τὰ εξής επί λέξει: "Ντούτσε άγγέλλει άμεσον έπέμβασιν γερμανικὸν στρατευμάτων, υπό τὸν όρον νά κρατηθῶν αϊ θέσεις της Κλεισούρας»».

«Ένα άλλο φαινόμενον, «τὸ όποϊον κατήντησε σχεδόν δεισιδαιμονία κατὰ τὸν περιεργότατον αὐτὸν πόλεμον —γράφει ό 'Ιταλὸς άνθυπολοχαγὸς της φασιστικῆς Μιλίτιας— ήτο ή έντύπωσις ότι όπουδήποτε εὑρισκόμεθα υπήρχαν κατασκόποι. Εϊδικὸς κατὰ τās πρώτας ήμέρας άπετέλει διά τὸν στρατιώτην έφιάλτην σχεδόν ή σκέψις ότι περιεστοιχίζετο πανταχόθεν από κατασκόπους. Κλασική άφορμή έκδηλώσεως της νοοτροπίας αὐτῆς ήσαν τὰ

περίφημα μικρὰ φῶτα, τὰ όποια κατὰ την νύκτα έφαίνοντο ν' άνάπτουν καί νά σθηνουν επί τών άγρίων βουνών της 'Αλβανίας — καί τὰ όποια προήρχοντο από πυρὰς πού ήναπτον βοσκοί διά νά θερμανθῶν καί πού έχάνοντο πρὸς στιγμὴν, καλυπτόμεναι από τούς περι τῶν πυρῶν κλάδους τούς κινουμένους υπό τὸν άνέμου. Κάθε στρατιώτης, μόλις έβλεπε μίαν τὴν πυρῶν τούτων, ήσθάνετο άμέσως την άνάγκην νά τρέξῃ πρὸς τὸν άξιωματικόν του καί νά τὸν εϊδοποιήσῃ σχετικῶς. "Υπήρχεν έν είδος άμίλλης ποίος θ' άνεκάλυπτε μεγαλύτερον άριθμὸν φῶτων»...

Κατὰ τὸν συντάκτην του 'Ημερολογίου «θὰ παραμείνῃ αὐτον αϊνίγμα τὸ άν πράγματι ή κατασκοπία ήτο διαδεδομένη μεταξύ του άλβανικοῦ στοιχείου, όσον εϊπιστευετο. Βεβαίως, θὰ υπήρχαν περιπτώσεις κατασκοπίας, όπως συμβαίνει εϊς κάθε πόλεμον. Φαίνεται μάλιστα ότι άκόμη καί 'Ιταλὸς —επρόκειτο περί συνταγματάρχου της άεροπορίας διαμένοντος έν Αὐλῶνι— ένεπλάκη εϊς ύπόθεσιν κατασκοπίας. 'Εκεί διεπιστούτο ότι μόλις προσεγγιζόντο τὰ καταδικωτικά μας άεροπλάνα, ένεφανίζετο μετ' όλίγα λεπτά ή έχθρική άεροπορία. Τελικώς, μετά πολλὸν χρόνον, έξηκριθώθη —ὡς έλέγετο— ότι είδικὸς μας συνταγματάρχης, εὑρισκόμενος εϊς μυστικὴν έπικοινωνίαν μετὰ έχθρικοῦ άεροδρομίου, εϊδοποιεϊ τὸν έχθρὸν μόλις προσεγγιζόντο τὰ καταδικωτικά μας. 'Αλήθεια ή ψεύδος; Οὐδέποτε θὰ γίνῃ γνωστόν».

Ἡ Τσαμουριά

Ιδιαίτέρως άπασχολεῖ τὸν αϊχμάλωτον φασιστὴν άνθυπολοχαγὸν τὸ θέμα της ψυχολογικῆς προπαρασκευῆς του πολέμου από Ιταλικῆς πλευρᾶς. Καί την εὑρίσκει άνεπιτυχή, διότι όλα τὰ έναντίον της 'Ελλάδος συνήματα, τὰ όποια έρρίφθησαν από τὸν θέρους του 1940 μέχρι της 28ης 'Οκτωβρίου, υπό της κυβερνήσεως, τὸν ραδιοφώνου καί τὸν τύπου, δέν ήτο δυνατόν νά έχουν άπήχησιν. «'Εδόθη —γράφει— μεγάλη καί συμβολική σημασία εϊς τὸν φόνον του έκ Τσαμουριάς πατριώτου (του Νταούτ Χότζα) υπό Έλληνικὸν σωματίον. 'Επιστεῦετο ότι ό φόνος του άτόμου αὐτοῦ, τὸ όποϊον οὐδεὶς έννῶριζε προηγουμένως καί διά τὸ όποϊον πολλοί έίπαν ότι έπρόκειτο περί κοινου κακοποιου, θὰ ήδύνατο νά δημιουργήσῃ έντοπον έπέμβασιν κατὰ της 'Ελλάδος. Οὐδεὶς όμως εϊς την 'Ιταλίαν έθεώρησε σοβαρὰν την δικαιολογίαν αὐτήν καί διά τούτο έντός όλίγου τὸ αίματηρὸν έπεισόδιον περιέπεσεν εϊς λήθην».

Καί συνεχίζει: «Μετά τινά χρόνον ή προπαγάνδα ήρχισε νά θέτῃ ζήτημα άλυ-

τρωτικὸν διεκδικήσεων της Τσαμουριάς. 'Ελέγετο ότι ή βόρειος αὐτή περιοχή της 'Ελλάδος έπεθύμει διακαῶς ν' άπελευθερωθῇ από τὸν Έλληνικὸν ζυγόν, διά νά ένωθῇ με τούς άδελφούς 'Αλβανούς, οί όποιοί μετὰ την κατάληψιν της 'Αλβανίας υπό της 'Ιταλίας άπελάμβαναν νέας περιόδου ευημερίας καί ευτυχίας. Εϊς την πραγματικότητα όμως οὐδεὶς εἶχεν άκούσει προηγουμένως νά γίνεται λόγος περί κάποιας Τσαμουριάς καί περί προβλήματος έθνικότητος εϊς την περιοχήν αὐτήν. Καί, έν πάσῃ περιπτώσει, δέν έγινε πιστευτὸν ότι διά ν' άπελευθερωθῶν αὐτοί οί Τσαμουριανοί από τὸν Έλληνικὸν ψευδοζυγὸν ήξίζε τὸν κόπον ν' αναλάβωμεν άγώνα κατὰ της 'Ελλάδος... "Όταν διεπιστώθη ότι ή άρχική αὐτή προπαγάνδα (πλουτισμένη έν συνεχείᾳ με εϊδήσεις περί Έλληνικὸν συνοριακὸν έπιθέσεων, προκλήσεων, προσβολῶν, άπειλῶν κλπ.) δέν εἶχεν άπήχησιν, ήλλαξεν ή κατεύθυνσις: 'Η 'Ελλάς εἶναι όπαδὸς της 'Αγγλίας καί της παρεχώρησεν εϊς τὸ έδαφὸς της ναυτικές καί άεροπορικές βάσεις. 'Η συνενοχή αὐτῆ της 'Ελλάδος μετὰ της 'Αγγλίας εἶναι φυσικὸν νά μάς διεγείρῃ αϊ σήματα άγανακτήσεως. 'Αποδείξεις της όμως οὐδέποτε παρεσχέθησαν».

Δέν εἶχε σημασίαν όμως —επιλέγει ό 'Ιταλὸς άνθυπολοχαγός. «'Εφ' όσον λέγεται ότι ύφίσταται ή συνενοχή αὐτή, πρέπει νά ύφίσταται... Καί την πρώϊαν της 28ης 'Οκτωβρίου τὰ τμήματά μας διέρχονται τὰ Έλληνικά σύνορα... φθάνουν μετὰ τῶν έκβῶλων του Καλαμά καί εὑρίσκονται έν ὄψει τών 'Ιωαννίνων. 'Ο στρατιωτικὸς περίπατος έξελισσεται συμφῶως πρὸς τās προβλέψεις. 'Εντὸς όλίγων ήμερῶν θὰ εὑρισκόμεθα εϊς τās 'Αθήνας καί πρὸ της κεραυνόβόλου έπιτυχίας μας ή λογική μας δέν σκέπτεται πλέον τούς λόγους της εισβολῆς. Νικῶμεν, έντὸς όλίγου θὰ εἴμεθα κύριοι καί της 'Ελλάδος, ή Μεσόγειος θὰ καταστῇ περισσότερον "Μάρε νόστρου", ή 'Αγγλία θὰ ύποστῇ δεινὸν πλήγμα, ή αὐτοκρατορία μας θὰ μεγαλώσῃ διά μίαν νέας λαμπρᾶς κατακτήσεως καί πάντα ταῦτα με ένα άπλὸν στρατιωτικὸν περίπατον»...

«'Ο περίπατος όμως αὐτὸς μετετράπη εϊς έπαίσχυντον διά την φασιστικὴν 'Ιταλίαν ήτταν. «Εἴμεθα ύποχρεωμένοι —τονίζει ό συντάκτης του 'Ημερολογίου— ν' άξίωμε τὸν άντὸν της Τσαμουριάς νά γνωρίσωμεν ότι ή "Έλλην στρατιώτης υπήρξεν άνώτερος πάσης προσδοκίας καί ότι έστάθη εϊς τὸ ύψος τὸν κοῖρὸν εϊς κάθε στιγμήν καί εϊς κάθε τόπον. 'Επέδειξε μαχητικότητα, έπιθετικότητα, ύψηλὴν φυσικὴν καί ήθικὴν άντοχήν καί έτρεψεν εϊς φυγὴν πολυπληθεῖς μεραρχίας μας, άκάμῃ καί μετὰ τῶν πλέον έτοιμοπολέμων καί έμπειροπολέμων».

Θ. Παπακωνσταντίνου

Οι άφίσεις της άναγγελίας της δημοσιεύσεως της «Μάχης της 'Ελλάδος» στις «Εικόνες» ύπάρχουν άκόμη —ύστερα από ένα δόλοκληρο χρόνο— σέ πολλά σημεία τών 'Αθηνών...

Η έφετεινὴ επέτειος της εισόδου της 'Ελλάδος στὸν δεύτερο παγκόσμιον πόλεμον συμπίπτει μ' ένα συναφές καί μοναδικό, σὲ είδος του καί σὲ μεταπολεμικά χρονικά, έκδοτικό γεγονός. Πρόκειται γιά τὸ βιβλίον του κ. Θ. Παπακωνσταντίνου, τὸ όποιο, υπό τὸν τίτλο «Ἡ Μάχη της 'Ελλάδος», άποτελεῖ ένα μοναδικό σέ άριότητα καί πληρότητα χρονικὸ τὸν πολέμου, τὸν όποιο διεξήγαγε ή 'Ελλάς κατὰ τὸν Δυνάμεων του 'Αξονος τὸ 1940.

Ἡ ιστορική μελέτη άξιώσεων, απόλυτα θεμελιωμένο έπάνω σέ έπίσημα στοιχεία, πού ήλθαν σέ φῶς μεταπολεμικά καί φωτίζουν όλες τις πτυχές του Ιστορικοῦ έκείνου δράματος, τὸ χρονικὸ αὐτὸ εἶχε δημοσιευθῇ άρχικὰ στίς «Εικόνες», σέ σειρά συνεχίων, από τὸν 'Οκτώριου τοῦ 1965 ὡς τις άρχές 'Ιουνίου τοῦ 1966 (τεύχη 523 - 524).

Ἡδὴ, ή Ιστορική αὐτὴ έργασία, πού καλυπτει την περίοδο από τὸ Ιταλικὸ τελεσίγραφὸ της 28ης 'Οκτωβρίου 1940 καί τὰ όσα προηγήθηκαν, ὡς καί την μάχη της Κρήτης (Μάιος 1941), έκδόθηκε από τὴν «Εκδοτικὴ 'Εταιρία 'Αθηνῶν» («Ταλαεῖα» - «Κερμαϊκός») σέ τόμο, ό όποιος θὰ κυκλοφορήσῃ τὸ δεύτερο δεκάμηρο του έρχομένου Νοεμβρίου. Στὴν μορφή του αὐτῇ, τὸ έργο, πού εἶχε ήδη προκαλέσει ζυμὸν ένδιαφέρον καί εἶχε σημειώσει τόση έπιτυχία όταν δημοσιευόταν σέ συνέχειας στίς «Εικόνες», παρουσιάζεται αἰσθητὰ θελτιωμένο καί συμπληρωμένο. 'Η ὅλη εἶχε άναδιαρρῶθῇ, με ώριμους μεταβόλες στὴν διάταξί της. Περιλαμβάνει, εἰς άλλου, νέας καί άδημοσίευτες καί τώρα στοικεία καί εἶναι έμπλουτισμένο με ύποσημειώσεις, έλληνικά καί ξένη βιβλιογραφία, εὑρετήριο, χρονολογικὸς πίνακας κλπ.

Τὸ βιβλίον περιέχει, επίσης, 70 φωτογραφίες, πού εἶναι όλες αντιπροσωπευτικῆς τοῦ πολέμου έκείνου καί ίσως άλλες από αὐτές άνεκδοτες, καθώς καί 11 χάρτες, γιά νά μπορεῖ ό άναγνώστης νά παρακολουθῇ τὴν πορεία καί εξέλιξιν τῶν πολεμικῶν έπιχειρήσεων πού εἰστροφούναι σὲ βιβλίο.

Σέ σελίδας 17Χ24 εκ., με 500 σελίδες, τὸ βιβλίον τοῦ κ. Θ. Παπακωνσταντίνου, εἶναι μιά εἰσπρατική φροντισμένη έκδοση, ύποδειγματική σὲ εἶδος της.

Τὸ έργο περιλαμβάνει 32 κεφάλαια καί εἰδικὸ παράρτημα, υπό τὸν τίτλο «Ντοκουμέντα», όπου δημοσιεύονται έπίσημα έγγραφα (στρατιωτικά καί διπλωματικά) καί δημογραφικά κείμενα σχετιζόμενα με τὰ γεγονότα πού εἰστροφούναι.

Τὰ τρία πρώτα κεφάλαια εἶναι άφιερωμένα στὴν όργάνωση, την προπαρασκευῇ καί τὴν έναρξιν της Ιταλικῆς εισβολῆς τοῦ 'Οκτωβρίου 1940. Με βάση έπίσημα στοιχεία, πού ήλθαν σέ φῶς έκτοτε (καί πού παρατίθενται αὐτοῦσια σὲ παράρτημα τοῦ βιβλίου), ό συγγραφεὺς εἰσπορεύετὰ τῆς συλλήψεως, τὸ σκεδιασμοῦ καί της προπαρασκευῆς της έπιχειρήσεως από τὴν πολιτική καί στρατιωτικὴν ήγεία της φασιστικῆς 'Ιταλίας. 'Από τὰ κεφάλαια αὐτὰ άνακύπτουν άνάγλυφες οί δόλιες καί άνέντιμες μέθοδοι τοῦ καθεστῶτος έκείνου καί στὴν περίστασιν έκείνην, αλλά καί οί ψευδαισθήσεις πού έτρεφε ὡς πρὸς τις δυνατότητες καί τὴν θέλησιν αντίστασεως τοῦ Έλληνικοῦ έθνους. 'Ο άναγνώστης παρακολουθεῖ τὴν δραματικὴν ανέλιξιν της τεχνικῆς κρίσεως, πού ήβλημένη εἶχε δημιουργηθῇ από τὴν Ρώμην στίς έλληνοϊταλικές σχέσεις,

Ἱστορική μελέτη άξιώσεων γιά τὴν μάχη της 'Ελλάδος κατὰ τῶν Δυνάμεων τοῦ "Αξονος

καί τὴν προσπάθεια της έλληνικῆς ήγεσίας ν' άποφύγῃ τὸν πόλεμον, με παράλληλη όμως καί κατηγορηματικὴ διατράνωσι της άποφάσεως γιά αντίστασιν με όλα τὰ μέσα, εἴ' όσον ήθελε ύπάρξῃ έπιβουλὴ κατὰ της άνεξαρτησίας καί της άκεραιότητος της χώρας. Παρακολουθεῖ επίσης τις δραματικές στιγμές τῆς νύκτας έκείνης της 27ης πρὸς τὴν 28η 'Οκτωβρίου 1940, κατὰ τὴν όποια ἐπιδόθηκε τὸ Ιταλικὸ τελεσίγραφο, τὸ «'Οχι» της 'Ελλάδος καί τὴν έκρηξιν άγανακτήσεως, ένθουσιασμοῦ καί άποφασιστικότητος πού συγκλότισε τὸ Έλληνικὸ έθνος. Τέλος, εἰστοροφύνται σὲ μέρος αὐτὸ οί πρώτες έκδρομικές στο μέτωπο της 'Ηπείρου, πού παρουσιάζουν δραματικὸ καί συναρπαστικό, άληθινά, ένδιαφέρον.

Τὰ έπόμενα πέντε κεφάλαια εἶναι άφιερωμένα στὴν άπόκρουσιν καί τὴν συντριβὴ της Ιταλικῆς εισβολῆς καί τὴν νικηφόρο άντεπίθεση, έξόρμησιν καί προέλασιν τοῦ Έλληνικοῦ στρατοῦ σέ ὅλο τὸ μήκος τοῦ μετώπου, πὸλὺ πέρα από τὰ Έλληνικά σύνορα καί μέσα σὲ άλβανικὸ έδαφος. Περιγράφονται, στίς σελίδες αὐτές, οί ήττες τῶν Ιταλικῶν στρατευμάτων, οί ήρωϊκές προσπάθειες τῶν 'Ελλήνων μαχητῶν μέσα στὰ χιόνια καί σὲ δριμύτατο ψύχος, ή κατάληψιν της Κορυτσᾶς, τοῦ 'Αργυροκάστρου, της Πρεμετίας καί άλλων πόλεων της Έλληνικῆς Βορείου 'Ηπείρου, όπου προήλανε, έλευθερωτής, ό Έλληνικός στρατός...

Ἐπειτα, στὰ κεφάλαια πού ακολουθοῦν, περιγράφονται ή άμυνα καί ή άγωνία τοῦ Μουσοσολίνι μπροστὰ στὴν έξυτελιστική ήττα τοῦ στρατοῦ του, ή άπόφασί του νά στραφῇ πρὸς τὸν Χίτλερ, γιά νά ζητήσῃ τὴν βοήθειά του ὡστε νά καμφθῇ έπιτέλους ή μικρή αὐτὴ, αλλά τόσο «οκληροτράχηλη» καί άνέρωχη 'Ελλάς, ή συμβολὴ τῶν μετόπισθεν στὴν πολεμικὴ προσπάθεια της 'Ελλάδος, ο θάνατος τοῦ Ι. Μεταξᾶ, οί έκδηλώσεις θαυμασμοῦ καί ένθουςιασμοῦ σέ δόλοκληρο τὸν έλευθερο κόσμο γιά τὸ θαῦμα της νικηφόρου Έλληνικῆς αντίστασεως, πού σημειώσε την πρώτη ήττα τοῦ ὡς τότε ήττητου "Αξονος, τὰ πολιτικά καί διπλωματικά παρασκήνια της περιόδου έκείνης, ή άρπакτική καί άνέντιμη στάση γειτονικῶν μας χωρῶν...

Καί έπειτα, τὴν άνοιξὴ τοῦ 1941, ή χιτλερική Γερμανία σπεύδει σέ βοήθεια της ήττημένης, κλονιζομένης καί έξευτελισμένης συμμάχου της. Οί σιδηροφρακτες στρατιές τοῦ Χίτλερ, με όρμητικὴν τὴν σύμμαχό τους Βουλγαρία καί ακολουθούμενες από τις βουλγαρικές ὀρδές, κτυποῦν τὴν 'Ελλάδα, πού εἰδὼ καί πέντε μῆνες άγωνίζεται ήρωικά καί νικηφόρα έναντίον μίας άλλης Μεγάλης Δυνάμεως. 'Η 'Ελλάς αντίσσει καί δεύτερο «'Οχι», στὸν νέο καί πανίσχυρο εισβολέα. Στὸ μέρος αὐτὸ τὸ βιβλίον περιγράφονται ή τιτανομαχία τῶν μακεδονικῶν ὄχυρῶν, μπροστὰ σὲ όποια άποκροφούναι νικηφόρα οί γερμανικές έφοδοί, με θαρράτες άπίστευτες τῶν έπιθεμένων καί με συγκλονιστικές πράξεις άνδρείας καί ήρωϊσμοῦ τῶν άμυνόμενων 'Ελλήνων, ή διάσπασι τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ μετώπου καί ή ύπερκεραυνὴ της απόρθητης ὡς τότε Έλληνικῆς ὡχυρωμένης γραμμῆς επί της βουλγαρικῆς μεθορίου, ή προέλασιν τῶν γερμανικῶν μονάδων στὸν Έλληνικὸ ὡχρὸ, ή συνθηκολόγησις της Έλληνικῆς Στρατιᾶς Μακεδονίας καί 'Ηπείρου, ή πτώσι τῶν 'Αθηνῶν, δολιὰς καί 'Αγγλῶν καί ή δολοκλήρι ή άποχώρησις τῶν 'Αγγλῶν καί ή δολοκλήρι, ή καταλήψις, από τούς Γερμανούς, της ήπειρωτικῆς καί νησιωτικῆς 'Ελλάδος, πλὴν της Κρήτης.

Μένει ή Κρήτις. Στὴν μάχη της Κρήτης (Μάιος 1941), ὅλο έκκληκτικὸ έπος, εἶναι άφιερωμένο τὸ 29ο κεφάλαιον τοῦ βιβλίου. Στὰ δύο τελευταία κεφάλαια τοῦ έργου ό συγγραφεὺς έκθέτει τὴν «κρίσιν της 'Ιστορίας» γιά τὴν Μάχη της 'Ελλάδος, τὴν σημασία της μάχης αὐτῆς καί τις έπιπτώσεις της στὴν ὅλη εξέλιξιν καί πορεία τοῦ πολέμου, καί προβαίνει σέ άπολογισμό.

Ακολουθεῖ τὸ παράρτημα, υπό τὸν τίτλο «Ντοκουμέντα». Μερικά από τὰ περιεχόμενα

του: Τὰ στενογραφημένα πρακτικά της συσκέψεως τοῦ Μουσοσολίνι με τούς έπιτελείς του πρὶν από τὴν έπίθεσιν κατὰ της 'Ελλάδος τὸ Ιταλικὸ τελεσίγραφο, ή άπόρριψιν τοῦ τελεσίγραφου, ή διαγγέλμασι τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β', τοῦ Ι. Μεταξᾶ, τοῦ άρχιεπισκόπου καί τοῦ άρχιστρατήγου Α. Παπάγου, επί τῇ έναρξιν τοῦ πολέμου, τὰ μνημόνια τοῦ Τσώρτσιλ καί τοῦ Ρούζβελτ πρὸς τὴν κυβέρνησι καί τὸν λαὸ της 'Ελλάδος, έκθέσεις τοῦ πρεσβευτοῦ της Γερμανίας στὴν 'Αθήνα πρὸς τὴν κυβέρνησίν του, ή γερμανικὴ «νύκτα», πού προηγήθηκε της χιτλερικῆς εισβολῆς, τὰ πρωτόκολλα άνακακῆς τὰ άρθρα τοῦ Γ.Α. Βλάχου (έπιστολές πρὸς Μουσοσολίνι καί Χίτλερ, κλπ.) όλα τὰ πολεμικά άνακοινώματα, ήμέρα με τὴν ήμέρα, κ.ά.

Ἀκολουθοῦν χρονολογικοί πίνακες τῶν γεγονότων, σημειώσεις τοῦ συγγραφέως, εὔρετήριο καί βιβλιογραφία.

Μέσα στίς σελίδες τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ὅλοι όσοι έξισαν τὰ γεγονότα έκείνα θὰ ζαναζήσουν άληθομόντες στιγμές έξάρσεως, πάθους καί καταθλίψεως. Καί έκείνοι πού δέν τὰ έξισαν, οί νεώτεροι, θὰ μάθουν μιά από τις πιὸ ὡραίες, τις πιὸ δραματικές καί τις πιὸ καίριες περιόδους της νεώτερης Έλληνικῆς Ιστορίας, τὴν όποια γνωρίζουν ὡς τώρα άόριστα, από διηγήσεις καί σοφοδικὰ δημοσιεύματα.

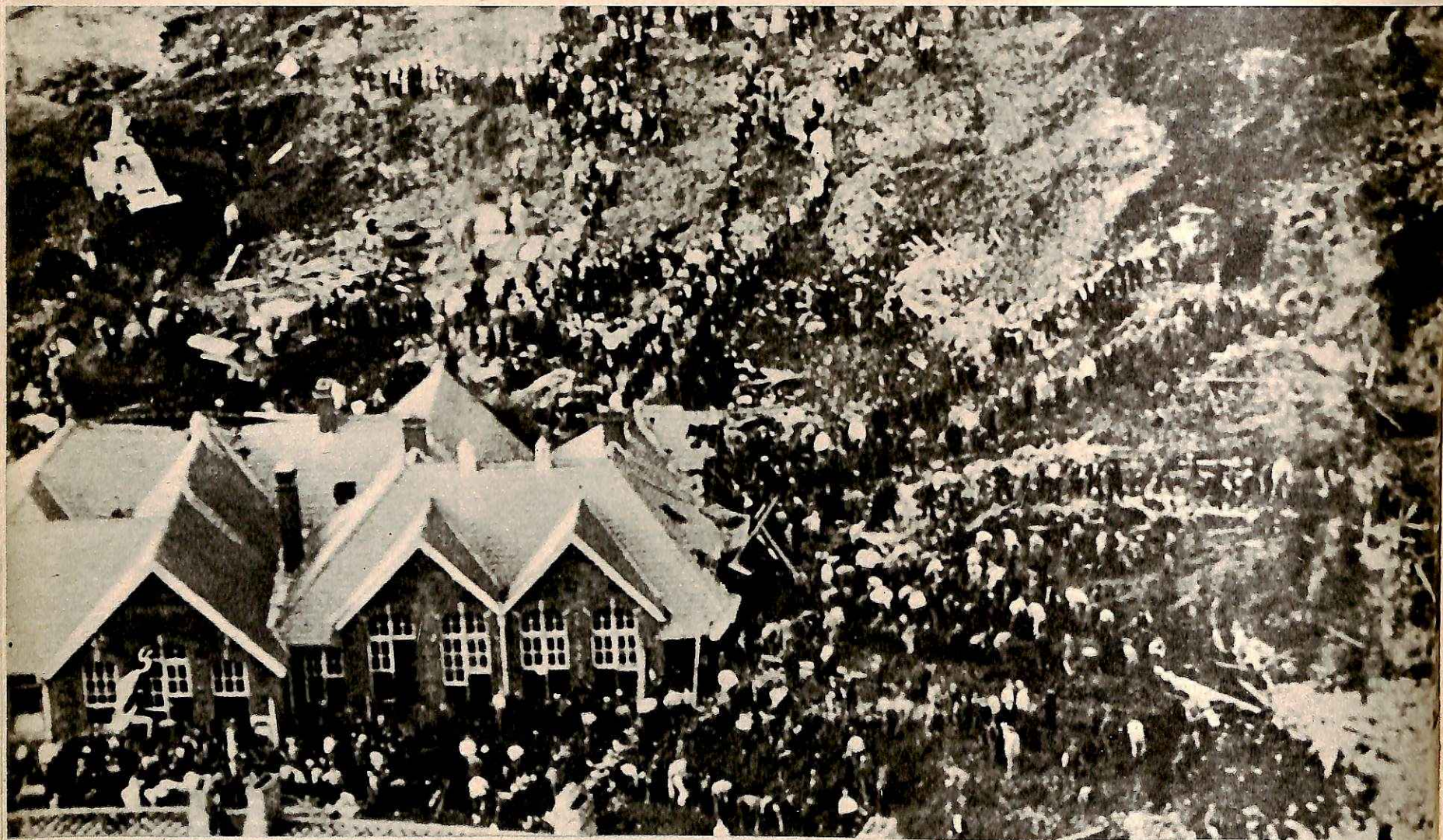
Ἀντὶ γιά όποιοδήποτε άλλο σκόλιο ή περιγραφή, παραθέτομε τὸ ακόλουθο απόσπασμα από τὸν πρόλογο τοῦ συγγραφέως:

«'Ο σκοπὸς τοῦ έργου, τὸν όποϊον εὐθὺς εἰς άρχῆς έθεσα, ήτο ή ένημέρωσις της νέας γενεᾶς κυρίως επί της μεγάλῆς δοκιμασίας τὴν όποϊαν υπέστη ή 'Ελλάς κατὰ τὸ 1940 - 1941 καί επί της κοσμοπολιτικῆς προσφορᾶς της εἰς τὴν ύπόπνευσιν της έλευθερίας. Προσεσπάθη να εἰπωμεν τὸ δυνατόν άντικειμενικώτερος καί νά δώσω «σφαιρικὴν» εἰκόνα της έποποιᾶς, περιγράφων πέραν τῶν στρατιωτικῶν έπιχειρήσεων καί τὰ διπλωματικά παρασκήνια, τὰ όποια εφωτίστησαν μόνον μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου. Ἀπέφυγα τὰς λεπτομερεῖς πολεμικῆς περιγραφῆς, αἱ όποια κορυφῶναι τὸς μὴ στρατιωτικούς καί δέν ήθέλησα νά υπεσιέλθω εἰς «τεχνικῆς» φύσεως αναλύσεις καί κρίσεις, αἱ όποια ἔχουν θέσιν μόνον εἰς εἰδικὰ έργα. Εἰς ὅσοιμἐνα σημεία τὸ βιβλίον υπάσχον μερικὰ εὔαναληφείς ήβλημένα, πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ άναγνώστη.

Ἀντιλαμβάνονται πλήρως τὸ δικαίωμα πού ἔχουν έναντί της Ιστορίας έκείνου, οί όποιοι προσέφεραν τὸς θησαυροὺς της ψυχῆς τῶν καί τῶν πνεύματός τῶν καί, επί πλέον, τὴν ζωὴν τῶν ή τὴν ὕγιάν τῶν, εἰς τὴν μνημονεύσα θεσιν. Καί θὰ ήθελα νά τούς μνημονεύσω όλους. Τὸ βιβλίον όμως αὐτὸ δέν έγγραφῃ με τὴν πρόθεσιν άξιολογήσεως αὐτοῦ. Ἐγράφῃ διά ν' άποδείξῃ δι' άντικειμενικῶν στοιχείων τὴν θέσιν, τὴν όποϊαν κατέλαβε τὸ έθνος μας εἰς τὴν παγκόσμιον Ιστορίαν με τὴν ὡραίαν Μάχην τῶν».

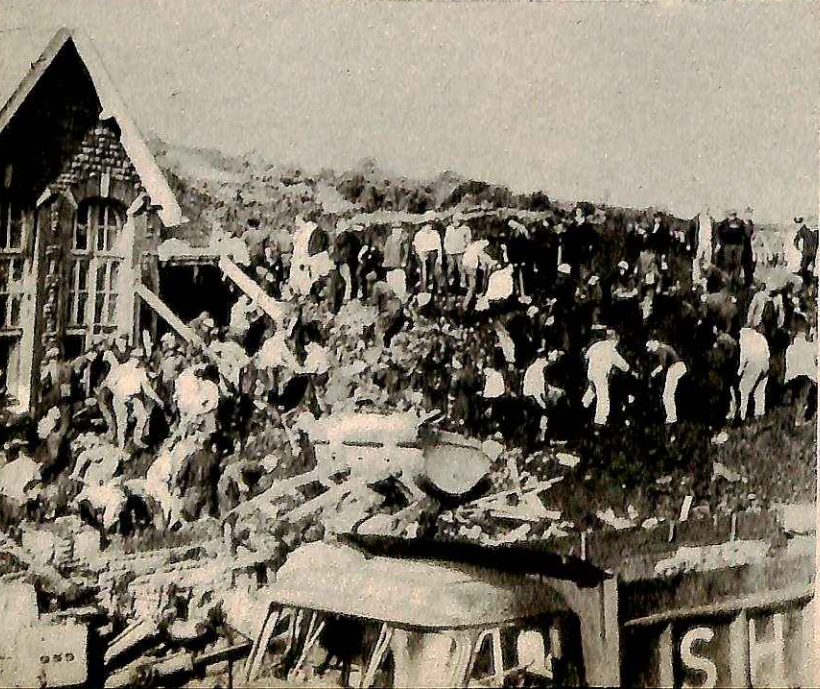
Καθυστερώντας, με τὴν αντίστασή της, τὴν γερμανικὴν έπίθεσιν κατὰ της Ρωσίας, ή 'Ελλάς έσωσε τὴν Μόσχα καί, οὐσιαστικά, έπρωξένους τὴν άποτυχία τῶν γερμανικῶν σχεδίων έκατοσταίς σὲ ρωσικὸ μέτωπο, λόγω τοῦ έρχομοῦ τοῦ φοβεροῦ ρωσικοῦ κειμήλιου. Οἱ συνέπειες στάθηκαν άνυπολόγιστες. Κατέφερε άνεπρόσδεκτο πλῆγμα έναντίον της φασιστικῆς 'Ιταλίας, ή όποια, από τότε, έἵνετο πολεμικὸς παράγων ελάχιστα ύπολογισμοῦ. Τὴν άδρότερη ίσως μαχητρία, ὁμολογία καί έκτίμησι τοῦ ρόλου αὐτοῦ της Μάχης της 'Ελλάδος άποτελεῖ ή ακόλουθη φράσις άνώτερον Γερμανοῦ άξιωματικοῦ πρὸς ένα 'Ελληνα, στὸν καιρὸ της κατοκῆς: «'Εοεῖς οί 'Έλληνες δέν έχετε δικαίωμα νά ζῆτε, διότι μάς κάνατε νά χάσωμε τὸν πόλεμον...».

Στήν άγυαλιά του

ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΑΠΕΛΠΙΣΙΑΣ. "Όλοι οι κάτοικοι του "Εμπερφαν έχουν μαζεψή γύρω από τὸ μοιραίο σχολείο, καθὼς τὰ συνεργεία διασώσεως μαζί με ἐντόπιους ἐβελοντὰς ἀγωνίζονται νὰ διατρήσουν τοὺς ὅγκους τῶν χωμάτων...

ΣΚΑΒΟΥΝ με κασμάδες καὶ φτυάρια, με τὰ χέρια καὶ με τὰ νύχια. 'Ανάμεσα τοὺς καὶ οἱ τραγικοὶ πατέρες, πού ὡς τὴν τελευταία στιγμή ἐλπίζουν. Τὸ κάθε μικρὸ πτώμα πού ἐρχόταν στὴν ἐπιφάνεια, ἔσθηνε καὶ μιὰ καρδιά...

Ενα χωριό ἀπορφανίστηκε ἀπὸ τὶς χαρὲς καὶ τὰ γέλια τῶν παιδιῶν του. Τώρα, στὸ "Εμπερφαν, στὴν Νότιο Οὐαλλία, δὲν μένδυν παρὰ γονεῖς θρηνοῦντες. Κι ὁ πανδαμάτωρ χρόνος δὲν θὰ σθέση ἴσως ποτὲ τὸν βαθὺ, τὸν ἀπύθμενο ἀνθρώπινο πόνο, πού θὰ εἶναι πάντα πιδ βαρὺς ἀπὸ τὰ δυὸ ἐκατομμύρια τόνους τὰ χώματα, πού καταπλάκωσαν καὶ ἔθαψαν ζωντανὰ 200 παιδιὰ, τὴν ὥρα πού παρακολουθοῦσαν τὸ μάθημα τοὺς στὸ σχολεῖο.

«Σύρροι τυχαίων περιστατικῶν, με κορύφωμα τὶς τελευταῖες καταρρακτώδεις βροχές, εἶπαν οἱ εἰδικοί, προσπαθώντας νὰ δικαιολογήσουν τὴν φονικὴ κατολίσθηση. «Ἐκρηξὴ ὑδρογονοδόμθας, πρόσθεσαν οἱ γεωλόγοι. Κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τῶν χωμάτων ὑπῆρχε πηγὴ νεροῦ, πού ἡ συσσώρευση του προκάλεσε τὴν διάρρηξη τῶν τοιχωμάτων τοῦ τεχνητοῦ βουνοῦ καὶ τὴν κατολίσθησή του».

«Στὰ χώματα αὐτὰ εἶναι θαμμένες οἱ ἐλπίδες καὶ τὰ ὄνειρά μας», ἀπάντησαν οἱ γονεῖς, πού με ματωμένα νύχια ἐξακολουθοῦσαν, πέρα ἀπὸ κάθε ἐλπίδα, νὰ σκάβουν τὸν μαῦρο βούρκο, γιὰ νὰ βροῦν τὰ παιδιὰ τους.

Σὲ 200 ἀνῆλθαν τελικὰ τὰ θύματα τῆς «εἰβλικῆς» καταστροφῆς. 'Απὸ αὐτὰ, τὰ 150 ἦταν παιδιὰ. 'Ηλικίας 7 - 11 χρόνων. Τὰ πτώματά τους βρέθηκαν στὶς πιδ ἀπίθανες στάσεις, ὅταν τὰ συνεργεία διασώσεως ἄρχισαν νὰ ξεκαθαρίζουν τοὺς σωροὺς τῶν χωμάτων.

Πέντε εἶχαν ἀγκαλιάσει τὸν δάσκαλό τους, πού τὰ κρατοῦσε σφικτὰ πάνω του σὲ μιὰ ἀπεγνωσμένη προσπάθεια νὰ τὰ προστατεύσει. Δεκαπέντε βρέθηκαν καθισμένα στὰ θρανία τους, με τὰ κεφαλάρια τους χωμένα ἀνάμεσα στὰ χέρια τους, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν ὑποχθόνια βοή πού ἀκούσαν, σὰν τελευταῖο ἦχο ἀπὸ τὸν ἐπάνω κόσμο. Πέντε ἄλλα —στὴν αἴθουσα τοῦ νηπιαγωγείου— ἦταν καθισμένα μαζί με τὴν δασκάλα τους γύρω ἀπὸ ἓνα χαμηλὸ τραπέζι, ἀπολιθωμένα στὸ τελευταῖο παιχνίδι τους.

Στὸ πένθος καὶ στὴν ὀδύνη ἐνὸς ὁλόκληρου λαοῦ, μερικὲς οἰκογένειες προσπαθοῦν νὰ κρύψουν ὅσο βαθύτερα μποροῦν τὴν εὐτυχία τους: οἱ οἰκογένειες τῶν 36 παιδιῶν πού πρόλαβαν καὶ πήδησαν ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀμέσως μόλις ἄρχισε ἡ κατολίσθηση, καὶ τοῦ μικροῦ πού τὸ πρῶτὸ τῆς καταστροφῆς δῆλωσε «ἀρρωστος» καὶ ὕστερα ἀπὸ ἐπιμονὴ τοῦ πατέρα του καὶ τῆς μητέρας του ἔφθασε στὸ σχολεῖο, πέντε λεπτὰ μετὰ τὴν ταφή του κάτω ἀπὸ τοὺς ἀμέτρητους τόνους χωμάτων...

θανάτου

ΕΝΑΣ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ μεταφέρει (ἄνω) μιὰ ἀπὸ τὶς τυχερὲς μικρὲς πού μόνο τραυματίστηκαν. Με δάκρυα τὸν τριγυρίζουν οἱ μονάδες γιὰ νὰ δοῦν μήπως εἶναι ἡ δική τους αὐτὴ πού γλύτωσε. 'Αλλοὺ μαζεμένες στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου (δεξιὰ) περιμένουν ἄφωνες ἀπὸ τὸ δέος...

▲ ΕΠΕΣΕ Η ΝΥΧΤΑ, ἀλλὰ ὁ ἀγῶνας διασώσεως συνεχίζεται στὸ φῶς τῶν προβολέων. Τὸ ἀσυγχώρητο στὴν τρομακτικὴ αὐτὴ τραγωδία εἶναι ὅτι μποροῦσε νὰ προληφθῇ. 'Απὸ δυὸ χρόνια τώρα οἱ γονεῖς εἶχαν ἀρχίσει τὶς παραστάσεις καὶ τὰ διαδήματα γιὰ νὰ μεταφερθῇ τὸ σχολεῖο ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη θέση ὅπου βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὸ τεχνητὸ βουνὸ τῶν χωμάτων καὶ τῆς καρβουνόσκονης.

N. ΓΩΓΟΥΣΗΣ

A black and white portrait of a man with short, dark hair, wearing a suit jacket, white shirt, and dark tie. He is looking slightly to the left of the camera. The portrait is mounted on a light-colored card.

ΣΟΛ ΓΚΙΝΑΣ

Ο βαρώνος και η ταξιδέτρια

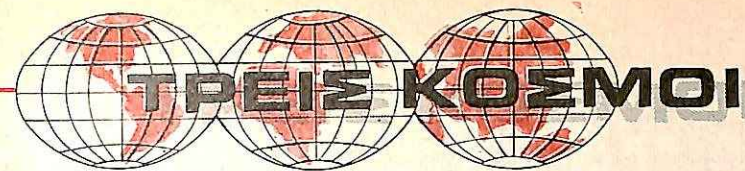
Ένα νέος μέλος έρχεται να προστεθεί στην οικογένεια των Ρότσιλντ. Είναι η 'Υβέτ Σοκέ, άλλοτε ταξιδέτρια στο «Τεάτρ ντε Παρί» και νυν βαρώνη Τζαίμς ντε Ρότσιλντ. Το δυμά της, άλλοτε άσπρη, έγινε από την μια μέρα στην άλλη διάσημο, και η ρομαντική ιστορία της έκανε χιλιάδες φτωχές Σταχτοπούτες να πιστεύουν ότι υπάρχουν ακόμη πρίγκιπες του παραμυθιού. 'Η 'Υβέτ γνώρισε τον δικό της, ένα βροχερό βράδυ του Δεκεμβρίου, στην πρεμιέρα ενός θεατρικού έργου. 'Ηταν εκεί όλο το κοσμικό Παρίσι, οι ωραιότερες και κομψότερες γυναίκες της υψηλής κοινωνίας. 'Ο βαρώνος ντε Ρότσιλντ, όμως, δεν ξέκολλε τα μάτια του από την χαριτωμένη ξανθή ταξιδέτρια, που τον τοποθέτησε στην θέση του. Σο διάλειμμα της ζήτησε να φάνε μαζί, κ' εκείνη δέχθηκε. 'Όλα τα άλλα ήλθαν μόνα τους. Οι γούνες, τα κοσμήματα, οι ακριβές τουαλέτες και, τέλος, η πρόταση του γάμου. 'Ο γάμος έγινε, κατ' απαίτηση της νύφης, σε στενό οικογενειακό περιβάλλον, κι άμέσως μετά το ζεύγος έφυγε για το ταξίδι του μέλιτος. Στους δημοσιογράφους, που είχαν συγκεντρωθεί έξω από το δημαρχιακό μέγαρο, η 'Υβέτ είπε συγκινημένη: «Δεν τολμώ ακόμα να το πιστέψω. 'Η ιστορία μου μοιάζει σαν παραμύθι και δεν πίστευα σ' αυτό».

■ ■ ■

ΟΙ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ δεν ήταν πολλοί, αλλά οι φωτοεπιρροές και οι περιέργοι έσπευσαν να συγκεντρωθούν έξω από το παρισινό δημαρχείο, όπου ο βαρώνος Τζαίμς ντε Ρότσιλντ έκανε βαρυνέσσα και σύντροφο της ζωής του την άσημη ταξιδέτρια 'Υβέτ Σοκέ.

ΕΝΑ ποτήρι σαμπάνια για την μακροήμερη ευτυχία τους πίνουν οι από μερικών στιγμών νέονυφοι. 'Ο βαρώνος, 72 ετών, η βαρώνη 27. 'Η σύμπτωση που υπάρχει στην ηλικία τους — και των δύο σχηματίζεται από τους αριθμούς 2 και 7 — δεν γεφυρώνει βέβαια το χάσμα των 45 χρόνων που τους χωρίζουν.

Οι ευνεμερούντες πιθήκοι

Κάθε πρωί κοκκινοφορεμένοι στρατιώτες της φρουράς σκαρφάζουν στην τσιμεντένια ράχη του βράχου του Γιβραλτάρ, που έχει ύψος 429 μέτρων, φορτωμένοι μπανάνες και άλλα φρούτα. Και τις μοιράζουν στους 44 πιθήκους, που, επί αιώνες τώρα, χοροπηδούν εκεί πάνω απόδοτοι και ευτυχείς. Στοιχίζουν 8 λίρες την ημέρα στο 'Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά αυτό είναι ένα από τα ελάχιστα κονδύλια των βρετανικών στρατιωτικών δαπανών, που δεν πρόκειται να θίξη η «ωστέριτυ» της σημερινής αγγλικής οικονομικής πολιτικής. Κάτι παραπάνω: Με εισήγηση του σέρ Τζέ-ραλντ Λάθμπουρ, κυβερνήτη της άποικίας του Γιβραλτάρ, το ποσό διπλασιάστηκε: 'Από 7 έγινε 13 λίρες. Γιατί αυτή η αλόγιστη και προκλητική σπατάλη; Διότι κατά μία δαθιά ριζωμένη πεποίθηση του πληθυσμού της άποικίας — 25.000 «δυτικολεβαντίνοι» — όταν οι πιθήκοι φύγουν από τον Βράχο, θα πάψει η βρετανική κυριαρχία. Και σήμερα αυτή η κυριαρχία έχει — φεύ — πολύ σκοτεινή προοπτική, μετά δύο αιώνων σταθερή και ανέφελη εξουσία. Γι' αυτό και περιποιούνται τους πιθήκους — σύμβολα.

'Από μακριά το Γιβραλτάρ, καθώς απλώνεται βαρύ και ραβύμο ανάμεσα στις δύο ηπείρους, έχει το σχήμα πελώριου παπουτσιού. Συμβολική εικόνα: «Δείχνει πώς όποιος επιχειρήσει να μās το άρπάξει, θα φάει κλωτσιά», έλεγαν ως τώρα οι 'Αγγλοι. «Δείχνει πώς θα δώσει κλωτσιά στους 'Αγγλους επιτέλους», λένε τώρα οι 'Ισπανοί. Και διεκδικούν τον Βράχο τόσο έντονα, ώστε ούσιαστικά τον έχουν πολιορκήσει από την ξηρά.

Πού στηρίζεται η διεκδίκηση από την 'Ισπανία του Φράνκο της πολύτιμης αυτής βάσεως, που είναι κλειδί της Μεσογείου; Οι 'Ισπανικές αξιώσεις χρονολογούνται από την πρώτη κιόλας στιγμή μετά την συνθήκη της Ουτρέχτης (1713), που έπεδικαζε στους 'Αγγλους τον Βράχο, τον οποίο είχαν ήδη καταλάβει από το 1704. Και τον έχουν πολιορκήσει οι 'Ισπανοί από τότε συχνότατα, ενεργώντας άγριες έφοδους από ξηρά και θάλασσα, οι οποίες συντρίβονταν από τα φοβερά κανόνια του φρουρίου.

'Αλλά τώρα οι διεκδικήσεις πήραν μία νέα μορφή: 'Εδώ και δυο χρόνια, οι σοφοί γραφειοκράτες της Μαδρίτης ανακάλυψαν ένα άρθρο της συνθήκης (το 10ο), που λέει ρητώς ότι δεν έχει δικαίωμα η 'Αγγλία «να παραχωρήσει, πωλήσει ή εκποιήσει» την βάση, χωρίς να την προσφέρει πρώτα στην ίδια την 'Ισπανία. 'Η Μ. Βρετανία, όμως, από το 1950 έχει χορηγήσει έσωτερική αυτοκυβέρνηση στην άποικία. Και κατά την φραγκοφαλαγγίτικη Μαδρίτη, αυτό αποτελεί ένας είδος εκποίησης της άποικίας, που παρέχει μία θαυμάσια ευκαιρία στην 'Ισπανία να γίνει κλειδοκράτορας της Μεσογείου.

Τί προοπτική διαγράφεται; Θα αποσπάσει ο Φράνκο τον Βράχο αυτό από τους 'Αγγλους;

Αυτή την στιγμή βρίσκεται σε διάλυση και εκποίηση ολόκληρη η γιγαντιαία αλυσίδα στρατηγικών βάσεων, που η 'Αλβιάν του 17ου, 18ου και 19ου αιώνα συγκρότησε με σταθερότητα, ανώτερη σύλληψη και έπιμονη, από τον 'Ατλαντικό ως τις εσχατιές της 'Απω 'Ανατολής: Γιβραλτάρ, Κύπρος, Μάλτα, Σουέζ, 'Αντεν, Σιγκαπούρη, Χόγκ - Κόγκ.

● 'Η Μάλτα έγινε φέτος ανεξάρτητη. ● Το Σουέζ έχει χαθεί από το 1952. ● 'Η Κύπρος γλιστρά μέσα από τα αγγλικά χέρια. ● 'Η Σιγκαπούρη ανεξαρτητοποιήθηκε κι αυτή από το 1959.

● Το 'Αντεν βρίσκεται σε επαναστατικό αναταρασμό και σύντομα θα καταστή και αυτό ανεξάρτητο. Μένουν οι δύο ακραίοι κρίκοι: Το Χόγκ - Κόγκ και το Γιβραλτάρ. 'Η θέση τους όμως είναι τελείως επικρατής, γιατί τώρα βρίσκονται ξεκρέματα. Οι βάσεις της πελώριας στρατηγικής αλυσίδας ήταν καλύτερες

μέρες, γιατί ήταν σφηνωμένες πάνω στην τιτανική αυτοκρατορία. 'Αλλά η αυτοκρατορία έχει εξανεμισθεί. Και οι δύο ακραίες βάσεις, όπως και η Κύπρος, αιωρούνται στο κενό.

'Εχει εκμηδενισθεί σήμερα η αξία αυτών των παλιών αυτοκρατορικών στρατηγικών βάσεων;

Σε περίπτωση θερμολυχνικού πολέμου, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η βαρύτητά τους περιορίζεται σχεδόν ως το μηδέν. Μιά υδρογονική βόμβα είναι σε θέση να αχρηστεύσει το Γιβραλτάρ, το Σουέζ ή την Σιγκαπούρη. 'Αλλά ο θερμολυχνικός πόλεμος μπορεί να μη ξεσπάσει ποτέ. Και στο μεταξύ θα υπάρξουν πολλές περιπτώσεις, που οι βάσεις θα ήταν σε θέση να χρησιμοποιηθούν σαν στρατηγικά σημεία στηρίξεως των συμβατικών αεροναυτικών δυνάμεων.

Δεν είναι λοιπόν ευκαταφρόνητη η σημερινή σημασία του Βράχου. Μόνο που η 'Αγγλία δεν είναι σε θέση — και δεν έχει σοβαρό λόγο πιά — να τον κρατά, χάριν μίας χωρίς περιεχόμενο και εξουθενωτικής αυτοκρατορικής πολιτικής.

Και θ' άφήσει να τον πάρη η 'Ισπανία;

'Αν εκείνη τον αποκτήσει, γίνεται κλειδοκράτειρά της Μεσογείου και οι μεταχές της θα σημειώσουν απότομο άλμα. 'Αλλά γι' αυτό τον λόγο κανείς δεν θέλει να της τον παραχωρήσει. Γι' νεται σκέψη να αποπλησθεί το Γιβραλτάρ και να μεταβληθεί σε ελεύθερο, ουδέτερο λιμάνι, υπό την εποπτεία του ΟΗΕ. 'Η να καταστή βάση του ΝΑΤΟ. 'Η 'Ισπανία όμως έχει σκοπό να το διεκδικήσει με κάθε θυσία και πιθανώτατα, εν κλήθη να παίξει ούσιωδες στρατιωτικό ρόλο στην 'Ατλαντική Συμμαχία, τώρα που η Γαλλία την εγκαταλείπει, θα παζαρεύσει αποφασιστικά το Γιβραλτάρ.

Οι λύσεις όμως αυτές συζητούνται έρμηνη των 'Αγγλων. Οι οποίοι, όπως φαίνεται, δεν εννοούν ακόμη να ξεγυμνωθούν από τον Γιβραλτάρ και από όλα τα αυτοκρατορικά σημεία που τους έχουν απομείνει. Τα πάντα ρείδονται πλέον. Και μόνο η 'Αγγλία επιμένει ν' άσκη — ως το ξαναπούμε — αυτοκρατορική πολιτική, χωρίς αυτοκρατορία.

'Αλλά, με τί μέσα;

'Αλλοτε, τον 'Ισπανικό αποκλεισμό ο κυβερνήτης του Γιβραλτάρ θα τον θρυμμάτιζε με τα κανόνια του. Σήμερα όμως η Αυτού 'Εξοχότης, ο σέρ Τζέ-ραλντ Λάθμπουρ, GCB, DSO, MBE, είναι αναγκασμένος να επικαλείται την προστασία των ευνεμερούντων πιθήκων του Βράχου...

Σόλων

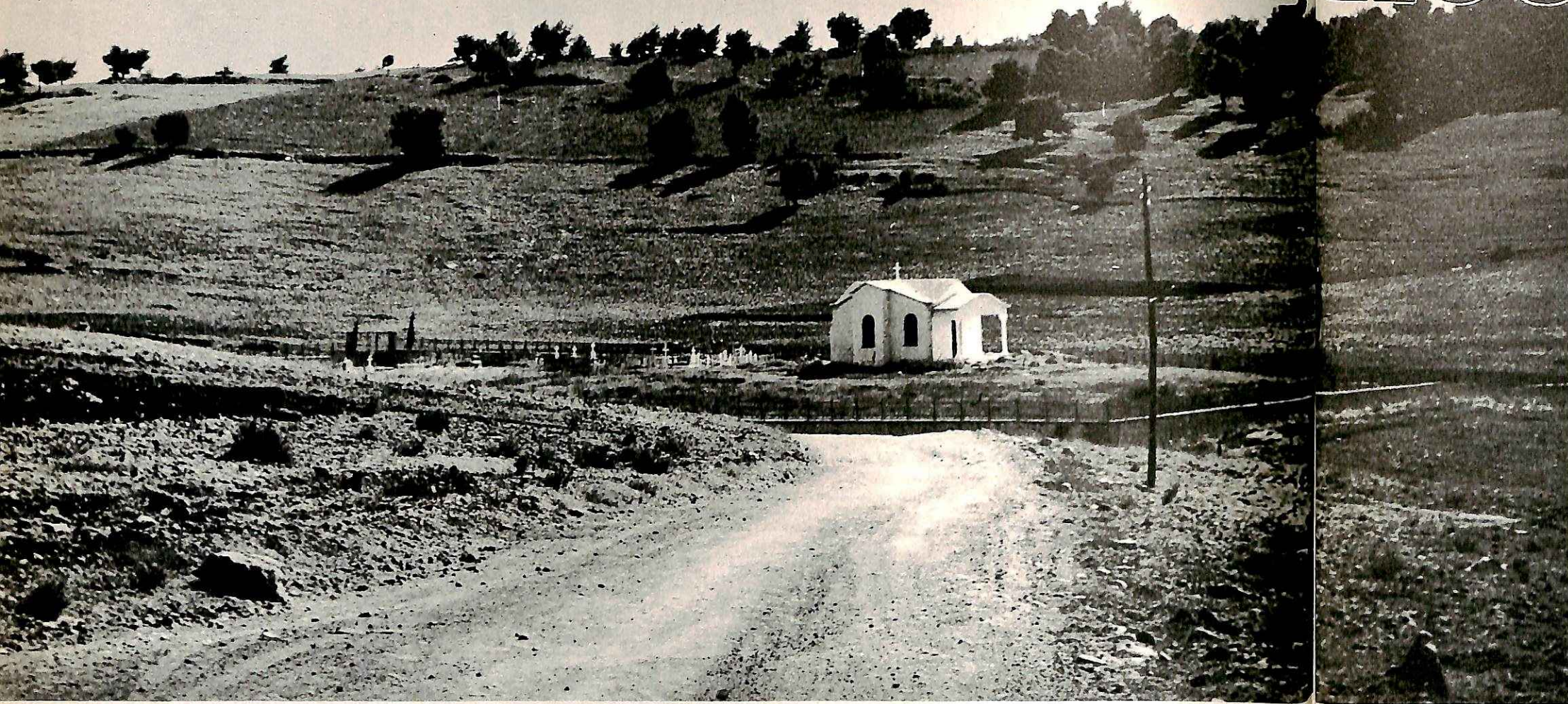

οταν η παρισινη μωδα προσαρμολζεται στις απαιτησεις της κομψης αθηναιας...

ΜΑΥΡΙΔΗΣ ΚΑΝΑΡΗ 13

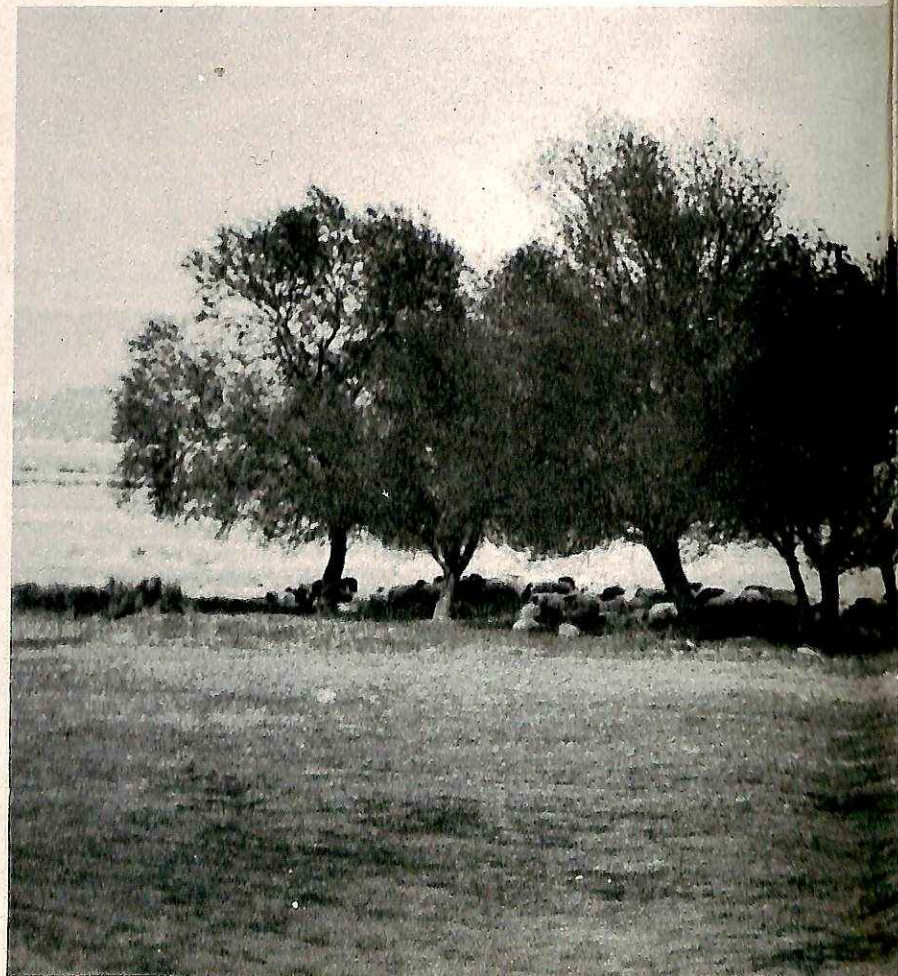
R.M.2.66

Τὸ σκάνδαλο τῆς πουλημένης γῆς

Ἡ περιοχή τῶν Καμένων Βούρλων εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ κέντρα, ὅπου ἀναπτύσσεται ἡ «ἐπιχείρηση οἰκόπεδο», πίσω ἀπὸ τὸ προκάλυμμα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κτηνοτρόφων. Ἡ οἰκοπεδοποίηση τῆς χώρας ἔχει πάρει διαστάσεις ἀνατριχιαστικές. Στὸν χάρτη, σημειοῦνται μὲ κόκκινα οἱ περιοχὲς ποὺ οἰκοπεδοποιήθηκαν.

Ὡς τώρα ξέραμε πὼς ἡ Ἀθήνα καὶ μερικὲς μεγάλες πόλεις εἶχαν τὸ Φάρ Ουέστ τους: "Ἐνα τεράστιο περίγυρο, ὅπου ὅλη ἡ γῆ —χωράφια, δενδροφυτεῖες, λαχανόκηποι— μεταβάλλονταν μὲ κεραυνοβόλο ρυθμὸ σὲ ἄγονα οἰκόπεδα. Ἀλλὰ νὰ ποὺ ἀποκαλύπτεται ὅτι τὸ κακὸ εἶναι πολὺ φοβερώτερο: ὅτι καὶ ὁλόκληρη ἡ ὑπαιθρος, τουλάχιστον κατὰ μῆκος τῶν ἀκτῶν, ἔχει ἐκποιηθῇ καὶ οἰκοπεδοποιηθῇ. Μὲ πάθος χρυσοθήρα καὶ μανία πιονιέρου, μισθωτοὶ καὶ ἀετονύχιδες, οἰκογενειάρχαι καὶ μπίζνεσμαν, ὑπηρετίες καὶ ὑπάλληλοι, μπακαλόγατοι καὶ συνταξιούχοι, εἴτε σὰν ἄτομα, εἴτε σὰν ὀργανωμένες ὁμάδες, εἴτε σὰν «σπεκουλάντηδες», εἴτε σὰν θύματα, ξεχύνονται στὴν στενὴ, στὴν λειψή παραγωγικὴ γῆ τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ τὴν κάνουν οἰκόπεδα. Τώρα ρίχνονται στὴν μάχη καὶ οἱ τελευταῖες ἐφεδρεῖες: Ὁ ἥλθε ἡ σειρὰ τῶν βοσκότοπων, ἀλλὰ καὶ τῶν βοσκῶν. Ὅλοι καὶ ὅλα ρουφιοῦνται ἀπὸ τὸν στρόβιλο ποὺ ἀποτελεῖ τὴν σύγχρονη ἐλληνικὴ πανδημία καὶ ποὺ μεταβάλλει τὴν Ἑλλάδα σὲ ἓνα ἀπέραντο, ἄγονο οἰκοπεδότοπο, ὡς τὶς βραχώδεις ἐσχατιές

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΡΚΙΤΣΑΣ...

ΤΑ ΒΟΣΚΟΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΙΕΡΓΗΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΡΑΓΔΑΙΑ ΣΕ ΟΙΚΟΠΕΔΑ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΗ ΒΓΑΙΝΕΙ ΑΝΕΜΠΟΔΙΣΤΑ ΣΤΟ ΣΦΥΡΙ...

Νομιμοποίηση μιάς παρανομίας γίνεται με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου

Το περιστατικό είναι αθένη-
τικό, όσο και δραματικό. Δραμα-
τικό όχι για τους πρωταγωνιστές
του, αλλά για τον τόπο. Ο Γ.
Χηρ. είναι γιός ενός μέσου κτη-
νοτρόφου από την Φθιώτιδα. Με
χίλια πατρικά βόσκανα, σπούδα-
ζε γιατρός στο Μόναχο, ώσπου,
στα τέλη του 1965, μαζί με το
δίπλωμα, πήρε ένα άπροσδόκη-
το χαρούμενο μήνυμα από το
σπίτι: «Τώρα ήρθαν οι καλές μέ-
ρες, γιέ μου. Την βουλή σου την
ζητούν κάποιοι από την Αθήνα
για πέντε εκατομμύρια. Τρελλοί
είναι; Τους έδωσα την μισή με
προσούμφω. Ξέρεις, δεν είναι έν-
τελώς έν τάξει αυτό, γιατί δεν
έχω δικαίωμα να την πουλήσω.
Αλλά δλοι έδω το ίδιο κάνουν,
γιατί είναι σίγουρο πώς θα γίνη
νόμος που θα επιτρέψει να που-
λιούνται οι παραχωρούμενες βο-
σκές. Λοιπόν, γιέ μου, παραδά-
κι υπάρχει. Κοίταξε να κάνης
τώρα αυτό που ώνειρεύόσουν».

Αυτό που ώνειρευόταν ο γιός
ήταν να εγκαταστήσει ένα μον-
τέρνο ακτινολογικό εργαστήριο
στην πατρίδα. Τώρα, με το πα-
ραδάκι της βοσκής, αγόρασε ο-
λόκληρο τέτοιο εργαστήριο, με
την τελευταία λέξη της τεχνικής,
το φόρτωσε στο τραίνο πριν ά-
πο δυο μήνες, και ο ίδιος γύρισε
με το αεροπλάνο. Μά μόλις πά-
τησε το πόδι του στο αεροδρό-
μιο, τον περίμενε ο γέρος με άλ-
λο άπροσδόκητο νέο: «Πού να
στά πώ. Εκείνη την μισή βοσκή
την πουλήσα κι αυτή. Ξέρεις πό-
σα; Άνοιξε το στόμα σου: Τρι-
άντα εκατομμύρια! Είμαστε τώ-
ρα, που λές, πολυεκατομμυριού-
χοι!... Τό φινάλε: Τό ακτινολο-
γικό εργαστήριο ακόμη μένει στο
τελωνείο. Ο γιός θεωρεί άστείο
να κάνη τόν γιατρό. Είναι μπιζ-
νεσμαν, τοκιστής, κάτι τέτοιο. Ο
βοσκότοπος ήταν χρυσωρυχείο.
Και λείπει μόνο ο νόμος, που θα
κάνη «ντε γιούρε» αυτές τις «ντε
φάκτο» αγοραπωλησίες...

Και να που ο νόμος πάει να
γίνη πραγματικότητα. Ήδη, έ-
χει γεννηθή με την μορφή νομο-
σχεδίου, αν και ή γέννησή του ύ-
πηρξε θυελλώδης. Γιατί προκά-
λεσε άγρια συζήτηση στην Μικρή
Βουλή, πριν από λίγες μέρες (13
Οκτωβρίου), ή όποια και άνοι-
ξε την αυλαία μπροστά στο άπί-
θανο θέαμα τού ξεπουλήματος
της ελληνικής υπαίθρου.

Τά βοσκοτόπια

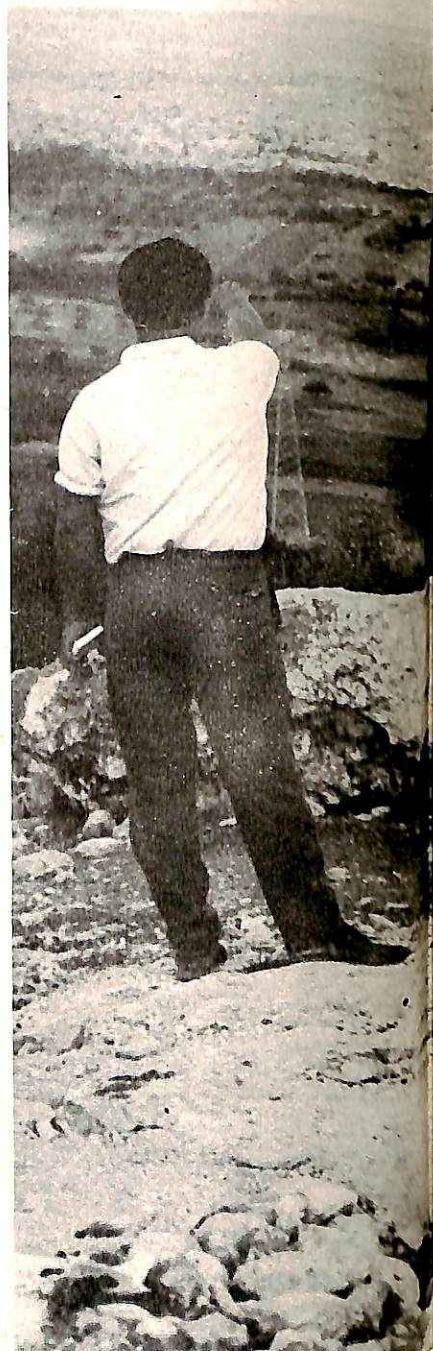
Με περισή άθωότητα και ά-
φέλεια, λεία αυτό το επίμαχο νο-
μοσχέδιο:

Οί κτηνοτρόφοι, στους όποιους
παραχωρούνται κτήματα τού δημο-
σίου (βοσκές) άποκατούν πλήρη κυ-

ριότητα σ' αυτά με άτομικούς κλή-
ρους και έχουν τó δικαίωμα να τά
μεταβιβάζουν, δηλαδή να τά πω-
λούν.

Αυτός ο νόμος έρχεται να νο-
μιμοποιήση μιá κατάσταση που
έχει διαμορφωθή τά τελευταία
χρόνια και που άποτελεί πιá μιá
πραγματικότητα. Οί παραχωρού-
μενες ως τώρα βοσκές στους ά-
κτήμονες κτηνοτρόφους δεν μετα-
βιβάζονταν. Άλλά τó κύμα της
οικοπεδοφιλίας, που έχει κατα-
κλύσει την Ελλάδα, άπλώθηκε
ως τά βοσκοτόπια. Οί πιονέροι
τού οικοπεδικού Φάρ Ουέστ έ-
φθασαν από τις πόλεις ως τις
καλύβες τών κτηνοτρόφων και έ-
κρυσσαν τά έτοιμόρροπα πορτό-
φυλλά τους. Για να κάνουν ξαφνι-
κά τους πρώην άκτήμονες προλε-
τάριους, πλούσιους ως δια μα-
γείας. Δεν τους πολυνοιάζει τους
άετονύχηδες άγοραστές αν είναι
τυπικά νόμιμες αυτές οι άγορα-
πωλησίες. Άρκοούνται σ' ένα προ-
σούμφω, έν άναμυνή τού περιπό-
θητου νόμου. Άλλωστε, με βά-
ση αυτό τó προσούμφω θα με-
ταπουλήσουν —και μοσχοπουλή-
σουν— σε πολλαπλάσια τιμή
τις οικοπεδοποιημένες βοσκές,
στο δεύτερο κύμα τών οικοπεδο-
φάγων. Γιατί από μήνα σε μή-
να, από μέρα σε μέρα, ή άξία
τους άνέρχεται σε ίλιγγιώδη ύ-
ψη. Στην Βουλή άναφέρθηκε: «Η
κτηνοτροφική περιοχή Μαλαισί-
νας αγorάσθηκε από μιá έται-
ρία πρds 2.000 δρχ. τó στρέμ-
μα. Και πωλείται τώρα πρds
150.000 δραχμές τó στρέμμα!»
Αύξηση κατά 75 φορές (δηλα-
δή 7.500%) μέσα σε λίγα χρό-
νια. Μπροστά σε τέτοια γιγαν-
τιαία κέρδη, με τί σαρκασμό ά-
ναμετρά κανείς άποδόσεις 5, 10,
ή 15% τó πολύ, που έχουν επεν-
δύσεις σε άλλους κλάδους! Και
πώς να μην τά παρατήση κανείς
σύζυλα όλα —και σπουδές και
μπίζνες και όνειρα και θέσεις—
και να μην πάρη τόν δρόμο για
τις έρημικές άκτές, όπου βόσκουν
ειδυλλιακά τά τελευταία έλληνι-
κά κοπάδια!..

Είναι πραγματικότης αυτά τά
στοιχεία. Η Μαλαισίνα είναι ά-
ληθινά κέντρο μιás κτηνοτροφι-
κής περιοχής, που έχει ήδη έκ-
ποιηθή, που οι βοσκές της έγι-
ναν κατά μέγα μέρος οικόπεδα.
Και ο άντικτυπος είναι καταφα-
νής από την πρώτη στιγμή που
μπάνει κανείς στο χωριό. Αυτό
τό άλλοτε όθροισμα άθλιών χα-
μόσπιτων, τώρα είναι ένας εύ-
πρεπής οίκισμος με πολλές και-
νούργιες οικοδομές και άρκετά
κέντρα και καταστήματα συγ-
χρονισμένα. Αυτά τά σπίτια και
αυτά τά καταστήματα, νεόκτι-
στα όλα, άνήκαν στους εύτυχείς
πρώην άκτήμονες κτηνοτρόφους,
που έχουν προσφέρει τις βοσκές

ΟΙ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΝΟΥ

τους βορά στόν Μολώχ της οι-
κοπεδοφαγίας. Οί άλλοι κάτοι-
κοι σπεύδουν να κάνουν τó ίδιο
και μάλιστα με ώργανωμένη μορ-
φή. Ο πρόεδρος της κοινότητας
έχει αναλάβει τόν κατεπείγοντα
καθορισμό τών τίτλων, για να
πουληθούν και οι ύπόλοιπες βο-
σκές με προσούμφω.

Φύσηξε λοιπόν ευημερία στην
Μαλαισίνα. Εισέρρευσαν άφθονα
κέρδη. Τώρα, ποιά είναι τά κέρ-
δη της άετονυχικής έταιρίας που
μεταπωλεί τις οικοπεδοποιημέ-

νες βοσκές «75 φορές έπάνω», εί-
ναι άλλο θέμα. Και τί άπέγιναν
τά κοπάδια τών κτηνοτρόφων τώ-
ρα που οι βοσκές έγιναν μαν-
τρωμένα οικόπεδα —τί γίνεται
με τόν φυσικό και ζωικό πλούτο
τού τόπου, έτσι όπως χάνεται ή
παραγωγική γή— είναι κι αυτό
άλλο θέμα...

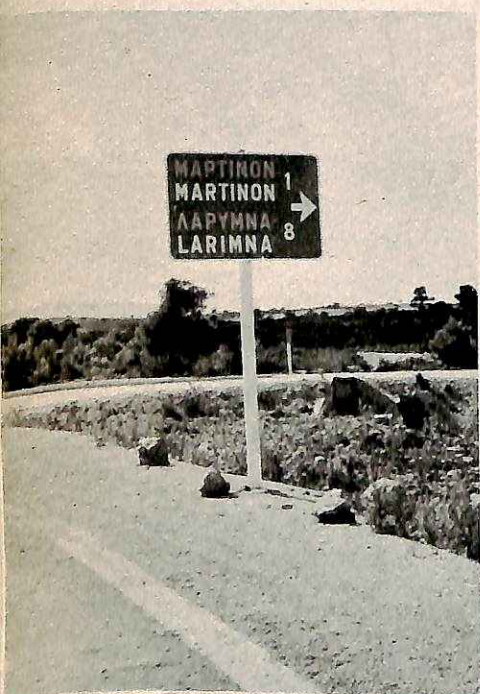
Στό σφυρί!

Και δεν είναι μόνο ή Μαλαι-
σίνα. Ολόκληρη ή γύρω περιο-

χή με κέντρο τά Καμένα Βούρ-
λα ακολουθεί τόν ίδιο δρόμο. Οί
βοσκότοποι τού Μαρτίνου, της
Λαρυμνης, τού Θεολόγου, της Άρ-
κίσσας, άρχισαν να θγαίνουν στο
σφυρί. Σ' όλη την Ελλάδα τó ί-
διο παρατηρείται με τις βοσκές,
όπως και με τις ρητινοεκμεταλ-
λεύσεις. Και πρόκειται για έγ-
γεια ιδιοκτησία τού δημοσίου,
που παραχωρείται στους άγρά-
τες για να λάβη από εκεί την
άγουσα πρds τους άετονύχηδες
οικοπεδοφάγους! Η κρατική γή

έτσι μπαίνει στο σφυρί, χάνεται,
έξανεμίζεται, μοιράζεται. «Τό
ύφυπουργείο Γεωργίας έγινε κτη-
ματομεσιτικό γραφείο, στο όποιο
συναστίζονται νύχτα —μέρα ά-
ναρίθμητοι εκπρόσωποι όργανώ-
σεων και συνεταιρισμών, που ζη-
τούν παραχωρήσεις και οικόπε-
δα», κατήγγειλε ένα μέλος της
κυβερνήσεως, άλλο μέλος προκά-
τοχης κυβερνήσεως. Και ή στατι-
στική με την άνατριχιαστική ψυ-
χρότητά της μάς δίνει την ώμη
εικόνα της καταστάσεως.

Δεν έχει γίνει ακόμη κανονική
καταμέτρηση της οικοπεδοποιή-
σεως της έγγείου περιουσίας τού
ελληνικού δημοσίου. Ίσως μάλι-
στα να μη γίνη ποτέ και να μη
συλλάβωμε ποτέ σε όλη την έ-
κτάσή του τó δράμα που παίζε-
ται στην ελληνική υπαίθρο. Άλ-
λά θεαοιόται ότι σε 4 μόνο πά-
ράλιους νομούς (Κορινθίας, Άρ-
γολίδος, Φθιώτιδος, Μαγνησίας),
τό 1963 έγιναν πράξεις που πα-
ραχωρούσαν δημόσιες γαίες πρds
οικοπεδοποίηση σε διάφορους

ΠΡΟΣ ΔΥΟ ΑΚΟΜΗ ΣΚΑΝΔΑΛΑ...

Ή έκτεταμένη έπιχείρηση περιλαμβάνει και τις καλλιεργούμενες γαίες!

συνεταιρισμούς, συνολικώς 16.000 στρεμμάτων και το 1965 48.000 στρεμμάτων. Το 1963 έπεσημάνθησαν αγοραπωλησίες για οικόπεδοποίηση 28.000 στρεμμάτων και το 1965 110.000 στρεμμάτων. Τί ποσά έχουν συγχωνευθή μέσα σ' αυτό τον γιγαντιαίο στρόβιλο είναι αδύνατο να υπολογισθούν. Άλλα μία έγκυρη κρατική πηγή θεωρεί ότι τον περασμένο χρόνο πρέπει να ξεπέρασαν τὰ 5 δισεκατομμύρια μόνο από μεταβιβάσεις βοσκότοπων σε όλη την Ελλάδα.

Πολλαπλασιασμός

Από το τεράστιο αυτό ποσό οι δαιμόνιοι αεριτζήδες θα εισέπραξαν από την διαφορά τιμής που δημιουργήθηκε μέσα στον χρόνο πάνω από 4 δισεκατομμύρια. Μόνο στην Μαλαίσια και το Μαρτίνο —κατετέθη στην Βουλή— οι κληρούχοι πούλησαν τὰ κτήματά τους με προσύμφωνα άντι 75 εκατομμυρίων δραχμών στους άετονύχιδες οικόπεδοφάγους κ' εκείνοι τὰ μετεπώλησαν σε λίγους μήνες άντι 350 εκατομμυρίων: Κέρδος καθάρο 275 εκατομμυρίων, ή 450%. Νά πώς γίνονται κεραυνοβόλα οι μεγάλες

περιουσίες στην Ελλάδα. Όπως και στο θρυλικό Φάρ Ουέστ...

Αυτή όμως ή «έπιχείρηση βοσκότοποι» είναι θέβαια μέρος της γενικώτερης «έπιχειρήσεως οικόπεδα», που περιλαμβάνει και τὰ ιδιωτικά κτήματα και τις καλλιεργούμενες γαίες. Έτσι το φαινόμενο πολλαπλασιάζεται, τερατοποιείται, παίρνει διαστάσεις πολύ μεγαλύτερες από όσο υπολογίζαμε και ύποπτευόμαστε λίγους μόλις μήνες προηγουμένως. Ή έπιδημία της οικόπεδοφιλίας, υπήρξε εύπρόσδεκτη από τους περισσότερους άρμοδίους, γιατί σκότωσε, σαν τον Μεγαλέξανδρο, το τέρας της χρυσοφιλίας μέσα στην φωλιά του, δηλαδή στα σεντούκια, όπου ήταν καταχωνιασμένες οι λίρες, που τις ανάγκασε να θγούν έξω και να ριχτούν στα οικόπεδα. Άργότερα, υπερίλογίζαν, θα περάσει και ή έπιδημία της οικόπεδοφιλίας, όπότε το χρήμα —τί θα κάνει;— θα διοχετευθή, έπιτέλους, στο υγιές κανάλι, από το όποιο θα γονιμοποίηση την οικονομία μας: Τis παραγωγικές επενδύσεις. Νά όμως που όλοι αυτοί οι ύπολογισμοί σαρώθηκαν σαν χάρτινος πύργος. Νά που ή οικόπεδοφιλία, άντι να ξεθυμαίνει, όλο γιγαντώνεται. Νά που οι άρμόδιοι την

ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ ΕΧΟΥΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙ ΜΕ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ ΤΙΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΔΥΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΠΟΙΗΣΕΩΣ. ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΗΣΤΕΥΕΤΑΙ...

έπαθαν σαν μαθητευόμενοι μάγοι και το τρομερό και άκράτητο ρεύμα της κερδοσκοπίας παρασύρει τους πάντας —από τους μπίζνεσμεν ως τις υπηρέτριες— προς τὰ οικόπεδα, που τείνουν να πνίξουν όλη την ύπαιθρο.

Γιατί παραξευεύμαστε;

Μιά βιομηχανική έπιχείρηση αποδίδει 3-5% ακαθάριστα κέρδη τον χρόνο, έφ' όσον πάει καλά.

Ένα διαμέρισμα αποδίδει λιγώτερο. Κατά μέσον όρο στην Αθήνα 2-3%.

Και μία επένδυση σε οικόπεδα της ύπαιθρου; Παράδειγμα πρόχειρο, ή περίπτωση του βουλευτικού οικοδομικού συνεταιρισμού, όπως καταγγέλθηκε στην Βουλή:

Ένας έφοπλιστής αγόρασε από μία ομάδα κτηνοτρόφων 7½ χιλιάδες στρέμματα, άντι πέντε εκατομμυρίων δραχμών. Την μισή από την έκταση αυτή την μετεπώλησε στον συνεταιρισμό των βουλευτών άντι 35 εκατομμυρίων δραχμών. Κέρδος: 32,5 εκατομμύρια δραχμών ή 1.400%. Και αυτό το τερατώδες κέρδος αφορά στο ένα ήμισυ της έκτάσεως που απέκτησε. Το άλλο ήμισυ έτοιμάζεται να το πουλήσει άντι

100 εκατομμυρίων δραχμών, γιατί στο μεταξύ οι τιμές άνέχονται ραγδαία. Κέρδος από έδω 97,5 εκατομμύρια ή 4.000%. Συνολικό κέρδος από όλη την έκταση: 2.600%. Κι όλα αυτά μέσα σε μία τριετία, που έπιμερίζει το κέρδος έτσι σε 870% κατ' έτος.

Συγκρίνατε τώρα αυτό το 870% με το ταλαίπωρο 3-5% του βιομηχάνου και το δύστυχο 2-3% του διαμερισματούχου. Και, αν μπορείτε, μη τὰ παρατάτε και σεις όλα σύξυλα και μη παίρνετε τὰ βουνά και τις άκτές, σαν τους άγρότες και άστους της Καλιφόρνιας που έτρεχαν άλαφιασμένοι να γίνουν χρυσοθήρες...

Λύσεις άπεγνωσμένες

Καθόλου παράξενο που αρχισε αίσθητή κόμψη στην ζήτηση έτοιμων ακινήτων. Πολύ φυσικό να τοποθετή κανείς τὰ χρήματά του εκεί όπου μπορούν να αποδώσουν 200 ή 300%, παρὰ 2-3%. Ή οικόπεδοφιλία όρθώνεται άμείλικτος έχθρος του οικοδομικού όργασμού. Και, πραγματικά, μέσα στην Αθήνα ή ζήτηση διαμερισμάτων έχει μειωθεί το 1966

κατά 20%, ενώ ή ζήτηση οικόπεδων στην περιοχή Αττικής αύξήθηκε κατά 60%.

Και ως που θα πάη αυτό το κακό;

Λύσεις άπεγνωσμένες προτείνονται και στην Βουλή και στα ύπουργεία και στα γραφεία των θεωρητικών. Άλλα καμμία δεν φαίνεται άποτελεσματική.

Σαν πιο δραστική και λογική προτάθηκε ή άπαγόρευση κάθε αγοραπωλησίας σε μία παραλιακή ζώνη μέχρι 3.000 ή 2.000 μέτρων από την θάλασσα. Άλλα έτσι άπειλείται με νέκρωση ή τουριστική ανάπτυξη της χώρας. Τί θα γίνει, π.χ., αν ένας πραγματικά σοβαρός όμιλος θελήσει να άποκτήσει μία παραθαλάσσια έκταση, για να την ανάπτυξη τουριστικά; Ή, έστω, αν ένας άλλος όμιλος θέλει να αγοράσει μία επάκτια περιοχή για να ιδρύσει μία βιομηχανία;

Νά γίνει δυνητικό αυτό το δικαίωμα της άπαγορεύσεως; Νά εξααιρούνται περιπτώσεις; Τότε μένει πάντα άνοικτός ο δρόμος της καταστρατηγήσεως. Θά βρεθούν πάλι οι πανίσχυροι οικοδομικοί συνεταιρισμοί, δηλαδή οι συνεταιρισμοί πανίσχυρων τάξε-

ων και όμάδων, που θα πειθαναγκάζουν τον έκάστοτε ύπουργό «κατ' εξαίρεσιν» να τους επιτρέψει την οικόπεδοποίηση. Όσπου θα καταρρεύσει τελείως το «άπαγορεύεται» και θα έχωμε πάλι τὰ ίδια.

Και ποίος βεβαιώνει ότι θα άνακοπή ή οικόπεδοφιλία, αν έκτοπισθί από τις άκτές «μέχρι βάθους 2.000 μέτρων»; Θά γίνονται άθρόες οικόπεδοποιήσεις στα κρόσπεδα της ζώνης. Άλλωστε και τώρα δεν περιορίζεται πάνω στην παραλία το άκράτητο και έξαλλο κυνήγι των οικόπεδων.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, λύση;

«Για την ώρα, όχι!». Αυτή είναι ή φράση μιάς οικονομικής κορυφής, στην όποία άπευθυνθήκαμε και που θέλει να διατηρήσει την άωνυμία της. «Δυστυχώς ή οικόπεδοφιλία θα συνεχισθί. Ή έκποίηση της έγγείου δημοσίας ιδιοκτησίας μπορεί να περιορισθί —έξαρτάται από το ψυχικό σθένος του έκάστοτε πολιόρκουμένου ύπουργού—, αλλά ή γενική έκποίηση της έλληνικής ύπαιθρου δεν φαίνεται να σταματήσει σε σύντομο χρόνο».

Και που θα καταλήξει;

Δεν χύνονται άπλως οι άποτα-

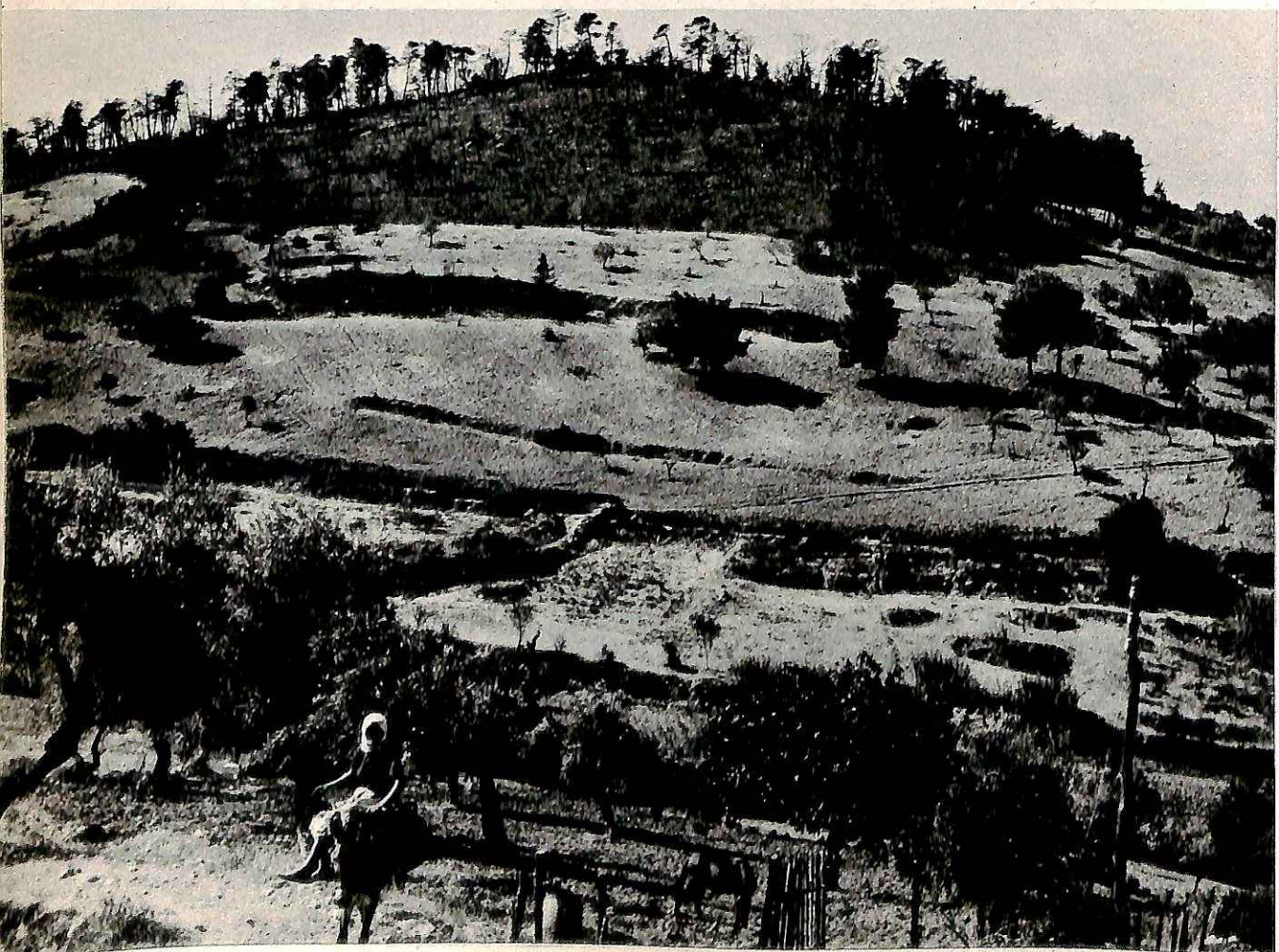
μιεύσεις του έλληνικού λαού σε άντιπαραγωγικά κανάλια.

Δεν στενεύει άκόμη περισσότερο ή τόσο στενή παραγωγική γή της Ελλάδος, δεν τραυματίζεται καίρια ή κτηνοτροφία μας, που χάνει τις πηγές της ζωής της, της βοσκής.

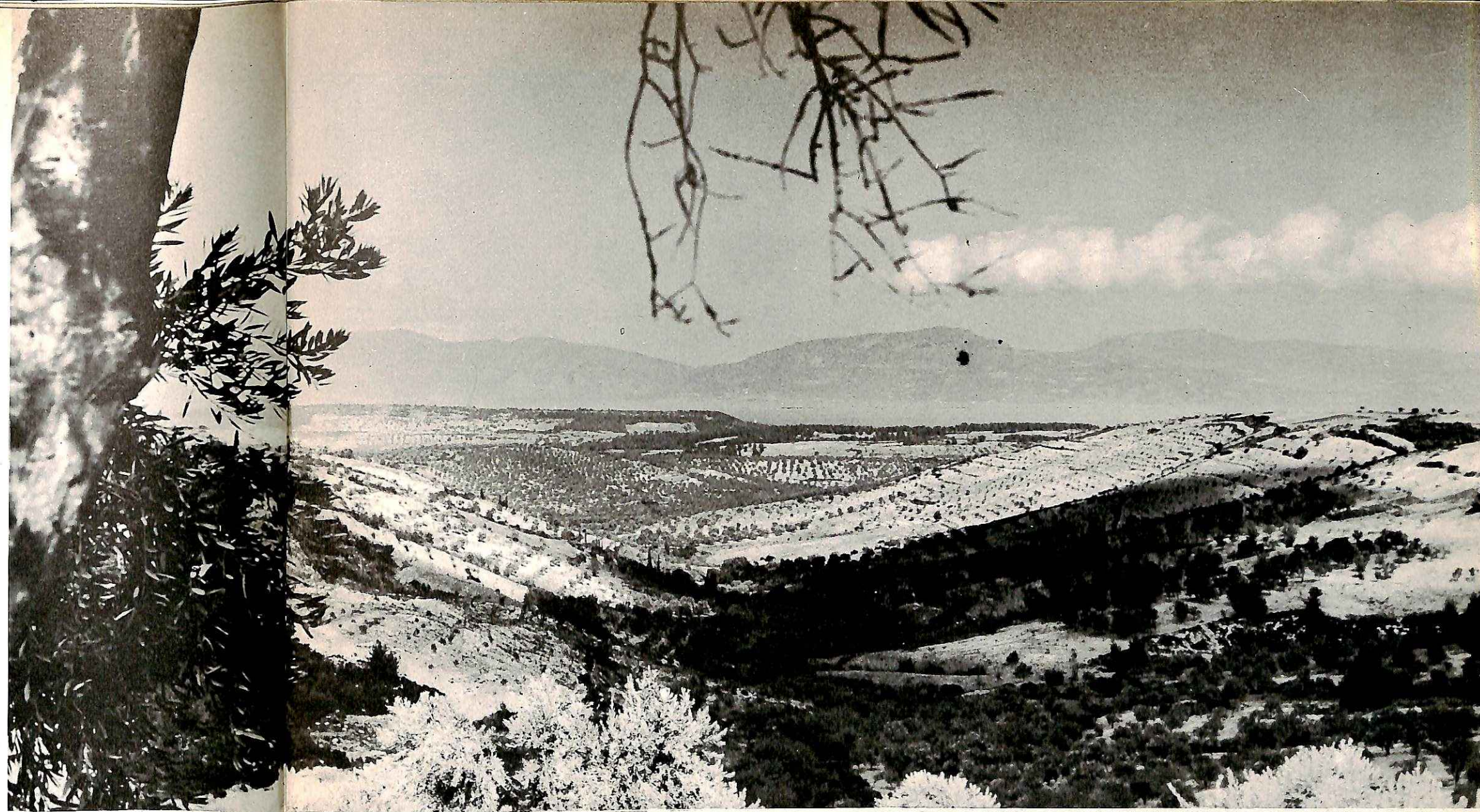
Μεγάλη άπειλή

Άλλα μάς άπειλεί και μία άλλη καταστροφή. Ένα μεγάλο κρὰχ. Μία κατάρρευση. Συσσωρεύονται ραγδαία οι προύποθέσεις για μία σύμφορα σαν αυτή που προκαλεί τυπικά και άτεγκτα ή υπερπαραγωγή: Κάποτε θα ξεχειλίσει το ποτήρι, θα ξεπεράσει ή οικόπεδοφιλία κάθε όριο λογικής. Και τότε θα έρθη άπώτομα ή πτώση, ο πανικός. Θά γκρεμιστούν στο βάραθρο οικονομίες και έλπίδες και μπίζνες και άπάτες. Θά έξανεμισθούν μεγάλες και μικρές περιουσίες. Θά καταστραφούν και άετονύχιδες και μπίζνεσμεν και μπυκαλόγατοι και υπηρέτριες και συνταξιόχοι και συνεταιρισμοί.

Όπως όμως αυτός θα είναι ο σωτήριος καθαρμός. Γιατί κάθε άλλη σωτηρία φαίνεται άπίθανη.

ΣΤΗ ΜΑΛΑΙΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΓΟΡΑΣΕ ΠΡΟΣ 2.000 ΔΡΧ. ΤΟ ΣΤΡΕΜΜΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΩΛΕΙ ΤΩΡΑ 150.000 ΤΟ ΣΤΡΕΜΜΑ...

ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΘΕΟΛΟΓΟ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ ΕΧΟΥΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙ ΜΕ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ ΤΙΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΔΥΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΠΟΙΗΣΕΩΣ. ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΗΣΤΕΥΕΤΑΙ...

ο Max Factor δημιουργεί χρώματα Discothèque γιά μοντέρνο, νεανικό μακιγιάζ

ΔΙΑΘΕΣΙ: 'Υποβλητική, όπως ή ατμόσφαιρα
σέ νυχτερινό κέντρο.

ΣΤΥΛ: 'Αντιπροσωπευτικό τών προτιμήσεων
τῆς νέας γενιάς.

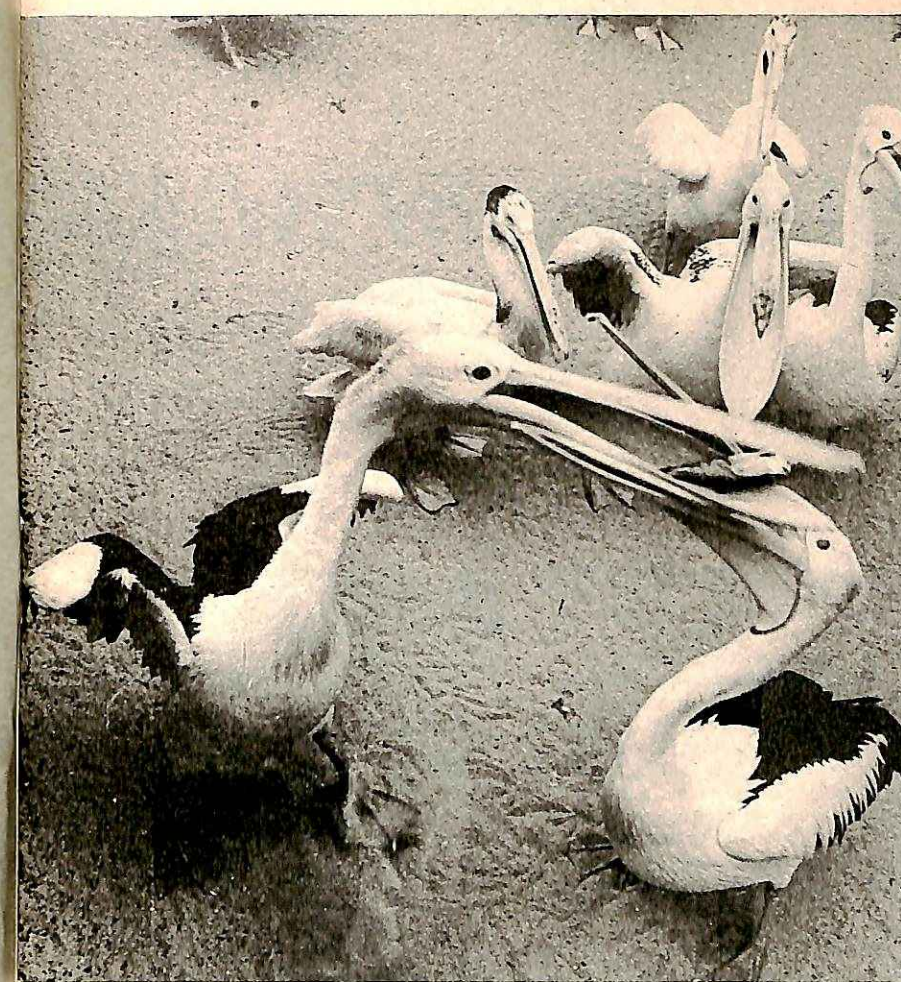
ΣΤΑ ΧΕΙΛΗ: 'Απαλοί τόνοι, με άνταύγειες
περλέ.

ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ: Δροσεροί χρωματικοί τόνοι σέ
άποχρώσεις καφέ και πλατίνας.

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ: COCOA FROST - Νέο περλέ
σοκολατί με άνταύγειες ρόζ.
TINT OF PINK - Νεανικό άπαλό ρόζ μ'
έναν τόνο δροσιάς από μπέζ.
CRUSHED CORAL - 'Ανοιχτό πορτο-
καλλί με φωτεινή ζεστή λάμψη.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: 'Ακτινοβολείτε με χρώ-
ματα "DISCOTHEQUE", Δίνετε μίαν αϊ-
σθήσι ζεστή με κραγιόν περλέ και σκιές
γιά μάτια πού τονίζουν άπαλά και ύπο-
βάλλουν.

«ΕΙ, ΚΥΡΙΕ! ΑΥΤΟ ΤΟ ΨΑΡΙ ΗΤΑΝ ΔΙΚΟ ΜΟΥ. ΕΣΥ ΤΙ ΑΝΑΚΑΤΕΥΕΣΑΙ!»

«ΝΟΜΙΖΩ ΠΩΣ ΔΕΝ ΞΕΡΕΙΣ ΤΙ ΛΕΣ. ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΡΙΞΑΝΕ ΤΟ ΜΕΖΕΔΑΚΙ!»

ΜΟΝΤΟ ΠΕΛΕΚΑΝΕ!..

«ΕΣΕΙΣ ΚΑΛΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΜΑΛΩΝΕΤΕ. ΑΛΛΑ ΤΟ ΨΑΡΙ ΘΑ ΤΟ ΦΑΩ ΕΓΩ!»

«Ω, ΘΕΕ ΤΩΝ ΠΕΛΕΚΑΝΩΝ! ΤΕΤΟΙΟ ΑΔΙΚΟ ΟΥΤΕ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟ ΘΕΛΟΥΝ!»

ΒΙΒΛΙΑ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ, ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Τι έτοιμάζουν
οι Αθηναίοι εκδότες
για τις έορτες

Οποιος θα επιχειρούσε ν' αποτιμήσει τα έφεταινα Λογοτεχνικά Κρατικά Βραβεία, που δόθηκαν πριν από ένα δεκαπενθήμερο, ασφαλώς θα ξεχώριζε σαν τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους την ταχύτητα και την δημοφιλία.

Πραγματικά, μια και μόνη συνάντηση των μελών της επιτροπής, που κ' έφ'ετος είχε την ίδια σύνθεση με την περυσινή, ήταν άρκετη - αντίθετα, άλλες χρονές χρειάζονταν δύο, τρεις ή και περισσότερες συναντήσεις - για να δούν οι αποφάσεις, και μάλιστα κατά το πλείστον παμφηρεί.

Έτσι, χωρίς να μοιραστούν οι προτιμήσεις της επιτροπής, δόθηκαν ομοφώνως τής:

Α' Βραβείο Ποιήσεως, στην Μυρτιώτισσα, για το σύνολο του ποιητικού της έργου, που παρουσίασε ο οίκος «Αλβιν Ρέντμαν» στα «Απαντά» της.

Β' Βραβείο Ποιήσεως, στην Μελοσάνθη, για την ποιητική συλλογή «Το φράγμα της σιωπής», που παρουσίασε ο «Δίφρος».

Α' Βραβείο Μυθιστορήματος, στον Γιάννη Μπεράτη, για το πολεμικό αφήγημα «Το πλατύ ποτάμι», που παρουσίασε ο «Ταχυδρόμος».

Α' Βραβείο Κριτικής - Δοκιμίου, στον Απόστολο Σαχίνη, για το βιβλίο του «Νέοι πεζογράφοι», που παρουσίασε το «Βιβλιοπωλείον της Εστίας».

Βραβείο Βιογραφίας, στην Λιλίκα Νάκου, για την σειρά των πορτρέτων «Προσωπικότητες που γνώρισα», που παρουσίασε επίσης ο «Αλβιν Ρέντμαν».

Η επιτροπή κυμάνθηκε προτού κατλήσει, όχι παμψηφεί, να δώσει το:

Β' Βραβείο Μυθιστορήματος, στον Νίκο Πολίτη, για την νουβέλλα «Εξωτερικός μονόλογος», που παρουσίασε ο «Ίκαρος», και το:

Β' Βραβείο Διηγήματος, στον Σωτήρη Πατατζή, για τον τόμο «Χαμένος παράδεισος», που παρουσίασε ο «Γρανίκος».

Τα υπόλοιπα τρία βραβεία, το Β' Κριτικής - Δοκιμίου, το Α' Διηγήματος και το Ταξιδιωτικών Έντυπων, δεν απενεμήθησαν έφ'ετος. Έκρινε ότι από την παραγωγή του 1965 οδύνα συγκέντρωνε τις προτιμήσεις για την διάκριση.

Ψήφους επίσης έλαβαν οι Δ. Ραυτόπουλος για τα κριτικά δοκίμια «Οι ιδέες και τα έργα», Μανώλης Αναγνωστάκης για τα δοκίμια «Τέρε και κατά», Πέτρος Γλέζος για τα διηγήματα «Η πρώτη γνωριμία», Μαρία Γκούμα για τα διηγήματα «Η χώρα του κάτου» και Κ. Παπαδόπουλου για τα διηγήματα «Ανθρώποι και ζωή». Σχετικά με το σημείο αυ-

τό, κατάληξη προκάλεσε στους λογοτεχνικούς κύκλους η άφιξη του τελευταίου βιβλίου στην διαδικασία της βραβεύσεως, γιατί ο κ. Κ. Παπαδόπουλος είναι ως συγγραφέας άνοπατος.

Τί σχόλια και τί αντιδράσεις προκάλεσαν οι βραβεύσεις και οι μη βραβεύσεις, σ' εκείνους που παρακολουθούν τα λογοτεχνικά μας πράγματα; Σέ γενικές γραμμές, μπορεί να ειπωθεί ότι οι έφεταινες αποφάσεις της επιτροπής έγιναν δεκτές με άρκετη ικανοποίηση. Δεν σημειώθηκαν έφ'ετος - όπως, λ.χ., πέρυσι ή και παλαιότερα - κατάφωρες «αδικίες» ή «σκάνδαλα». Οι αντιρρήσεις που διατυπώνονται θοάσκονται μέσα στα πλαίσια της συζητήσεως, που είναι φυσιολογική προκειμένου για λογοτεχνικά θέματα.

Ειδικότερα:

Ιδιαίτερα ευμενώς κρίνεται η βραβεύση του Γιάννη Μπεράτη, που είναι από τους σπουδαιότερους σύγχρονους λογοτέχνες μας, και το «Πλατύ ποτάμι», το πιο αντιπροσωπευτικό έργο του, χαρακτηρίζεται σαν βιβλίο μονιμότερης σημασίας για την πεζογραφία μας. Έπειτα, στο πρόσωπο της Μυρτιώτισσας τιμήθηκε έφ'ετος μια σεβάσμια μορφή των γραμμάτων μας, που στην διάρκεια της μακράς ζωής της - είναι σήμερα 83 ετών - συνδέθηκε με ιστορικές φάσεις της νεοελληνικής ποιήσεως: δεν μπορούσε να υπάρξει αντίρρηση για την βραβεύση της. Αλλά και η Λιλίκα Νάκου, μ' όλο που το βραβευμένο σήμερα βιβλίο της δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό, έχει γράψει ιστορία στα γράμματά μας: συνεπώς...

Οι περισσότεροι από τους έφεταινους βραβευμένους είναι ξαναβραβευμένοι γνωστοί συγγραφείς. Για πρώτη φορά τιμήθηκε έφ'ετος ο Σωτήρης Πατατζής που, αν και αξιόλογος πεζογράφος της μεταπολεμικής γενεάς, καθιερωμένος στην συνείδηση του αναγνωστικού κοινού και μεταφρασμένος στην Γαλλία και στην Δανία, μόνον ένα βραβείο της «Καθημερινής» είχε λάβει, πριν από 15-16 χρόνια, σ' ένα Παγκόσμιο Διαγωνισμό Διηγήματος. Ο Νίκος Πολίτης επίσης βραβεύεται για πρώτη φορά, κι αυτό χαρακτηρίζεται σαν δίκαιη αναγνώριση ενός πεζογράφου που εξελίσσεται ραγδαία (επάρχει τεράστια διαφορά ποιότητας ανάμεσα στο πρώτο βιβλίο του, προς έκτακτη, και στο τελευταίο) προς την ωριμότητα.

Τώρα, παρατηρείται από πολλές πλευρές ότι θα μπορούσε να δοθεί το Β' Βραβείο Κριτικής - Δοκιμίου είτε στον Μαν. Αναγνωστάκη, ενώ «ψιθυρίζεται» ότι οι Έρωτοφί Φραυροί του Μάο Τσέ Τούγκ έστέρησαν το Βραβείο Ταξιδιωτικών Έντυπων από τον Κ. Ασημακόπουλο, γιατί τα έξι βιβλία καμιά τους δημιούργησαν μια γενική αντιπάθεια για την Κίνα, που αποτελούσε το θέμα του μη βραβευθέντος βιβλίου.

Αλλά ένα συμπέρασμα, που προκύπτει από τις έφεταινες βραβεύσεις - εκτός από την πασιδήλη σημαντική (3 προς 4) παρουσία της γυναικείας λογοτεχνίας -, είναι η «προέλαση» της μεταπολεμικής πεζογραφίας μας. Πραγματικά, το βραβευμένο βιβλίο του Απ. Σαχίνη, «Νέοι πεζογράφοι», είναι αφιερωμένο στους συγγραφείς που εμφανίστηκαν στα γράμματά μας στην 20ετία 1946 - 1966, την προσφορά των οποίων επιχειρεί για πρώτη φορά να ταξινομήσει και αξιολογήσει. Αλλά και «Οι ιδέες και τα έργα» του Δ. Ραυτόπουλου έχουν εν πολλοίς το ίδιο αντικείμενο, ενώ στο «Τέρε και κατά» του Μ. Αναγνωστάκη περιλαμβάνονται επίσης δοκίμια για το έργο των νεότερων συγγραφέων μας.

Από τον Κ. Ασημακόπουλο, γιατί τα έξι βιβλία καμιά τους δημιούργησαν μια γενική αντιπάθεια για την Κίνα, που αποτελούσε το θέμα του μη βραβευθέντος βιβλίου.

Αλλά ένα συμπέρασμα, που προκύπτει από τις έφεταινες βραβεύσεις - εκτός από την πασιδήλη σημαντική (3 προς 4) παρουσία της γυναικείας λογοτεχνίας -, είναι η «προέλαση» της μεταπολεμικής πεζογραφίας μας. Πραγματικά, το βραβευμένο βιβλίο του Απ. Σαχίνη, «Νέοι πεζογράφοι», είναι αφιερωμένο στους συγγραφείς που εμφανίστηκαν στα γράμματά μας στην 20ετία 1946 - 1966, την προσφορά των οποίων επιχειρεί για πρώτη φορά να ταξινομήσει και αξιολογήσει. Αλλά και «Οι ιδέες και τα έργα» του Δ. Ραυτόπουλου έχουν εν πολλοίς το ίδιο αντικείμενο, ενώ στο «Τέρε και κατά» του Μ. Αναγνωστάκη περιλαμβάνονται επίσης δοκίμια για το έργο των νεότερων συγγραφέων μας.

Από τον Κ. Ασημακόπουλο, γιατί τα έξι βιβλία καμιά τους δημιούργησαν μια γενική αντιπάθεια για την Κίνα, που αποτελούσε το θέμα του μη βραβευθέντος βιβλίου.

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

Ποιά είναι όμως τα προγνωστικά για το έδεχόμενο των εκλήξεων; Το ερώτημα τούτο μάς οδηγεί στους κυριότερους Αθηναίους εκδότες, για να εξετάσουμε ποιά βιβλία προαγγέλλουν ότι θα παρουσιάσουν ως τις γιορτές.

Ποστικά ο κατάλογος δεν είναι κατώτερος από τις προηγούμενες χρονές. Αλλά...

♦ Είναι βέβαιο ότι όλα τα βιβλία που προαγγέλλονται δεν θα προστάσουν να παρουσιαστούν ως τις γιορτές.

♦ Μεγάλο ποσοστό βιβλίων είναι ανατυπώσεις γνωστών έργων.

♦ Μεγαλύτερο ποσοστό είναι μεταφράσεις ξένων έργων.

♦ Πολλά βιβλία είναι τελείως άγνωστον συγγραφέων, πράγμα που δημιουργεί την υποψία ότι στην πραγματικότητα πίσω από την εμφανιζομένη σαν εκδοτική δραστηριότητα ζόμενη σαν εκδοτική δραστηριότητα καλύπτεται ο συγγραφέας που κατέβαλε τα έξοδα, και ο εκδότης απλώς πουλάει την φλούδα του.

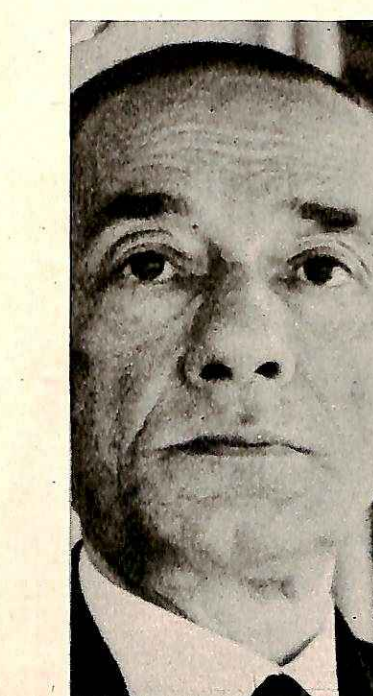
Σίγουρα το έργο της επιτροπής των Κρατικών Βραβείων, αλλά και της «Ομάδας των 12» θα είναι περισσότερο άχαρο το 1967.

Οπωσδήποτε, για τους αναγνώστες των «Είκοσι και ο ν ο ν» εκδόσεις που μια επιλογή από τις εκδόσεις που έτοιμάζονται - βιβλία νέα ή ανατυπώσεις, ελληνικά και ξένα -, ώστε να γνωρίζουν τι θα συναντήσουν σε λίγες μέρες.

ΑΛΒΙΝ ΠΕΝΤΜΑΝ
«Απ' τη μυτία στην καταγίδα», Παντελή Καλιότσου, διηγήματα.
«Ισραήλ», Μπέν Γκουρζόν.
«Η τελευταία των Τσάρων», Ίων Βορράς, βιογραφία.

ΑΡΣΕΝΙΑΔΗΣ
«Καταστάσεις», Ζάν - Πωλ Σαρτρ, δοκίμια.
«Η ευρωπαϊκή φιλοσοφία», Μπέρτραντ Ράσελ.
«Παραμύθια του "Αντερσεν"».

ΓΑΛΑΞΙΑΣ
«Δηλασία μας ζωής», Α. Τραυλάν, μυθιστόρημα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΕΡΑΤΗΣ

«Χωριάτης», Άσπρη Κοβατζή, μυθιστόρημα.

«Οι κληρονόμοι», Όν. Μπαλζάκ, μυθιστόρημα.

«Ο Μεγάλος Μάλν», Άλλεν Φουρνιέ, μυθιστόρημα.

«Πολιορκία», Άλέξανδρου Κοτζιά, μυθιστόρημα.

«Η κυρία Νταλογουαίη», Βιοτζίνα Γούλα, μυθιστόρημα.

«Το μηδέν και το άπειρον», Άρθουρ Κάιςλερ, μυθιστόρημα.

«Δοκίμια», Γιώργου Σεφέρη, δοκίμια.

«Ελληνική μυθολογία», Κερέννυ, μελέτη.

«Βυζαντινός πολιτισμός», Ράνσμαν, μελέτη.

«Η ζωή μου και η σκέψις μου», Άλμπερτ Σβάιτσερ.

«Διηγήματα», Άντον Τσέχωφ.

«Θουκυδίδου Ιστορία», τόμοι 3ος και 4ος, μετάφραση Άγγ. Βλάχου.

«Ξενοφώντος Έλληνικά», μετάφραση Ρόδη Ρούφου.

«Λοικιανού Διάλογοι», μετάφραση Παν. Μουλλά.

«Ερωτικόκριτος», Βιζέντιν Κορνάρου.

«Ποιητική ανθολογία», Λίνου Πολίτη, τόμοι 1 - 7.

«Με συγχωρείτε λάθος», Φρέντυ Γερμανού.

ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

«Εγκυκλοπαιδεία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας», Γ. Καλαματιανού, ή έναρξη ενός 20τομου έργου.

«Ιστορία των Έλλήνων», Χρ. Αγγελωμιάτη, έξι τόμοι έργο.

ΓΚΟΒΟΣΤΗΣ

«Άπαντα Πλάτωνος», μετάφραση - σχόλια Α. Παπαγεωργίου - Κ. Παπανικολάου.

ΑΠ. ΣΑΧΙΝΗΣ

«Ηροδότου Ιστορία», μετάφραση Δ. Ν. Μαρονίτη, βιβλίο Β'.

«Άπαντα Παλαμά», τόμος 10ος, και ανατύπωση 2ος και 3ος.

«Εισαγωγή στη φιλοσοφία», Έλλης Λαμπρίδη.

«Απομνημονεύματα», στρατηγού Ντέ Γκόλ.

ΔΙΦΡΟΣ

«Μάτσον Πίτσον», Πάμπλο Νερούντα, ποιήματα.

«Θεωρία λογοτεχνίας», Ρ. Βέλλεα - Α. Γουόρρεν.

ΔΩΡΙΚΟΣ

«Καραϊσκάκης», Δημ. Φωτιάδη, βιογραφία.

«Πέρα από το ανθρώπινο», Νίκου Αθανασιάδη, μυθιστόρημα.

«Το κρασί των δειλών», Μεν. Λουντέμη, μυθιστόρημα.

«Φυσιονομίες», Άνδρέα Καραντιώλη, δοκίμια.

«Άπαντα Γρυπάρη».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ

«Η πορεία του Γένους», Απ. Βακαλοπούλου, ιστορικό.

«Ο σύγχρονος άνθρωπος», Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, δοκίμια.

«Αυτοψία της εποχής», Κ. Τσιρόπουλου, δοκίμια.

«Ο Άρτος των αγγέλων», Παντελή Πρεβελάκη, μυθιστόρημα.

ΕΣΤΙΑΣ

«Δίχως Θεό», Άγγ. Τερζάκη, μυθιστόρημα.

«Μαυροδύκος», Θαν. Πετσάλη, μυθιστόρημα.

«Ασπ. νείες και οδοιπόροι», Γ. Θεοτοκά, μυθιστόρημα.

«Βασίλης Λάσχος», Μ. Καραγάτση, μυθιστόρημα.

«Το πνεύμα στην υπηρεσία της Επαναστάσεως του 21», Π. Ένεπεκίδη, ιστορικό.

«Ματιές στα ξένα», Κ. Κύρου, ταξιδιωτικό.

ΦΕΞΗΣ

«Περιφρόνηση», Άλμπερτο Μοράδια, μυθιστόρημα.

«Άδεια ζωή», Άλμπερτο Μοράδια.

Α. Γαλάτης

ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗ

«Ισπανία», Κ. Τσιρόπουλου, ταξιδιωτικό.

«Παλαμάς», Κ. Τσάτσου, δοκίμιο.

«Το άμύνισμα», Μένη Κομνηναντά, νουβέλλες.

ΘΕΜΕΛΙΟ

«20ος αιώνας», Μέλπω Άξιώτη, μυθιστόρημα.

«Ο καπνισμένος ούρανός», Κόστα Κοτζιά, μυθιστόρημα.

«Ο μονόλογος του βασιλιά Λεοπόλδου», Μάρκ Τουαίν, μυθιστόρημα.

«Ευριπίδης Πεντοζήλης», Γ. Θεοτοκά, διηγήματα.

«Ιστορία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού», Άντρέ Μπονάρ, τρεις τόμοι.

«Έλληνες πεζογράφοι», Μάρκου Αυγέρη, δοκίμιο.

«Ο πολιτικός Σαίξπηρ», Μάριου Πλωρίτη, δοκίμιο.

«Η προέλευση των Έλλήνων», Άρη Πουλιανού, μελέτη.

ΙΚΑΡΟΣ

«Ποιήματα», Κ. Π. Καβάφη, με σχέδια Ν. Κατήρυριάνου - Γκίκα.

«Τα άποκηρυγμένα», Κ. Π. Καβάφη.

«Ανικός βίος», Άγγελου Σικελιανού, τόμος Γ'.

«Μη δμλίετε εις τον δδηνόν - Κλειδοκύβαλα της σιωπής», Νίκου Έγγονόπουλου.

«Αποκάλυψη Ίωάννου», μετάφραση Γιώργου Σεφέρη.

«Γράμματα», Δημ. Μητρόπουλου.

«Ο τετραπέρατος κόσμος», Τ. Παπατσώνη, δοκίμια.

«Αμερική», Ε. Π. Παπανούτσου, ταξιδιωτικό.

ΚΕΑΡΟΣ

«Ποιήματα», Γιάννη Ρίτσου.

«Ποιήματα», Μέλπω Άξιώτη.

«Ποιήματα», Έίρα Πάουντ.

«Θέλετε να χορέψουμε, Μαρία!», Μ. Άξιώτη, μυθιστόρημα.

«Γά ένα φιλότιμο», Γ. Ίωάννου, διηγήματα.

ΦΕΞΗΣ

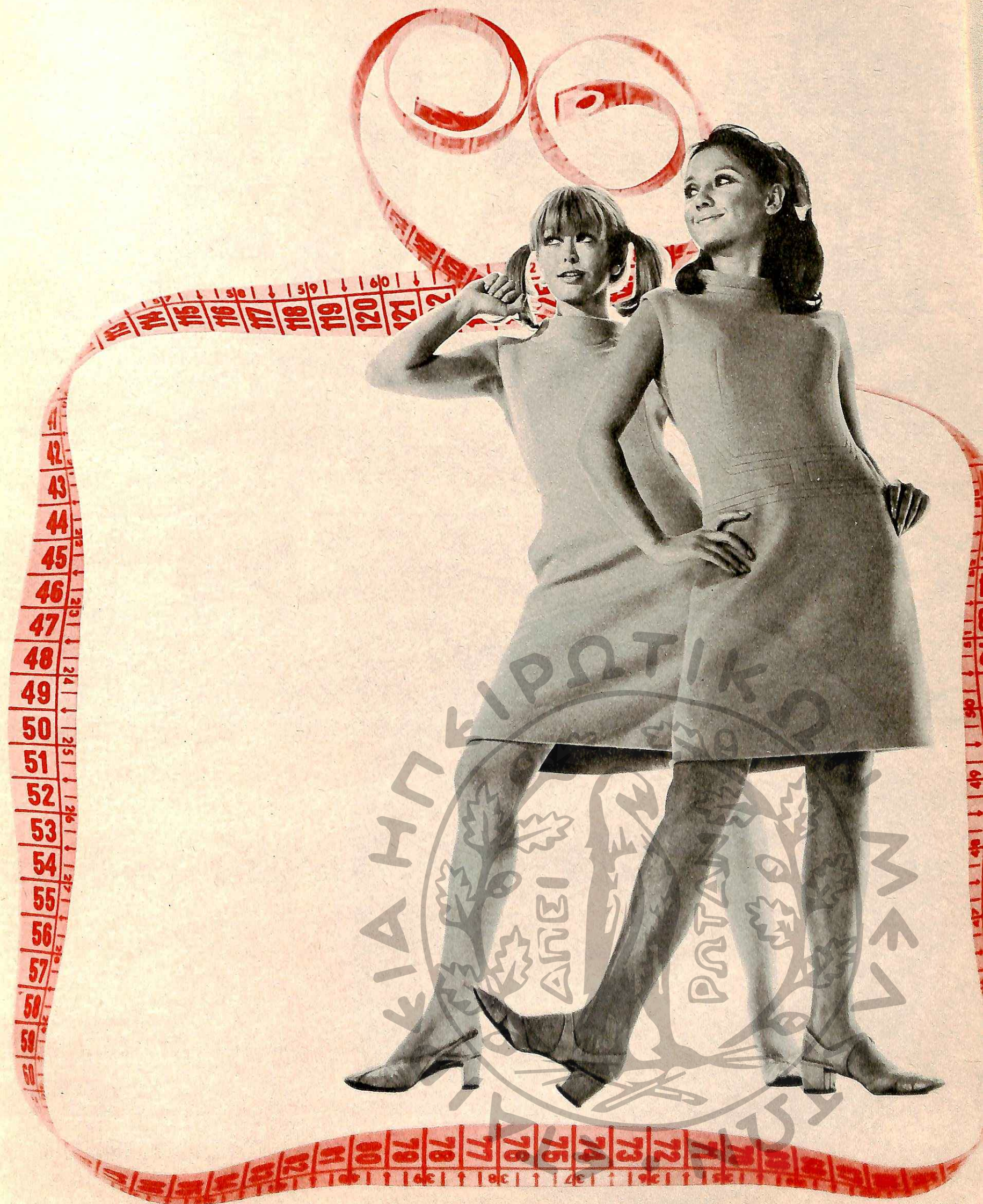
«Περιφρόνηση», Άλμπερτο Μοράδια, μυθιστόρημα.

«Άδεια ζωή», Άλμπερτο Μοράδια.

Α. Γαλάτης

Μία μικρή
επιλογή
από
μία μεγάλη
συλλογή
ΚΑΤΡΑΝΤΖΟΣ-ΞΠΟΡ
...στά μέτρα σας

Μίνι - μονιέλα του Λωράν δέ μίνι - τιμές...

Επανάσταση στην ώτ - κουτύρ. 'Ο 'Υ6 Σαίν Λωράν, ο πιο «σνόνμπ» και πιο ακριβός από τους μεγάλους «μαίτρ» της παρισινής μόδας, αποφάσισε να εκλαϊκευθεί και να κατέβη από τον 6ο όροφο της αριστοκρατικής Φωμπούρ Σαιντ 'Ονορέ στο... πεζοδρόμιο της οδού Τουρνόν, της άριστερης όχθης, λανσάροντας μίνι - μοντέλα, σε μίνι - τιμές.

Πολύ συχνά, βέβαια, οι δημιουργοί της ύψους μόδας φροντίζουν να διατηρούν, παράλληλα με τον όμιονμο οίκο τους, και μία μπουτίκ, πιο προσιτή στην ευρύτερη πελατεία τους. Ποτέ, όμως, κανένας από αυτούς

δεν σκέφθηκε να περάσει απέναντι. 'Ο 'Υ6 Σαίν Λωράν το τόλμησε. Γιατί ο 'Υ6 Σαίν Λωράν είναι ο πιο νέος, ο πιο ριψοκίνδυνος, ο πιο έξυπνος.

«Θέλω να δημιουργήσω μία καινούργια πελατεία, είπε. Μου αρέσει και μου πηγαίνει η ατμόσφαιρα της άριστερης όχθης και του Καρτιέ Λατέν. Έχει μία ζωντάνια και μία πνευματικότητα που λείπουν από την δεξιά όχθη. Είμαι βέβαιος ότι τα μοντέλα μου θα αρέσουν».

Τα γεγονότα, ωστόσο, δεν εξελίχθηκαν όπως τα περίμενε ο 'Υ6 Σαίν Λωράν, και οι

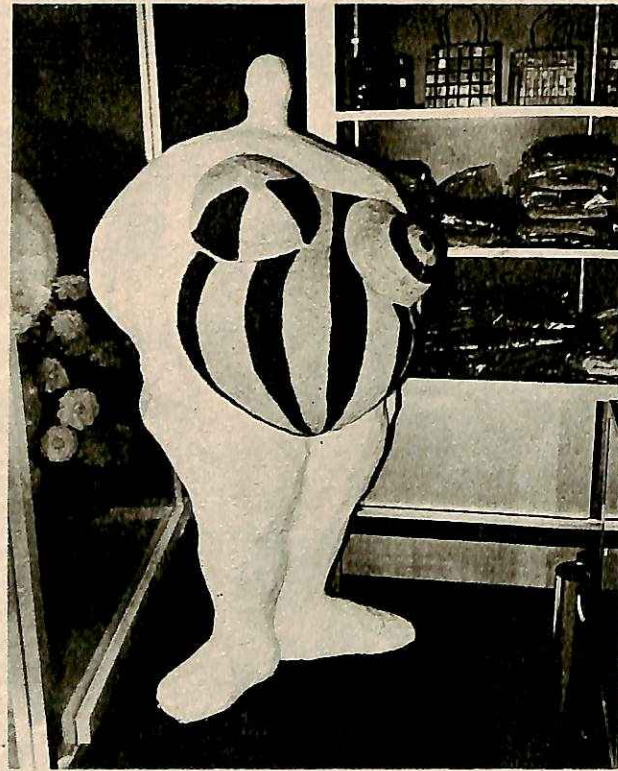
πρώτες πελάτισσες της νέας μπουτίκ δεν ήταν ούτε φοιτήτριες, ούτε μποέμ διανοούμενες, αλλά οι πιστές του φίλες, που τον ακολουθούν όπου κι αν πηγαίνει. Είναι αυτές που έγκατέλειψαν τον οίκο Ντιόρ, μαζί με το χαϊδεμένο παιδί της παρισινής ώτ - κουτύρ. Είναι οι ίδιες τώρα που διέσχισαν... τον Σηκουάνα, για να συναντήσουν τον Σαίν Λωράν στην μικρή μπουτίκ της οδού Τουρνόν. 'Ανάμεσα σ' αυτές: η Μαντελαίν Ρενώ, η μαντάμ Ροσά, η Ζιζί Ζαμαίρ και η «πρώτη κυρία της γαλλικής σκηνης», η 'Εντβίξ Φεγιέρ.

ΜΙΑ νέα μπουτίκ άνοιξε στην 'Αριστερή 'Οχθη. 'Ιδρυτής - Ιδιοκτήτης - διευθυντής ο 'Υ6 Σαίν Λωράν, που παρουσίασε τα έντυπωσιακά μίνι - μοντέλα του. 'Αλλά και οι τιμές του είναι μίνι, αφού απευθύνονται σε μία πελατεία νέων που κυκλοφορούν στο Καρτιέ Λατέν και δεν έχουν τόσο μεγάλη χρηματική ευχέρεια...

Ο ΥΒ έμπρός στο όμοίωμά του, που όρθώνεται στο γραφείο της διευθύνσεως (δεξιά). 'Η πρώτη πελάτισσα του νέου καταστήματος ήταν η Κατρίν Ντενέβ. 'Ο νεαρός σχεδιαστής την περιποιήθηκε ο ίδιος με μεγάλη χαρά...

**‘Η Ζιζι Ζανμαίρ, ἡ μανιὰμ Ροδά καὶ ἡ ‘Ενιβιζ Φεγιέρ
κατέδaban τὴν νέα μπουτίκ**

ΑΚΟΜΗ μιὰ πελάτισσα
μὲ διεθνή ἀκτινοβολία. Εἶ-
ναι ἡ Ζιζι Ζανμαίρ, ποὺ
ἐσπευσε στὰ ἐγκαίνια τοῦ
καταστήματος. Πολλὲς
φίρμες τοῦ κινηματογράφου
καὶ τοῦ θεάτρου δὲν
παρέλειψαν νὰ ἐπισκε-
φθοῦν τὴν μπουτίκ τοῦ 'Υ6

ΜΙΑ ἀπὸ τὶς «Νανά», ποὺ
ἐφτιαξε ἡ Νίκη ντὲ Σαὶν
Φάλ, εἰδικῶς γιὰ τὴν νέα
μπουτίκ. Μυστικὸ αὐτῆς
τῆς ἰδιότητος: Κοντὰ σὲ
αὐτὲς τὶς χονδροειδέστα-
τες κούκλες ἀπὸ γύψο,
καμμιά γυναίκα δὲν θὰ ἔ-
χη «κομπλέξ» γιὰ ὅποια-
δήποτε σιλουέττα τῆς...

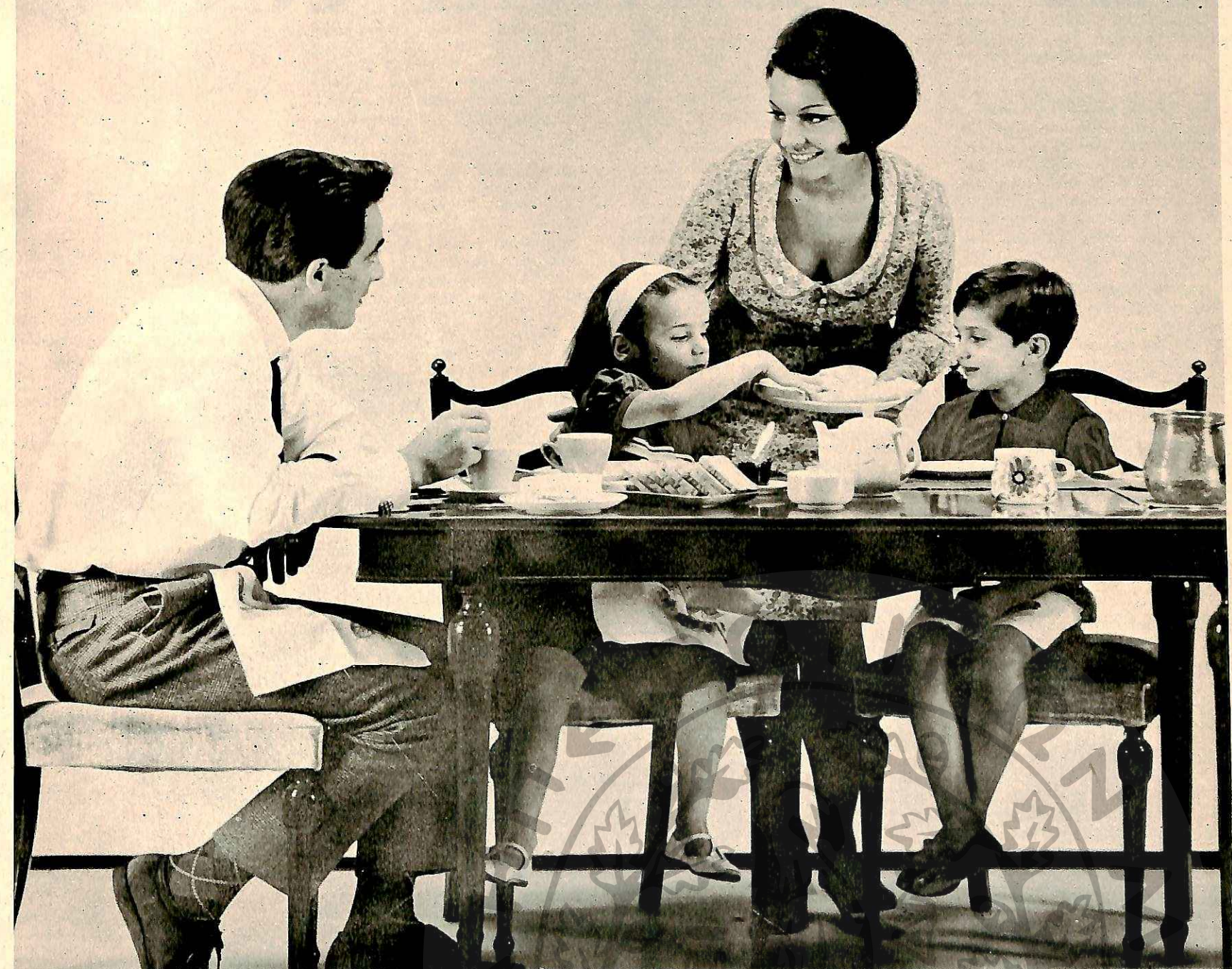
ΜΙΑ γωνιά καὶ γιὰ τοὺς
κυρίους. Ὁ διάσημος κομ-
ματῆς τῶν ἐστερμένων κε-
φαλῶν Ἀλεξάντερ, πιστὸς
θαυμαστῆς τοῦ 'Υ6, δια-
λέγει μὲ προσοχὴ τὶς
γραβάτες τοῦ ἀπὸ τὴν
ποικιλία ποὺ παρουσίασε
μὲ τὴν ὑπογραφή του ὁ ἐξ
ἴσου γνωστὸς στὸν κόσμον
νεαρὸς «μαίτρ» τῆς μόδας

Τὴν νεώτερη γενιὰ ἀντιπροσωπεύει ἐπα-
ξίως μιὰ ἄλλη γνωστὴ στὰρ τοῦ γαλλικοῦ
κινηματογράφου: Ἡ Κατρίν Ντενέβ, ἡ ὁποία
ἔδειξε μιὰ ἰδιαίτερη προτίμηση γιὰ τὰ τα-
γιέρ - παντελόνια, τόσο γιὰ τὸ πρωί, ὅσο
καὶ γιὰ τὸ βράδυ.

Ἡ πρωτοτυπία, ὅμως, τῆς νέας ἐπιχειρή-
σεως τοῦ Σαὶν Λωρὰν δὲν σταματᾷ μόνο στὴν
ἐκλογή τῆς περιοχῆς, οὔτε στὶς ἰδέες τῶν
μοντέλων του. Ἐπεκτείνεται καὶ ὡς τὰ ντε-
κόρ, μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς παραμορφωτικὲς
κούκλες, ποὺ ἡ «καλλιτέχνης τῆς μόδας» Νί-
κη ντὲ Σαὶν - Φάλ ζωγράφισε στοὺς τοίχους.
Τέλος, στὰ ροκοκὸ σαλόνια καὶ στὴν ραφι-
ναρισμένη ἀτμόσφαιρα τοῦ παλιοῦ καιροῦ.
Οἱ διάφορες «Νανά» τῆς Νίκης δίνουν μιὰ νέα
αἴσθηση στὴν μπουτίκ τῆς ἀριστερῆς ὁχθῆς.

πρωῖνὸ μὲ Βιτάμ

...Πρὶν ξεκινήσει ὁ ἄνδρας γιὰ τὴ δουλειὰ
...πρὶν φύγουν τὰ παιδιά γιὰ τὸ σχολεῖο...
πρωῖνὸ μὲ BITAM.

Τὸ BITAM προετοιμάζει τὸν ὀργανισμό
γιὰ ν' ἀντέξει στὴ κούρασι τῆς ἡμέρας.

BITAM ἀπὸ ἀγνὸ ἐλαιόλαδο πλούσιο σὲ βιταμίνες - πλούσιο σὲ ἀκόρεστα.

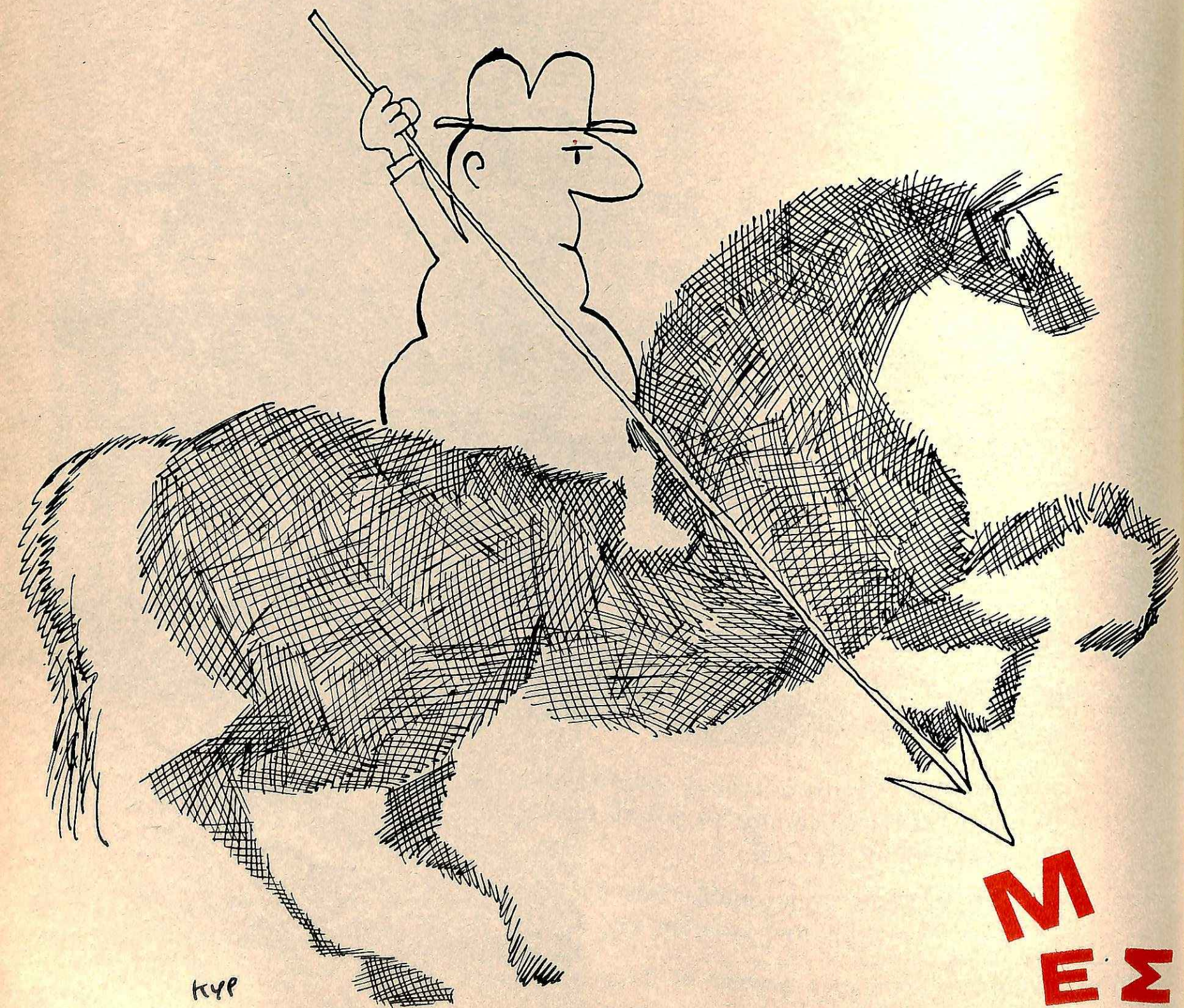
ΤΟΝΩΝΕΙ - ΔΥΝΑΜΩΝΕΙ - ΑΝΑΝΕΩΝΕΙ

BITAM εἶναι προϊόν **ΕΛΑΪΣ**

Τὸ ἄγχος τῆς ἡλικίας καὶ ἡ... ἡλικία τοῦ ἀγχους

«Ἡ ἐπανόσταση τοῦ 40άρη».

Εἶναι περίπου δέκα - δώδεκα χρόνια πού, ἐξ αἰτίας ἐνὸς περίεργου κοινωνικοῦ φαινομένου, ἡ νεότης βρίσκεται στὸ πρῶτο πλάνο τῆς παγκόσμιας δραστηριότητος. Μιλοῦν μόνο γι' αὐτήν, τὴν κολακεύουν. Δίνουν υπερβολικὴ σημασία σὲ ἀγῶρια καὶ κορίτσια εἰκοσι μῶλις χρόνων. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ νεότης τόσο ἔντονα στὸ ἐπίκεντρο τοῦ κόσμου. Μιὰ ἄλλη κατηγορία ἀνθρώπων, τῶν 40 ὡς 60 χρόνων, πού σχεδὸν παντοῦ εἶναι ἡ ἀληθινὴ κυρίαρχη τάξη, μένει στὴν σιωπὴ. Γι' αὐτὴν μιλοῦν πολὺ λιγώτερο.

Στὴν Ἀμερικὴ, αὐτὴ ἡ ἰθὺν οὐσα τάξη τῆς ὠριμότητος, στὴν ὁποία ἀνήκει τὸ πέμπτο τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Η.Π.Α., ἀνέρχεται σὲ 42.800.000 ἄτομα. Στὴν Γαλλία ἡ ἀναλογία εἶναι λίγο μεγαλύτερη: 11 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων μεταξύ 40 καὶ 59. Ἀπὸ αὐτοὺς, 5.411.300 εἶναι ἄνδρες καὶ 5.631.700 γυναῖκες. Περισσότερες οἱ γυναῖκες, παρ' ὅλον ὅτι γεννιοῦνται περισσότερα ἀγόρια παρὰ κορίτσια. Ἀλλὰ εἶναι οἱ πόλεμοι...

Ἡ κατηγορία αὕτη, πού εἶναι ἀκριβῶς ἀρκετὰ ἡλικιωμένη γιὰ νὰ μὴ μπορῇ νὰ πηδῇ στὸ δίχτυ καὶ ἀρκετὰ νέα γιὰ νὰ μὴ παίζῃ γκόλφ, πληρώνει τοὺς περισσότερους φόρους, εἰσπράττει τοὺς ὑψηλότερους μισθοὺς καὶ ἀποφασίζει γιὰ τὴν ζωὴ τῶν ἄλλων. Εἶναι οἱ μεγάλοι ἐπιχειρηματίαι, οἱ διαπρεπεῖς δικηγόροι, οἱ μηχανικοί, οἱ γιατροί,

Εἶναι αὐτοὶ πού στὴν Γαλλία, ὅπως καὶ στὴν Ἀμερικὴ, προκάλεσαν μιὰ σημαντικὴ πρόοδο τῆς νεολαίας, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐπωφελοῦνται. Τὴν χρησιμοποίησαν γιὰ νὰ πουλήσουν ἑτοιμα ἐνδύματα, δίσκους, πόρτ - κλέ ἢ περιοδικὰ. Ἡ μεγάλη τους ἀξία εἶναι ὅτι τραβοῦν λίγο τὴν προσοχὴ καὶ προκαλοῦν λιγώτερα ἄρθρα ἀπὸ τοὺς «γιε - γιέ» ἢ τοὺς Μπήτλς.

Οἱ ἀναγνώστες τοῦ «Χαιρετισμοῦ συντρόφων» εἶναι κάτω ἀπὸ τὰ 20, ἀλλὰ ὁ ἰδρυτὴς του, ὁ Ντανιέλ Φιλίππας, εἶναι 40 ἐτῶν. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν δίσκων τῆς «Φίλιπς» εἶναι ἕνας πεννητάρης, πού βγάζει τοὺς δίσκους τῆς Σεϊλά, τοῦ Τζόνου Χαλλινταίη, τοῦ Φράνς Γκάλ κ.ἄ.

Σ' αὐτὰ τὰ μεγάλα ἀνύμνα πνεύματα οἱ Ἀμερικανοὶ ἔχουν δώσει ἕνα ὄνομα: οἱ «ἀόρατοι ἀπαράιτητοι».

Πρόκειται γιὰ ἕνα φαινόμενο, μὰ αὐτὴ τὴν φορὰ εἶναι ἕνα φαινόμενο μακροβιότητος. Ὁ προϊστορικὸς ἄνθρωπος ζοῦσε 18 ἐτη καὶ ὁ μέσος ὅρος ζωῆς ἐνὸς Ἑλλήνου τὸν 5ο π.Χ. αἰῶνα ἢ ἐνὸς Ρωμαίου δὲν ξεπερνοῦσε τὰ 33 χρόνια. Ὅταν οἱ φίλοι τοῦ Κάτωνος προσπάθησαν νὰ τὸν ἀποτρέψουν ἀπὸ τὴν αὐτοκτονία, αὐτὸς τοὺς ἀπάντησε ὅτι ἦταν 48 χρόνων, πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς περισσότερους συγχρόνους του. Τὸ 1900 ἡ ἐλπίδα ζωῆς βρισκόταν ἀκόμη πῶς κάτω ἀπὸ τὰ 50.

Οἱ πρόδοι τῆς ἱατρικῆς, κατὰ τὸ πρῶτο ἡμισυ τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ἐπέδρασαν στὸ κέντρο τῆς ὑπάρξεως — τὸ στάδιο τῆς ζωῆς πού βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ 40 καὶ στὰ 60.

Ἡ χειρουργικὴ ἢ φαρμακευτικὴ καὶ ἡ ὑγιεινὴ αὐξήσαν τὸν ἀριθμὸ τῶν σαραντάρηδων καὶ τῶν πενήντάρηδων. Ἔτσι οἱ ἄνθρωποι τῆς μέσης ἡλικίας ἀποτελοῦν σήμερα τὴν πυκνότερη καὶ πῶς παραγωγικὴ κατηγορία, προικισμένη μὲ σταθερὲς δυνάμεις, γιὰ μιὰ 20ετία, καὶ ἐμπυκνωμένη μὲ μιὰ ἀνάλογα δυνατὴ θέληση.

Εἰδὼ ὅμως πρέπει νὰ διακρίνωμε δυὸ ἔννοιες: τὴν ἔννοια τοῦ μέσου ὄρου καὶ τὴν ἔννοια τῶν ἐλπίδων ζωῆς. Ὁ μέσος ὅρος στὴν Γαλλία εἶναι 63 χρόνια, ἀλλὰ στὰ τελευταῖα 150 χρόνια οἱ ἐλπίδες ζωῆς ἐνὸς πενήντάρη αὐξήθηκαν μόνο κατὰ τέσσερα χρόνια. Μὲ μιὰ λέξη, ὁ ἄνθρωπος εἶναι πολὺ περισσότερες ἐλπίδες χειρὸς πολλὰ περισσότερα σκαλοπάτια, νὰ φθάσῃ τὸ μέσο σκαλοπάτι, πού βρίσκεται γύρω στὰ 50, ἀλλὰ, ὅταν φθάσῃ ἐκεῖ, οἱ κίνδυνοι πού τὸν ἀπειλοῦν εἶναι σχετικὰ μόνον ἐλαττωμένοι καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ καινούργια δεινά: τὶς ἀρρώστειες τοῦ πολιτισμοῦ. Περισσότεροι ἄνθρωποι φθάνουν τώρα στὴν ὠριμὴ ἡλικία, ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ δὲν εἶναι καθόλου μεγαλύτερη.

Συμπλήρωμα ζωῆς

Ἔτσι, ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἀπέκτησεν ἕνα συμπλήρωμα ζωῆς, μὴ ἀπροσδόκητὴ επέκταση, πού περιορίζεται ὅμως μεταξὺ νεότητος καὶ γηρατειῶν, βρέθηκε ἀντιμέτωπος μ' ἕνα ἐντελὸς και-

νούργιο πρόβλημα: νὰ χρησιμοποίησιν καλύτερα τὸ σκαλοπάτι αὐτό, πού ἐθωρεῖτο κάποτε σὰν τὸ πρῶτο στάδιο τῆς παρακμῆς του, πού ἔγινε τώρα τὸ μεγαλύτερο, τὸ πῶς πλούσιο καὶ τὸ πῶς ἐνεργητικὸ τμήμα τῆς ὑπάρξεώς του.

Εἶναι ὅμως ἕνα κομμάτι ἀπειλούμενης ζωῆς. Ἀπειλεῖται πρῶτα — πρῶτα ἀπὸ τὶς ἀρρώστειες — παλιὲς καὶ νέες — καὶ ἀκόμη ἀπὸ ἕνα ὑπουλο γήρασμα, πού ἀρχίζει ἀπὸ τὴν νεότητά του. Ὁ σταθμὸς αὐτὸς χαρακτηρίζεται ἐπίσης ἀπὸ ἔλλειψη ψυχικῆς ἰσορροπίας τοῦ ἀνθρώπου, πού τὸν βασανίζουν ὁ φόβος, ἡ ἀγωνία, οἱ λύπες καὶ μιὰ κυμαίνουσα ἡδυσπείθεια.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅμως, ἀν δὲν μπορῇ νὰ πράξῃ τὸ πᾶν, μπορεῖ νὰ κάνῃ πολλὰ, καὶ κυρίως γιὰ τὸ καλὸ του.

Ἡ ψεῖρα ζῇ ἕνα μῆνα, ὁ κροκόδειλος τρεῖς αἰῶνες, ὁ παπαγάλος 100 χρόνια. Αὐτὲς εἶναι τὰς προθεσμίες γιὰ τὰ ζῶα. Δὲν ξέρομε πόσο μπορεῖ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος γιὰτὶ, ἀντίθετα ἀπὸ τὰ ζῶα, ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἀλλάξῃ τὶς συνθήκες τῆς ζωῆς του, τὴν διατροφή του, τὴν ὑγιεινὴν, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ γῆρας. Τὸ 1900, στὸ Παρίσι, ὑπολόγιζαν ὅτι ἐπὶ 200.000 θανάτων τῶν τῶν χρόνων, 947 ἄτομα ἦταν πάνω ἀπὸ τὰ 80. Τὸ 1950, πάντοτε ἐπὶ 200.000 θανάτων, τὰ ἄτομα πάνω ἀπὸ τὰ 80 ἔφθαναν νὰ εἶναι 2.957, δηλαδὴ μιὰ αὐξηση 2.000 ὀδοντάρηδων σὲ 50 χρόνια.

Γιὰ τὴν κοινωνία, ἡ μακροβιότητα αὐτὴ τῶν ὀδοντάρηδων μεταφράζεται κυρίως ἀπὸ αὐξανόμενον ὅρος. Ἀντίθετα, ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὶς δυνάμεις καὶ τὴν ζωτικότητα τῶν ἀνδρῶν ἡλικίας 40 - 60 ἐτῶν δὲν συντελεῖ μόνο στὴν εὐτυχία τους, ἀλλὰ καὶ στὴν γενικὴ παραγωγικότητα.

Τὸ Διάστημα

Ἡ κατάκτηση τοῦ Διαστήματος ἴσως φέρῃ στὰ θέματα αὐτὰ τὶς πῶς ἐντυπωσιακὰ καὶ σπουδαῖες ἀπαντήσεις. Πέντε ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἀστροναῦτες ἦσαν πάνω ἀπὸ 37 ἐτῶν ὅταν ἔκαναν τὸ κατόρθωμά τους — ὁ Οὐώλτερ Σίρρα, ὁ Ἄλαν Σέπ-πάρντ, ὁ Ντόναλντ Στάιτον, ὁ Σκῶτ Κάρπεντερ καὶ ὁ Βιρζίλ Γκριόσομ. Στὶς 25 Ὀκτωβρίου 1965, ὁ Σίρρα, πού πέταξε στὸ Διάστημα, ἦταν 42 χρόνων. Ἡ ἡλικία τῶν κοσμοναυτῶν ἦταν ἐντελὸς ἀπροσδόκητὴ καὶ σχεδὸν ἀπαράδεκτη. Γιὰ νὰ στείλουν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς στὸ ἄγνωστο, ἀντιμέτωπους μὲ ἀπρόβλεπτα πρόβλήματα, ἔπρεπε πρῶτα νὰ τοὺς υποβάλουν σὲ ἐξαντλητικὴ ἐξάσκηση καὶ ἐξέταση, νὰ τοὺς προετοιμάσουν γιὰ νὰ ὑποφέρουν τὶς κεραυνόβολες ἐπιταχύνσεις τῆς ἐκκινήσεως, τὴν ἀπομόνωση, τὶς σκληρὲς συνθήκες ἀπὸ τὴν ἔλλειψη βαρύτητας καὶ κυρίως νὰ κατορθώσουν νὰ ἐπιζήσουν, ἀν θὰ ἔπρεφταν στὴν θάλασσα ἢ σὲ ἔρημο.

Οἱ φυσιολόγοι βεβαιώνουν ὅτι οἱ ἀνθρώπινες δυνάμεις φθάνουν

στὴν ἀκμὴ τους γύρω στὸ 21ο ἔτος καὶ ὕστερα ἀρχίζουν νὰ κάμπτονται. Πῶς ἐννοεῖται, λοιπόν, ἡ ἐπιλογή τῶν κοσμοναυτῶν νὰ γίνῃ σὲ ἄνδρες πού ἔχουν περάσει τὰ 40; Κι ἀκόμη περισσότερο, γιὰ τὸ «Τζέμινι 5» ἐξέλεξαν ἕνα βετεράνο, τὸν Σίρρα, πού εἶχε κάνει κιόλας τὴν μιὰ πτήση καὶ σὲ ἡλικία 42 ἐτῶν ξεκίνησε γιὰ τὸ δεύτερο διαστημικὸ ταξίδι του.

Ὁ δρ Ντ Κάττερσον, γιαντρός τῶν κοσμοναυτῶν, δηλώνει: «Δὲν ἀντιμετωπίζομε περιοριστικὸ ὄριο ἡλικίας. Ἀντίθετα προτιμᾶμε ἄνδρες ὠριμους, παντρεμένους, οἰκογενειάρχους».

Ἀπὸ τὴν ἐξάσκηση τῶν Ἀμερικανῶν καὶ τῶν Ρώσων κοσμοναυτῶν ἀπεδείχθη ὅτι ἕνας ἄνδρας 40 ἐτῶν μπορεῖ νὰ δῇ νὰ διπλάσιαζόνται οἱ δυνάμεις του. Ὅσο γιὰ τὶς πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ λειτουργίες του, σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἡλικία βρίσκονται στὴ μεγαλύτερη ἰσορροπία τους.

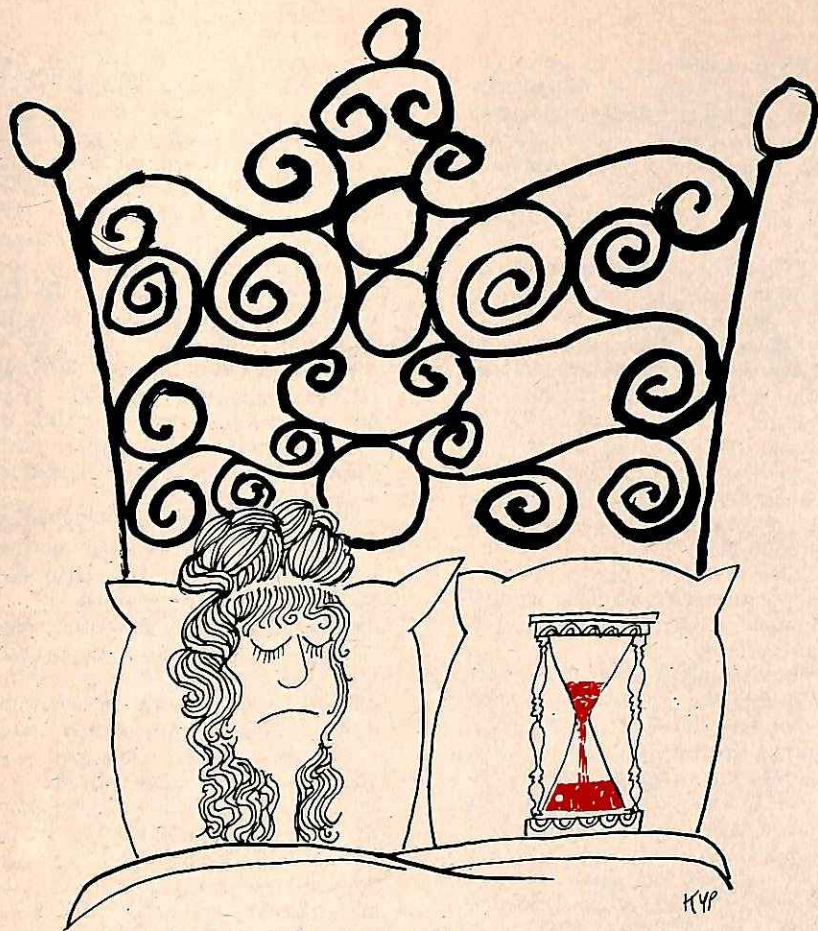
Ὁ ρόλος τῶν κοσμοναυτῶν, γιὰ τὸν ὁποῖο προετοιμάζονται ἐπὶ ἐνάμιση χρόνο, τοὺς ἐπιβάλλει νὰ παρακολουθοῦν τὴν κατασκευὴ τοῦ θαλαμίσκου, νὰ μάθουν ἀστρονομία, γεωλογία, μετεωρολογία καὶ πολλὰ ἄλλα εἰδικὰ θέματα. Ἡ ἐνεργητικότης τους δραστηριότητα ἀπαιτεῖ κάθε ἀνθρώπινη ἱκανότητα, ψυχραιμία, θάρρος, προσιόθηση, πείρα, ἐπινοητικότητα, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ζωὴ ἀπὸ τὸν καθένα μας. Γιὰ τὸν δύσκολο αὐτὸ ρόλο, οἱ ἄνδρες μεταξύ 38 - 42 εἶναι περισσότερο ἀπαισιόμιοι μ' αὐτὴ τὴν πολὺπλοκή πείρα, ὅπως εἶναι καὶ στὴν ζωὴ.

Τὸ καλύτερο φάρμακο

Μετὰ ἀπὸ τὰ 25 ἢ τὰ 30, τὸ σῶμα ἀρχίζει νὰ παρουσιάζῃ σημεία κοπώσεως. «Τὰ κύτταρά μας πεθαίνουν καὶ ἀνανεώνονται κατὰ ἑκατομμύρια σὲ κάθε δευτερόλεπτο, μὲ ἕνα ρυθμὸ διαίρεσεως, πού ἐπιβραδύνεται μὲ τὴν ἡλικία. Κατὰ τὸν Κίνσεϋ, ἡ γενετικὴ δραστηριότητα ἐλαττώνεται ἀπὸ τὰ 25, καὶ καμμιά φορὰ πολὺ πῶς πρίν. Ἡ ὀξύτητα τῶν ματιῶν ἀρχίζει νὰ πέφτῃ γύρω στὰ 20. Ἡ ἐξέταση τῶν ὀφθαλμῶν δίνει μιὰ ἀπὸ τὶς πῶς ἀσφαλεῖς ἐνδείξεις τῆς πραγματικῆς ἡλικίας. Ἡ ἀκοὴ λιγοστεύει στὰ 40».

Καὶ κάτι σοβαρότερο: ἕνα τῆς πού χρησιμοποιοῖται συχνὰ ἐπιτρέπει τὸν ὑπολογισμὸ «μῆας πνευματικῆς φθορᾶς πού ἐμφανίζεται ἀπὸ τὰ 25». Ἀπὸ αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἡλικία πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἀγῶνας κατὰ τοῦ γήρατος.

Ὅλα τὰ τῆς πού ἀφοροῦν σὲ πολλὰς διανοητικὰς, πνευματικὰς καὶ ψυχικὰς ἐνέργειες δείχνουν ὅτι ἡ καμπύλη τους κορυφώνεται γύρω στὰ 20 - 24, καὶ ὕστερα ἀρχίζει μιὰ βαθμιαία, ἀλλὰ ἀμετάκλητὴ πτώση. Θὰ ἀναφέρω μερικὰ ἀπὸ τὶς δοκιμὰς αὐτῆς: μνήμη ἀναγνωρίσεως ἀκουστικῶν ἐρεθισμῶν, μνήμη συνειρμῶν ἰδεῶν (τῆς «συνεγγεμένων λέξεων»), μνήμη διηγῆσεως, συγκέντρωση προσοχῆς.

Ἡ ἀγνόητα δὲν ἐξασφαλίζει τὴν μακροβιότητα.

κολουθεῖ μιὰ ἐνεργητικὴ πνευματικὴ ζωή. Μιὰ ἐπίμονη γυμναστική τοῦ μυαλοῦ εἶναι τὸ καλὺτερο φάρμακο κατὰ τοῦ γήρατος.

Στα δέκα τελευταία χρόνια, τὰ 63% τῶν βραβείων Νόμπελ δόθηκαν σὲ ἄτομα μεταξύ 40 καὶ 60 ἐτῶν. Ὁ Σταντᾶλ ἔγραψε τὸ «Μοναστήρι τῆς Πάρμας» σὲ ἑξὶ ἐβδομάδες, σὲ ἡλικία 55 ἐτῶν. Ὁ Θερνάντες ἔγραψε τὸν «Δὸν Κιχώτη» στὴν ἴδια ἡλικία. Ὁ Κάπν βρισκόταν στὸ ἴδιο σημεῖο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆν «Κριτικὴ τοῦ καθαροῦ λόγου» κὶ ὁ Τολστόϊ ἐδημοσίευσε τὴν «Ἀνάσταση» 61 ἐτῶν. Τὰ παραδείγματα εἶναι ἀτέλειωτα.

Ἡ κάμψη τῆς μνήμης

Δεν υπάρχει, εν τούτοις, αμφιβολία, ότι μερικές διανοητικές λειτουργίες αδυνατίζουν με την ηλικία. "Αρχισαν ήδη να μελετούν την κάμψη της μνήμης. Μεταξύ 20 και 50 ετών, η κάμψη είναι σχετικά μικρή, κυμαίνεται γύρω στο 10%.

«Αντίθετα —γράφει ο δόκτωρ Μπάουμπιγκαρτνερ— για τις άνωτερες, λογικές ή πνευματικές μνήμες, στις οποίες οι μνημονικές διαδικασίες είναι όλο και λιγότερο καθαρές, και διαρκώς πιο σύνθετες, η κάμψη αυξάνεται πολύ περισσότερο με την ηλικία και οι στατιστικές του Ρού ντε Χάλ-σταντ ή του Τζούς μιλούν για ελάττωση κατά 40 - 60% στις ηλικίες αυτές».

Ο δόκτωρ Μπάουμπγκαρντερ ανέλαβε μιὰ θεραπεία αναμορφώσεως τῆς μνήμης σὲ ἄτομα ἄνω τῶν 40 ἐτῶν. Ἡ θεραπεία αὐτὴ ἐφαρμόζεται στὸ θεραπευτικὸ κέντρο κατὰ τοῦ γήρατος ποὺ ἴδρυσε στὸ Αἰξ λὲ Μπαίν.

Οι προσπάθειες, λοιπόν, για την αναμόρφωση της μνήμης επέτυχαν σχεδόν πάντοτε, εκτός μίας περιπτώσεως, όταν το πρόβλημα είναι πλαστό.

Ἡ μνήμη εἶναι ἓνα φαινόμενο τόσο σύνθετο, ποῦ τὸ συγχέομε μέ πολλά ἄλλα πράγματα, ὅπως, π.χ., μέ τὴν προσοχή. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ψευδοδραστήριους, στὴν βασιστὴν τοὺς «ἂν ρίξουν ἓνα βλέμμα στὶς τρέχουσες ὑποθέσεις», παραπονοῦνται ἀμέσως γιὰ τὴ μνήμη τους. «Ἀ! γέρασα, χάω τὴ μνήμη μου». Ξεχνῶν γιὰτί δὲν συγκεντρώνουν πιά τὴν προσοχή τους, διαβάζουν γρήγορα, ἀκούν κάτι καὶ ἀποχέττονται.

γύρα, ακούνε κάτι χωρίς ιδιαίτερη προσοχή. Ή διασύνθη —που γίνεται γρήγορα συνήθεια— είναι ένας από τους ανώμαλους παράγοντες της μνήμης.

Πρέπει επίσης να αναφέρουμε ως υπέυθυνη την τεμπελιά, την άρνηση για μία πιο σοβαρή προσπάθεια.

«Σὲ ἓνα κοινωνικὸ
πλοκο, ὅπως εἶναι
ἄνθρωπος δὲν μπο
διαθέτει τὸν ἑαυτ

Αὐτὲς εἶναι οἱ μεγάλες αἰτίες
ἐνὸς ὑποτιθέμενου γήρατος, ἐνῶ
πρόκειται γιὰ φαινόμενα ποὺ ἔ-
χουν ἄλλες αἰτίες.

Κρίση συνταυτίσεως

Οι ψυχολόγοι ονομάζουν «κρίση της συνταυτίσεως» ένα περίεργο φαινόμενο που δεν παρουσιάζεται μόνο στην ώριμη ηλικία, αλλά προκαλείται στον άνθρωπο στις μεταβατικές ψυχολογικές περιόδους. Τόσο κατά το τέλος της εφηβείας, όσο και κατά τις πρώτες ένδειξεις του γήρατος και κυρίως όταν οι ένδειξεις αυτές είναι έλαφρες και πρώιμες.

Φαίνεται ότι το άτομο προ-
σπαθεί να δώσει την εικόνα ότι ωρι-
μάζει μόνο του και ότι διαμορ-
φώνει το περιβάλλον του. Προτρέ-
χει. Παίζει επίσης τόν ρόλο του
μελλοντικού προσώπου. Αυτό εφ-
ναι πισταύτηση. Ύαναπαράγει το
πορταίο του για χάρασει ή κί-
οναία για ένα άνθρωπο 40 ή 50
χρόνων. Εύθυγραμμίζεται με την
παράδοση, τους κοινούς τρόπους
και τις συνήθειες. Άρχίζει «να
προσέχη την ύγια του», να προ-
λαμβάνη τις πιο έλαφρες άρρά-
στιες, να φορτώνεται μπουκαλά-

κια με φάρμακα, «να περιορίζεται». Έγκυταλείπεται στην τεμπελιά. Βρίσκει φυσιολογικό να μην έχει πιά μνήμη, να μην περπατά, να μην ακούει καλά. Θά απαιτήσει τις έκδηλές αυτές του απαιριάζουν και χαρακτηρίζουν τὰ γερόφιατα. Όταν απαντηθὲ καθε σεξουαλικὴ δραστηριότητα, θὰ ἔχει φθάσει στὸ ἀμετάκλητο σημείο αὐτῆς τῆς κρίσεως, ποὺ ἔχει κοινωνικὴ προέλευση καὶ ψυχολογικὸ χαρακτήρα.

«Ένας ψυχίατρος έγραψε την
τρομερή αυτή φράση: «Σ' ένα
κοινωνικό σύστημα τόσο περίπλο-
κο όπως το δικό μας, κανείς δεν
μπορεί να ισχυριστεί ότι διαθέ-
τει τόν έαυτό του όπως θέλει».
Και η γυναίκα, πώς γεννά;

Σύμφωνα με τις στατιστικές, οι γυναίκες ζουν κατά μέσον όρο 5 - 8 χρόνια περισσότερο από τους άντρες. Οι φυσικές και πνευματικές τους ικανότητες διατηρούνται καλύτερα και περισσότερο. Όσο για την κοινωνική τους δράση και την παραγωγικότητά τους, όλες οι έρευνες έδειξαν ότι το κορόμφωμα της γυναίκας βρίσκεται μεταξύ 45 και 60. Έτσι, αυτή την ηλικία οι γυναίκες είναι φυσικά και ψυχολογικά ελεύθερη, έχει απάλλαξη από το όλο της μέτρηρας και της γυναίκας του σπιτιού, και δεν βασανίζεται από τις θορύβους συνειδήσεις, από πέντον έπάνω της στις προγούμενες ηλικίες.

Μια έρευνα με 10.000 παρα-
ηρήσεις απέδειξε ότι η ηλικιω-

μένη που εργάζεται είναι πολύ πιο ακριβής, τακτική και αφωσιωμένη από την νέα υπάλληλο. Και όμως, μόλις φθάσουν τα 35, οι περισσότερες εργάζονται πια με πολύ κόπο.

Ἡ συστηματική χρήση τῶν ὁρμονῶν μπορεῖ νὰ μετριάσῃ τὰ συμπτώματα τῆς κρίσιμης ἡλικίας καὶ νὰ κάνῃ τὸ σόκ ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν λήξη τῆς γονιμότητος μιὰ ἀνάμνηση τοῦ παρελθόντος.

Δὲν εἶναι λιγώτερο ἀλήθεια δι-
τι οἱ γυναῖκες γνωρίζουν, ὅπως
κ' οἱ ἄνδρες, τὴν «κρίση τῆς συν-
ταυτικῆς». "Ὅταν ἔρθῃ ἡ κρίσι-
μη ἡλικία, ἡ σαραντάρρα πιστεύει
ὅτι πρέπει νὰ ἀναλάβῃ τὸν ρόλο
τῆς γριᾶς καὶ ἀποσυρταί ἀπὸ
τὶς χαρές τῆς ζωῆς. Γιά πολλὰς,
αὐτὸ εἶναι τὸ τέλος τῆς ὁμορφιάς
τους καὶ τῆς ἐρωτικῆς τους δρα-
στηριότητος.

«Α, σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις —γράφει ἡ Σίμων ντὲ Μπωδουάρ—, οἱ στενοχωρίες τῆς γυναι-
κας προέρονται λιγώτερο ἀπὸ
τὸ σῶμα καὶ περισσότερο ἀπὸ
τὴν ἀγωνιώδη συνείδηση ποὺ ἔχει
ἡ ἴδια. Τὸ ἥθικ καὶ ψυχολογικὸ
δράμα ἀρχίζει συνήθως πρὶν ἀπὸ
τὰ φυσιολογικὰ φαινόμενα τῆς
κάμψης καὶ σταματᾷ ὅταν ἔχουν
πιά σταματήσει».

Σ' αὐτὴν ὅμως τὴν ἰσημερία τῆς ζωῆς οἱ ἐρωτικὲς δυνατότητες τῆς γυναικας φθάνουν στὸ ἀνώτατο σημεῖο. Σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἡλικία, ἡ γυναικὰ ἀξιοποιεῖ γενεϊκὰ τὰ χαρίσματα καὶ τὴν πεῖρα τῆς. Ἡ μαντὰν ντιέ Μαυινδὺν ὄδρουσε τὴν στρατιωτικὴ σχολὴ τοῦ Σαῖν Σύρ στὰ 51, ἡ Μαργαρίτα τῆς Ναβάρρας ἔγραψε στὰ 55 τὸ «Ἑπταήμερο», ἡ Κολὲτ τελείωσε στὰ 42 τὸ «Σερί» κ' ἡ

Γεωργία Σάνδη ρίχτηκε στην πολιτική στα 44 χρόνια της.

Ἡ σεξουαλική κάμψη

Σπάνια πεθαίνουμε από γηραιά. Πεθαίνουμε από άρρώστιες, σφάλματα υγιεινής, φυσικής και ήθικης τακτικής και ίσως σπανιότερα από έλλειψη κάθε τακτικής.

Έπί πολλά χρόνια, ο Βρετανός βιολόγος Πιέρ Μένταγουαρ (θραβείο Νόμπελ Ίατρικής του 1960), προσπάθησε μάταια, όπως και πολλοί πριν από αυτόν, να βρή ένα μόνο άτομο που πέθανε από γεράματα.

«Ὁ δόκτωρ Ἀννα Ντενάρ Του-
λὲ γράφει: «Εἶναι πολὺ σπάνιο
νὰ συναντήσῃ ἀλλήλους περιπτώ-
σεις καθαροῦ γήρατος». Παρατή-
ρησε ἀντίθετα ἀνθρώπους πὺν δὲν
ὑπέφεραν ἀπὸ καμμιὰ φανερῆ
ἀρρώστια, ἀλλὰ πὺν παρουσιά-
ζαν «κατάστασις ἐγκαταλείψεως»,
δηλαδὴ, μεταβολὴς συνδεδεμέ-
μας τὴν φυσικὴ καὶ θὴκὴ κατὰ-
στασις πὺν πάσχοντος.

Σ' αυτές τις μορφές μεταβολών, που προέρχονται από έγκαιρη διάγνωση, μπορεί να ενεργήσει η ψυχосωματική θεραπευτική του γήρατος. Η συχνότης και η προέγερση του εμφράγματος του μυοκαρδίου παρατηρείται σε επιχειρηματίες ή στους πνευματικά καταπονημένους, ανάλογα με τον ρυθμό της κοπιαστικής ζωής τους. Σημειώνουμε ότι η άρρυσια αυτή προσβάλλει σήμερα εργαζόμενα άτομα με οικονομικές συνθήκες και τρόπο ζωής που μοιάζει όλο και περισσότερο με τον αστικό. Μία συστηματική έρευνα σε 5.000 Αμερικανούς ένω των 50, παραστάισε ένδειξεις ανωμαλιών στα καρδιογραφήματα σε ποσοστό 50%.

Ἡ ἀπειλὴ τοῦ ἐμφραγματος

σχηματίζει μιὰ διπλή καμπύλη, που δείχνει τα σημεία τῆς κρίσιμης ηλικίας. Ἡ μιὰ στὰ 35, ἡ ἄλλη στὰ 50. Στὸ θέμα αὐτὸ παρουσιάζεται ἔνα νέο φαινόμενο, ποὺ συνδέεται μὲ τὴν σύγχρονη ζωὴ. Ἀλλοτε τοῦ ἐμφραγματος ἐμφαζίζονταν στὰ 65, ἀργότερα στὰ 60, ὕστερα στὰ 55. Τώρα ἐμφαζίζεται στὰ 50, ἀλλὰ μιὰ ἄλλη ἔρρευνα τοῦ προσδιόρισε γύρω στὰ 35. Εἶναι, λοιπόν, ἀνάγκη νὰ δαναλώμετε ἀπὸ τὰ 30, παραδύληλα μὲ τὴν ὑγιεινὴ τῆς σωστῆς ζωῆς, τὸν ἀγώνα κατὰ τοῦ ὀργανικοῦ γήρατος.

Ὁ ἡλικιωμένος ἄνδρας καὶ ἡ γυναίκα δὲν εἶναι οὔτε ἀδύνατοι, οὔτε ἐκπτώτοι, οὔτε ἀνίκανοι νὰ ἀγαπήσουν καὶ νὰ ἀγαπηθοῦν. Ἡ ἐλθεῖναι αὐτοὺς νὰ εἶναι ἀκόμη νέοι στὰ 50» δὲν προκαλεῖ πιά τὸ γέλιο. Γιατὶ ὑπάρχει μιὰ δρα- στική θεραπευτική μέθοδος γιὰ τὸ γῆρας. Συνίσταται σὲ μιὰ σταθερὴ ἐξάσκηση στὴν φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ καὶ σὲ μιὰ προσρμογὴ τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς, ποὺ θεωρεῖται ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ κινητήρια στοιχεῖα τῆς ὑπάρ- ξεώς μας.

Ἐδὼ δ' ὁ ἄνθρωπος εἶναι θύμα μιάς αὐταπάτης καὶ τὸν συννηθισμέναν κοινωνικὴν προκαταλήψεων. Ὅπως γὰρ ὁ ἰατρός, ὁ Ἰσιντόρ Ρουντόν («Ὁ ἔρως μετὰ τὰ 60»), θεοαπατάει ὅτι οἱ ἐρωτικῶς δυνατοὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀρχίζουν τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς του καὶ σωματικῶν μὲν τὸν θάνατόν του. Καὶ προσθετεῖ: «Ἡ σεξουαλικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου χάνεται μόνο μετὰ τὴν τελευταία του πνοήν». Αὐτὸν ποὺ νομίζομε «σεξουαλικὴ ψυχρότης» συνδέεται μᾶλλον μετὰ τὴν ψυχολογικὴν δυσκολίαν τῆς ὀριστητικῆς, παρὰ μετὰ τὴν πραγματικὴν φυσιολογικὴν κάμψιν. Ἡ κάμψις ὅμως αὕτη εἶναι πραγμα-

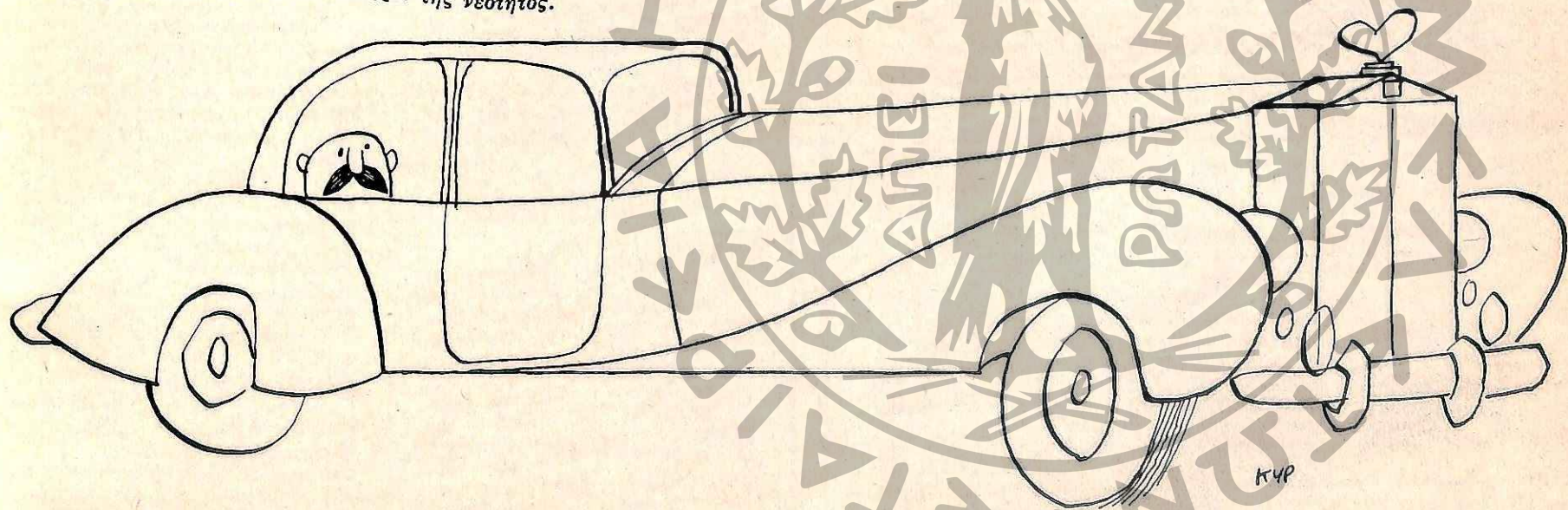
τική· δὲν μποροῦμε νὰ τὴν ἀρνη-
θοῦμε. Ἡ σεξουαλικὴ δραστηρι-
ότητα, σύμφωνα μὲ τὸν Κίνσεϋ,
φθάνει στὸν παροξυσμὸ τῆς στῆν
περίοδου 20 - 29, καὶ ὕστερα λι-
γοστεύει προοδευτικά.

Ο δόκτορας Μάστερ και ο ψυχολόγος Τρόνσον, που οι έρευνές τους ξεπερνούν σε πρωτοτυπία και τόλμη τις έργασίες του Κίνσεϋ, διαπίστωσαν μια ελάττωση της ανδρικής δύναμης γύρω στα 40. Κατά την γνώμη τους δεν πρόκειται για φυσιολογική κατάσταση, αλλά για φυσικό φαινόμενο.

Καί, πραγματικά, είναι ή έπο-
χη κατά την όποία ή ταπεινώση
ή άποτυχία, που τόσο πολύ φα-
θάται: ο άνδρας, συντελεί κάπο-
τε στην μείωση της έρωτικής
δραστηριότητας, αν προσέσωμα
καί την κούραση. Είναι καί ο φό-
βος ότι «λιγοστεύουν οι μέρες
τους», ότι φθείρει τις δυνάμεις του
στην καθημερινή διανοητική ή
σωματική εργασία. Είναι γνωστό
ότι, ύστερα από μιá έρωτική συ-
νάντηση, ο Φλωμπέρ έλεγε: «Κι
άλλο ένα κεφάλαιο άπόλλειας».

Υπάρχουν πολλές λανθασμένες και διέξοδες ιδέες, που κάνουν τους ειδικούς να επαναστατούν. Ή πεποιθήση ότι ένας άνθρωπος είναι εκτεθειμένος σε μία ταπεινωτική αποτυχία στα 50, παρά στα 20 είναι ένα από τα κοινά συμπτώματα, από τα οποία επιβάλλεται να απαλλαγεί. Οι στατιστικές μάς δείχνουν — όσο περιεργο κι αν φαίνεται — ότι οι διαταραχές εμφανίζονται συχνότερα κατά την περίοδο της πλήρους σεξουαλικής δραστηριότητας και συνεχίζονται με τον ρυθμό κατά τον οποίο ο φόβος της σεξουαλικής γίνετας ανασταλτικός. Σχε 1.000 περιπτώσεις παρατηρήθηκε ότι οι σεξουαλικές δια-

Τὸ ἐπιβλητικὸ ἁμάξι εἶναι τὸ ἐλιξήριο τῆς νεότητος.

кыр

49

Ευτός πραγματιούτος τὰ όρυωτά διαστήρια

Ο καθηγητής κ. ΗΛ. ΓΑΦΟΣ και ό
ύφηγητής κ. Γ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ άπαντοϋν
στα έρωτήματα τών «Ε Ι Κ Ο Ν Ω Ν»

Στην έρευνά μας γύρω από «την τρέλλα και το αίμα», που δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο τεϋχος τών «Ε Ι Κ Ο Ν Ω Ν», είχε γίνει μνεία και της άδικαιολόγητης, συχνά, επίκειας τών δικαστηρίων, ιδίως δέ τών όρκωτών κακουργιοδικείων, άπέναντι στους έγκληματίες, με συνέπεια να μην πραγματοποιηθεί ούτε ή γενική ούτε ή ειδική πρόληψη, που άποτελούν τους βασικούς σκοπούς του ποινικού κολασμού, να έnthαρρύνεται δέ και ό μιμητισμός Βέβαια, ή ποινική καταστολή δέν είναι ό μόνος τρόπος αντιμετώπισης της έγκληματικότητας, ή όποια άποτελεί κοινωνικό φαινόμενο με θαύτερες και πολυσύνθετες συναρτήσεις και αίτιολογίες. Άποτελεί, όμως, ένα από τα βασικά μέσα άμυνας της κοινωνίας κατά του έγκλήματος και της άντικοινωνικότητας γενικά. Καί πρέπει να είναι προσαρμοσμένη και στο είδος και στην μορφή της κατά καιρούς έγκληματικότητας, καθώς και στην έκταση και τον βαθμό έξάρσώς της. Άλλωδς —και αυτό συμβαίνει σήμερα στην Έλλάδα— ή κοινωνία έχει, εύλογα, το αίσθημα ότι δέν προστατεύεται άρκετά από τους θεσμούς που έχουν ιδρυθεί άκριβώς για την προστασία και την άμυνά της στον τομέα αυτόν. Τά κρούσματα άδικαιολόγητης έπιείκειας τών όρκωτών, ιδίως, δικαστηρίων είναι συχνότατα και συνεχή —περιτεύει δέ να τα άναφέρουμε. Ποίος δέν θυμάται —σαν άκραία έκδήλωση του φαινομένου αυτού— την πανηγυρική άθώωση του Πέρση έκείνου άξιωματικού που σκότωσε, υπό φοβερές συνθήκες, μία γνωστή νεαρή Άθηναία, έπευφημηθείς μάλιστα από μία μερίδα του άκροατηρίου, που του ζήτησε και... αυτόγραφα, σαν να ήταν κανένας «ήρωας»; Δέν πρόκειται δέ για πρόσωπο ή περιστάσιακό φαινόμενο. Παλαιά είναι ή πληγή, ή όποια έχει άπασχολήσει, έδω και δεκαετίες, το δικαστικό σώμα και την νομική έπιστήμη της Έλλάδος, ή όποια, ό-

πως άλλωστε και ή διεθνής νομική έπιστήμη και κοινωνιολογία, κατέλυσε τον μύθο πάνω στον όποιο στηρίχθηκε ό θεσμός τών «λαϊκών δικαστών» και έχει κηρυχθεί σχεδόν όμόφωνα ύπέρ της καταργήσεως του άμιγους όρκωτικού συστήματος, που ίσχυε σήμερα, και της άντικαταστάσεώς του με το λεγόμενο μικτό, όπου τακτικοί δικαστές και ένορκοι άποφαίνονται από κοινού και για τα πραγματικά περιστατικά και για την ένοχή του κατηγορουμένου. Άλλά και στο άναθεωρημένο Σύνταγμα του 1952 διατηρείται το άμι-

περισσότερο τους θύτες, παρά τα θύματα». Κατορθώνουμε, δηλαδή, άντί να σωφρονίσουμε, ν' άποθρασύνουμε τους άντικοινωνικούς τύπους και τους έγκληματίες.

Η άπογοητευτική αυτή διαπίστωση προέρχεται από πολλές πλευρές και άποτελεί γενικό συμπέρασμα της καταστάσεως που επικρατεί. Ό έλεγκτός συνεργάτης τών «Εϊκότων» κ. Θ. Παπακωνσταντίνου έγραφε πριν πέντε χρόνια (τεϋχος 298 - 7.7.61) σχετικά:

«Η πολιτεία, με τα παράθυρα που έχει άνοίξει διά διαφόρων προοδευτικών δέθεν διατάξεων, έχει πείσει τον έλληνικόν λαόν όλόκληρον, εκ τών κόλπων του όποιου άναδύονται οι έγκληματίαι, ότι επιβάλλει όχι μόνον έπιείκει, αλλά και όνομαστικάς και εικονικάς ποινάς. Ένθαρρύνει έτσι το έγκλημα και έγκληματεί ή ίδια κατά του συνόλου».

Άντιμετωπίζοντας το πρόβλημα της έγκληματικότητας —τόσο κατασταλτικά όσο και προληπτικά— συνήλθε πρό έτών στην Άθήνα, υπό την προεδρία του τότε ύπουργού Δικαιοσύνης, σύσκεψη τών Εισαγγελέων Έφετών της χώρας και, σ' ένα από τα βασικά έρωτήματα που τους άπασχόλησαν, ή άπάντηση που έδωσαν ήταν άρνητική. «Έκριναν τότε οι πλέον άρμόδιοι —και ή κρίση τους ίσχύει άμετακίνητα και για σήμερα— ότι:

«Τόσο τα τακτικά δικαστήρια (Πλημμελειοδικεία), όσο και τα όρκωτά (Κακουργιοδικεία), ενώ έχουν εκ του νόμου την δυνατότητα, δέν επιβάλ-

γές όρκωτικό σύστημα. Μήπως ύπάρχει τρόπος να ληφθούν ώρισμένα νομοθετικά μέτρα για ν' άνταποκριθούν τά κακουργιοδικεία στον καιρίας σημασίας κοινωνικό προορισμό τους; Ό συνεργάτης τών «Ε Ι Κ Ο Ν Ω Ν» κ. Θ. Δασκαλόπουλος, στην παρακάτω έρευνά του, παρουσιάζει το θέμα από όλες τις πλευρές του και τις άπόψεις τών έγκυροτέρων έκπροσώπων της έλληνικής και ξένης νομικής έπιστήμης. Σε άλλους άπόκειται να συναγάγουν τά συμπεράσματα που άνακύπτουν από την έρευνα και να ένεργήσουν άνάλογα...

λουν στους έγκληματίες ποινές όσο θα έπρεπε αυτής. Ότι δείχνουν στην έπιμέτρηση της ποινής ύπερβολική έπιείκεια άπέναντι σε έγκλήματα και έγκληματίες, που δέν είναι άξιοι παρόμοιας μεταχειρίσεως».

Είναι γεγονός ότι ή κοινωνία —και στην περίπτωση αυτή μέσω της Δικαιοσύνης— δέν κολάζει όπως πρέπει τους παραβάτες. Προσπαθεί να σωφρονίση τά άτομα, να καταστείλει και να προλάβη τις έγκληματικές τους ένέργειες, να περιορίση ένα κακό που μοιάζει να είναι φυσικό. Άλλά ή έλλειψη κατασταλτικής προθέσεως του συνόλου άπέναντι στα άτομα που παρνομοϋν δέν είναι δυνατόν να ώθή την έπιείκεια μέχρι βαθμού, ώστε να δημιουργηθεί στον λαό αίσθημα —και κάποτε βεβαιότης— άτιμωρησίας...

Και στα μόν Πλημμελειοδικεία ή ύπερβολική έπιείκεια τών αποφάσεων μπορεί να έλεγχθ. Τά πλημμελήματα κρίνονται από τακτικούς μόνο δικαστές και ύπάρχει ή δυνατότης παρακολουθήσεως, έλέγχου και έξαφανίσεως τών αποφάσεών τους. Έκει όμως που ηροκϋπτουν σοβαρότατες δυσχέρειες έλέγχου είναι τά Κακουργιοδικεία. Τά κακουργήματα δέν κρίνονται άποκλειστικά από τακτικούς δικαστές. Στην σύνθεση του δικαστηρίου μπαίνει ό παράγων «έντοκος», ό «λαϊκός δικαστής», από την έτυμηγορία του όποιου έξαρτάται ή έπιμέτρηση της ποινής, που γίνεται από τους συνέδρους, τους τακτικούς δικαστές.

Και είναι γεγονός άναμφισβήτητο, ότι οι έντοκοι —κοινοί πολίτες που κληρώνονται από ένα κατάλογο— άναγνωρίζουν με μεγάλη εύκολία, για λόγους που θα άναπτυχθούν πιο κάτω, διάφορα έλαφρυντικά σε βρωμερά ύποκείμενα και ψυχρούς έγκληματίες, που με το αίτιολογικό της «μετρίας» ή ακόμη και της «πλήρους» συγχύσεως άποφεύγουν την καταδίκη —ή την απαλύνουν— που θα τους επέβαλλαν, χωρίς άλλο, τακτικό δικαστή...

Παρόμοιες έτυμηγορίες ένόρκων, ιδιαίτερα συχνές τον τελευταίο καιρό, δημιούργησαν όχι μόνο στους νομικούς κύκλους, αλλά και στην κοινή γνώμη, την έντύπωση μιάς παράλογης και άδικαιολόγητης χαλαρότητας της ποινικής καταστολής στον τομέα τών κακουργημάτων και μάλιστα σε μία περίοδο, όπου παρατηρείται άσυνήθιστη αύξηση τών κρουσμάτων άντικοινωνικότητας.

Η ποινική καταστολή δέν είναι βέβαια ό μόνος τρόπος για την άντιμετώπιση τών έγκλημάτων, άποτελεί, όμως, ένα από τα βασικά μέσα άμυνας της κοινωνίας κατά του έγκλήματος και τών άντικοινωνικών ατόμων, που είναι οι φορείς του. Γι' αυτό, όταν δέν έφαρμόζεται σωστά, με τις άδικαιολόγητα έπιείκειες έτυμηγορίες τών ένόρκων, δημιουργεί στα μεγάλα λαϊκά στρώματα την έντύπωση ότι ή κοινωνία δέν προστατεύεται άρκετά κατά του έγκλήματος από τον θεσμό τών όρκωτών δικαστηρίων.

Ό θεσμός τών όρκωτών δικαστηρίων θεωρήθηκε σαν μία νίκη του δημοκρατικού πνεύματος. Πρωτοεμφανίστηκε στις άρχες του 18ου αιώνας στην Άγγλία, μεταφυτεύθηκε στην Γαλλία μετά την Έπανάσταση του 1789 και θεσπίσθηκε παντού σαν μία αντίδραση κατά τών αυθαιρεσιών της δικαστικής—άριστοκρατικής— έξουσίας σε έποχές που δέν ύπήρχε ή σημερινή διάκριση τών έξουσιών και οι άνθρωποι που κυβερνούσαν έννοούσαν να έπεμδάνουν με σκανδαλώδη τρόπο στο έργο της Δικαιοσύνης. Σήμερα, όμως, ό τρόπος με τον όποιο λειτουργούν τά όρκωτά δικαστήρια οδηγεί συχνά στην μετατροπή τών έπιεικων ποινών σε ακόμη έπιεικέστερες, όταν δέν άπαλλάσσει σκανδαλωδώς τον κατηγορούμενο, άναγκάζοντας την τακτική δικαιοσύνη να καταργή, ως πεπλανημένη, την έτυμηγορία τών ένόρκων.

Όλοι άναγνωρίζουν σήμερα ότι ό έντοκος —έκτός σπανίων περιπτώσεων— είναι δύσκολο να βρεθεί στην στάθμη του τακτικού δικαστού —άσυνήθιστος όπως είναι στην άσκηση της άποστολής του— μπορεί εύκολα να πέσει σε φοβερά και άδικαιολόγητα λάθη. Άπειλές, πιέσεις, συμβουλές συγγενών και φίλων, εύθυνοφροβία, προσωπικές ιδέες και ύποκειμενικές αντίληψεις περί τών έν γένει πραγμάτων και της Δικαιοσύνης, τά ρητορικά σχήματα και οι συναισθηματικές έπικλήσεις της ύπερασπίσεως —σε άλλες περιπτώσεις και της πολιτικής άγωγής— μπορούν κάθε στιγμή να τον έπηρεάσουν βαθύτατα και να τον κάνουν να κρίνει, χωρίς την ήρεμη και άτεγκτη συνείδηση του τακτικού δικαστού.

Άνακύπτει, λοιπόν, αυτή την στιγμή και πάλι —όπως συνέδη τόσες φορές και στο παρελθόν— το μεγάλο έρώτημα:

Πρέπει το Κράτος ν' άναθεωρήσει την πολιτική του έναντι του έγκλήματος; Καί, ειδικότερα, πρέπει και μπορεί να τροποποιηθεί ή νομοθεσία περί κακουργιοδικείων, ώστε να δοθούν περισσότερα και πλέον ουσιαστικά δικαιώματα στους τακτικούς δικαστές;

Οι άπαντήσεις, καταφατικές, έρχονται από πολλές πλευρές και κυρίως από την Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Άθηνών, βγαίνουν από τις κατά καιρούς αποφάσεις του Άρείου Πάγου και συμπληρώνονται από τις μετατροπές του συστήματος τών όρκωτών δικαστηρίων ή και την κατάργησή του σε διάφορες προηγμένες χώρες της Εύρώπης. Καί μάλιστα από μακρού χρόνου.

Πρώτος παρεκλήθη να άναπτύξη τις άπόψεις του ό καθηγητής του Ποινικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Άθηνών κ. Ηλίας Γάφος. Τονίζει σχετικά ό κ. καθηγητής:

1 Ό θεσμός τών όρκωτών δικαστηρίων στην άμιγή του μορφή, όπως ίσχυε σήμερα στην Έλλάδα, θεωρείται άποτυχημένος, ενώ τά έπιχειρήματα που προβάλλονται ύπέρ αυτού είναι μάλλον ρομαντικής φύσεως και έκτός πραγματικότητας. Στην περίπτωση τών όρκωτών δικαστών το λειτουργήμα άνατίθεται σε άτομα που δέν έχουν κατάρτιση ή πείρα στην άπονομή της δικαιοσύνης και, πολύ συχνά, άντικρύζουν για πρώτη φορά την αίθουσα του δικαστηρίου.

2 Οι άπειροι αυτοί έντοκοι, έκτός του ότι δέν είναι σε θέση να έκτιμήσουν το περίπλοκο άποδεικτικό υλικό, έπηρεάζονται συχνότατα από την εύλωττία και τις θεατρικές ένίοτε έκδηλώσεις τών συνηγόρων. Η διάκριση μεταξύ νομικών και πραγματικών θεμάτων είναι ουσιαστικά άνέφικτη, γιατί ό έντοκος σταθμίζει πάντοτε, έστω και άσυνείδητα, και τις συνέπειες της έτυμηγορίας του από άπόψεως ποινής.

3 'Αποτελούν μάλλον μύθον τὰ λεγόμενα περὶ ἐκπροσωπήσεως ἀπὸ τοὺς ἐνόρκους τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῆς ἐκφράσεως ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοῦ κοινου περὶ Δικαίου αἰσθήματος. 'Απόδειξη, ὅτι πολλὲς ἐτυμηγορίες ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ δημόσιο αἶσθημα.

4 Πῶς εἶναι δυνατόν —διερωτᾶται ὁ κ. καθηγητής— νὰ ὑπάρχουν δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας γιὰ μικρότερα ἀδικήματα, ὥπως τὰ πλημμελήματα, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ δευτεροβάθμιος δίκη γιὰ βαρύτερα ἀδικήματα, ὥπως τὰ κακούργηματα;

5 Τὰ ἀμιγῆ ὀρκωτὰ δικαστήρια ἔχουν ἤδη καταργηθῇ στὴν Γερμανία ἀπὸ τὸ 1924, στὴν Γαλλία ἀπὸ τὸ 1942, στὴν Ἰταλία ἀπὸ τὸ 1931 καὶ σὲ διάφορες ἄλλες εὐρωπαϊκὲς χώρες πρὸ τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου. Τὸ ἀμιγὲς σύστημα ἔχει ἀκόμη καταργηθῇ καὶ σὲ ὠρισμένα καντόνια τῆς Ἑλβετίας.

6 Τὸ ἀμιγὲς σύστημα τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ ἀπὸ τὸ μικτό, ποὺ προβλέπει τὴν συγκρότηση τοῦ Κακούργιοδικείου ἀπὸ τακτικούς δικαστὰς καὶ ἐνόρκους, ποὺ θὰ ἀποφαίνωνται μαζὶ, τόσο γιὰ τὴν ἐνοχὴ, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ποινὴ. Στὸ νέο σχῆμα ἡ πλειοψηφία τῶν «λαϊκῶν δικαστῶν» διατηρεῖται σὲ ἀναλογία 3 πρὸς 5. 'Αλλὰ καὶ ἡ λύση αὕτη πρέπει νὰ εἶναι προσωρινὴ καὶ νὰ καλύψῃ τὶς ἀνάγκες ἀπονομῆς δικαιοσύνης μέχρι τῆς δημιουργίας εἰδικῶν ποινικῶν δικαστῶν, μὲ εἰδικὴ κατάρτιση, ποὺ θὰ ἀντικαθιστοῦσαν ἐξ ὁλοκλήρου τοὺς ἐνόρκους.

7 Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρο 11 τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, ποὺ προβλέπει τὴν ἴδρυση ποινικῶν τμημάτων στὰ πολυμελῆ δικαστήρια καὶ τὴν ἴδρυση εἰδικῶν κλάδων ἀνακριτῶν καὶ δικαστῶν ἀνηλίκων, ὡς πρῶτου βήματος πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς δημιουργίας εἰδικῶν ποινικῶν δικαστηρίων.

Ομοίως σχεδὸν μὲ τοῦ κ. 'Ηλία Γάφου εἶναι καὶ οἱ ἀπόψεις τοῦ ὑφηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου στὴν Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Α. Μαγκάκη. Κατὰ τὸν κ. ὑφηγητή:

1 'Η κατάσταση σήμερα εἶναι τελείως διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ὠδήγησε κάποτε στὴν θέσπιση τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων καὶ οἱ τότε συνθήκες δὲν ὑπάρχουν σήμερα.

2 Οἱ δικασταὶ δὲν προέρχονται σήμερα ἀπὸ προνομιοῦχες τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ ἀπὸ κάθε κοινωνικὸ στρώμα, κατὰ κύριο δὲ λόγῳ ἀπὸ τὰ μεσοαστικά καὶ τὰ λαϊκὰ στρώματα. Μοναδικὸ κριτήριον γιὰ τὴν στρατολογία τοὺς εἶναι τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ τὰ ἀτομικὰ τοὺς προσόντα, ἡ δὲ κοινωνικὴ τους προέλευσις δὲν βαρύνει στὴν ἐκλογή.

3 Τὴν μεγαλύτερη ἐγγύηση ἐναντίον κάθε ἀποπειρᾶς αὐθαιρέσας παρέχει ἓνα σῶμα ἐπαγγελματιῶν δικαστῶν, ἀρίστης ἐπιλογῆς, μὲ ἱκανοποιητικὴ ἀμοιβὴ καὶ περιβεβλημένο μὲ τὶς συνταγματικὲς ἐγγυήσεις τῆς ἰσοδιότητος κλπ., παρὰ ὁ «λαϊκὸς δικαστής», στὸν ὁποῖο μάλιστα καταφεύγουν τὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα, ὅταν θέλουν νὰ διαπράξουν δικαστικὲς αὐθαιρέσεις.

4 'Απλούστερο ἦταν τὸ ἔργο τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης τὴν ἐποχὴ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐνόρκων. 'Η ἀπόδειξις τῆς ἀθωότητος ἢ τῆς ἐνοχῆς ἐστηρίζετο τότε, πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι σήμερα, σὲ μαρτυρικὲς καταθέσεις, γιὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀληθείας τῶν ὁποίων δὲν ἐχρειάζοντο εἰδικὲς γνώσεις.

Σήμερα τὸ ἔργο τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης —κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων— ἔχει γίνῃ πολὺ πρὸς λεπτό καὶ περίπλοκο καὶ ὁ ἀπειρος ἰδιώτης ἐνόρκος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς.

5 Τὸ μόνον ἐπιχείρημα ποὺ ἀπομένει σήμερα ὑπὲρ τοῦ θεσμοῦ τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων εἶναι ὅτι ἐκφράζεται μὲσω αὐτῶν συμβολικὰ ἡ «λαϊκὴ κυριαρχία» στὸ πεδίο τῆς δικαιοσύνης, καθὼς καὶ ὅτι μὲσω τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς ἐνισχύεται, θεωρητικὰ, ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν δικαιοσύνη.

6 'Απέναντι ὅμως σ' αὐτὰ τὰ περιορισμένα καὶ θεωρητικὰ στὴν οὐσίαν τοὺς πλεονεκτήματα, ὁ θεσμὸς τῶν ἐνόρκων ἐμφανίζει σήμερα πολὺ σοβαρὰ μειονεκτήματα, ὅπως π.χ. τὸ γεγονός, ὅτι μὴ δικαστικὴ ἀπόφασις ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὶς προσωπικὲς συναισθηματικὲς ἀντιδράσεις τοῦ δικάζοντος, εἶναι κάτι ποὺ χρειάζεται εἰδικὴ μακροχρόνια καλλιέργεια, τὴν ὁποία μόνον ὁ ἐπαγγελματίας δικαστὴς μπορεῖ νὰ διαθέτῃ καὶ ὄχι ὁ ἐνόρκος. 'Ο τελευταῖος, τὶς περισσότερες φορές, κρίνει βάσει προσωπικῶν βιωμάτων καὶ συναισθηματικῶν ἐρεθισμῶν ποὺ τοῦ προκαλεῖ ὁ ἐπιδόξιος συνηγορὸς τοῦ κατηγορουμένου. 'Επίσης, στὴν περίπτωση ἐκδόσεως βαρείας καταδικαστικῆς ἀποφάσεως —πράγμα ποὺ εἶναι ἰδιαίτερα δυσάρεστο γιὰ τὸν δικάζοντα— ὁ ἐνόρκος, τὶς περισσότερες φορές, ἀποφεύγει νὰ συμμετάσχῃ.

7 Τὰ πάντα ἐπιβάλλουν τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ ἀμιγὲς σύστημα τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων καὶ τὴν θέσπιση τῶν μικτῶν, τὰ ὁποῖα, ἐνὼ ἐξασφαλίζουν τὴν συμμετοχὴ τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου στὴν ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ τὰ σχετικὰ πλεονεκτήματα, δὲν ἐμφανίζουν τὰ μειονεκτήματα ποὺ ἀνέφερόμεθα καὶ πολλὰ ἄλλα. Στὰ δικαστήρια αὐτῆς τῆς μορφῆς, ὁ ἐπαγγελματίας δικαστὴς καὶ ὁ ἐνόρκος διασκέπτονται μαζὶ καὶ ἀπὸ κοινου ἀποφασίζουν τόσο γιὰ τὴν ἐνοχὴ, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ποινὴ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ καί, κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ἀλληλοσυμπληρώνονται. 'Ο ἐξ ἐπαγγελματίας δικαστὴς εἰσφέρει τὴν καλλιεργημένη δικαστικὴ συνείδηση, τὴν πειθαρχημένη λογικὴ καὶ τὶς εἰδικὲς γνώσεις καὶ ὁ ἐνόρκος τὸ πηγαῖο συναίσθημα τῆς δικαιοσύνης, ποὺ θεμελιώνει τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινου πρὸς αὐτὸν.

Ἡ δημιουργία εἰδικοῦ κλάδου

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον οἱ ἀκαδημαϊκὲς προσωπικότητες ποὺ βρίσκονται ἀντίθετες πρὸς κάθε ἰδέαν διατηρήσεως τοῦ ἀμιγῶς ὀρκωτικοῦ συστήματος. 'Ωρισμένοι ἀπὸ τοὺς πρὸ ἐγκυρους ἐκπροσώπους τοῦ δικαστικοῦ κόσμου καταδικάζουν καὶ αὐτοὶ ἀπερίφραστα καὶ χαρακτηρίζουν χρεοκοπημένο τὸν θεσμὸ μὲ τὴν σημερινὴ μορφή του.

Μερικοὶ μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς προσθέτουν, στὰ ὅσα κατὰ τοῦ θεσμοῦ ἀναπτύσσουν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, καὶ τὴν περιορισμένη συναίσθησις εὐθύνης ἀπέναντι στὴν κοινωνία, ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς ἐνόρκους. Οἱ τελευταῖοι, τονίζεται, πλήττουν στὴν διάρκειά τῆς διαδικασίας, σκέπτονται τὶς ὑποθέσεις των, ἀνήκουν πολλὰς φορές νὰ τοὺς διαφύγουν οὐσιώδη σημεῖα τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καί, συχνά, δυσφοροῦν καὶ ἀνυπομονοῦν νὰ λήξῃ ἡ δίκη γιὰ νὰ γυρίσουν στὶς καθημερινὲς τους ἀσχολίες.

Σ' ἓνα σημεῖο μόνον διαφέρουν οἱ ἀπόψεις τῶν ἐκπροσώπων τοῦ δικαστικοῦ σώματος καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ποινικῆς ἐπιστήμης. Στὸ ὅτι οἱ πρῶτοι φρονοῦν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη δημιουργίας εἰδικοῦ κλάδου ποινικῶν δικαστῶν καὶ ὅτι ὁ καλὸς δικαστὴς εἶναι καὶ καλὸς ποινικολόγος. Τὸ μόνον ποὺ ἴσως θὰ χρειαζόταν, κατὰ τὴν γνώμη τους, θὰ ἦταν ὁ ἐμπλουτισμὸς τῆς κοινωνικῆς πείρας τῶν δικαστῶν στὰ πλαίσια μιᾶς στενότερης ἐπαφῆς καὶ τριβῆς τῶν ἰδίων μὲ τὴν κοινωνία καὶ τὴν καθημερινὴ ζωὴ.

Ἡ ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀμιγῶς ὀρκωτικοῦ συστήματος δὲν εἶναι κάτι νέο σὰν πρόβλημα ποὺ ζητεῖ ἐπιτακτικὰ τὴν λύση του. Σειρὰ ὁλόκληρη εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἐγκατέλειψαν τὸ ἀμιγὲς σύστημα ἀπὸ τὴν τρίτη δεκαετηρίδα τοῦ 20οῦ αἰῶνος καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια περίπτω ἐποχῇ, ἡ Ἑλλὰς ἀντιμετώπισε πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση, πλὴν μόνον θεωρητικὰ, τὸ ζήτημα.

Τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ ἀμιγῶς ὀρκωτικοῦ συστήματος συνέστησε ὁμόφωνα ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Συντάγματος τὸ 1927. Ἐξ ἑνὸς ἀργότερα, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ ὁ Παν. Τσαλδάρης κηρύσσουν τὴν δημοσίαν κατὰ τοῦ ἀμιγῶς συστήματος καὶ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1937, ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφαίνεται μὲ μεγάλη πλειοψηφία ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ ἀμιγῶς ὀρκωτικοῦ συστήματος καὶ τῆς καθιερώσεως τοῦ μικτοῦ. Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν τότε ἐπικριτῶν ἐτόνισαν μὲ ἐμφαση, ὅτι τὸ μικτὸ σύστημα ἐνόρκων καὶ τακτικῶν δικαστῶν στὴν ἐφαρμογὴν τοῦ «ικανοποίησε τοὺς πάντας, πλὴν τῶν ἐγκληματιῶν».

'Αλλὰ καὶ τὸ 1947, ἡ ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπανήλθε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ πρότεινε τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ ἁρθροῦ 94 τοῦ Συντάγματος, προκειμένου νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ μεταβολή. 'Αλλὰ ἡ ἀναθεώρησις αὕτη δὲν ἔγινε στὸ Σύνταγμα τοῦ 1952... Συμπερασματικὰ μπορεῖ νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι στὴν Ἑλλάδα τουλάχιστον, οἱ ἐτυμηγορίες τῶν ἐνόρκων βρίσκονται σὲ ἀντίθεση, τόσο πρὸς τὴν κοινὴ λογικὴ καὶ τὸ κοινωνικὸ συμφέρον, ὅσο καὶ πρὸς τὸ κοινὸ αἶσθημα, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι πρέπει νὰ ἐκφράζον.

Δὲν εἶναι, βέβαια, δυνατόν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι οἱ τακτικοὶ δικασταὶ δὲν ἔχουν ἄδυναμίες, ἢ ὅτι εἶναι ἀπηλλαγμένοι τελείως ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ὀνομάζομε «ἐπαγγελματικὴν διαστροφή». Εἶναι, ὅμως, ἀναντίρρητο ὅτι μὲ τὴν κατάρτιση ποὺ διαθέτουν, τὴν καλλιέργειά τους καὶ τὴν ἰδιότητα ποὺ φέρουν, ὑπερτεροῦν ἀσυγκρίτως τῶν ἐνόρκων, ἐφ' ὅσον μάλιστα εἶναι γενικὰ παραδεκτὸ ὅτι ἡ ἀπόλυτη δικαιοσύνη εἶναι κάτι τὸ ἀνέφικτο γιὰ τὸν ἄνθρωπον.

Γεγονὸς εἶναι ὅτι, γιὰ τοὺς περισσότερους, τὸ μικτὸ σύστημα στὰ ὀρκωτὰ δικαστήρια θ' ἀποτελοῦσε τὴν καλύτερη, ἐπὶ τοῦ παρόντος, λύση. Μὲ τὴν διατήρησιν, μάλιστα, τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐνόρκων ἐναντὶ τῶν τακτικῶν δικαστῶν ἐπιτυγχάνεται καὶ ὁ συνισσόμενος τῆς καταρτίσεως, τῆς πείρας καὶ τῆς κοινωνικῆς συνειδήσεως τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ μὲ τὸ λαϊκὸ περὶ δικαιοσύνης αἶσθημα, φορεῖς τοῦ ὁποῖου, ὑποτίθεται, ὅτι εἶναι οἱ ἐνόρκοι.

Θ. Δασκαλόπουλος

... καὶ εἶμαι
πάντα κύριος!

Ἡ μαμά μου λέει:
Μᾶς ἔσωσε
τὸ πλυντήριο PHILIPS

HA 2930 Ὑπεραυτόματον Πλυντήριο PHILIPS

Αὐτὸ τὸ θαῦμα τοῦ αὐτοματισμοῦ τῆς PHILIPS κάνει μόνον τοῦ αὐτόματα, δλες τὶς δουλειὲς τοῦ πλυσίματος: Γεμίζει καὶ ξεσταίνει νερό, πλένει ἀκριβῶς ὅση ὥρα πρέπει, ἀδειάζει, ξεβάζει καὶ στεγνώνει αὐτομάτως τὰ ρούχα. Μὲ τύμπανον εἰδικῆς κατασκευῆς δὲν καταστρέφει τὰ ρούχα καὶ μὲ τὶς μικρὲς του διστάσεις χωράει παντοῦ. Δρχ. 13.900.

HA 2960 Ὑπεραυτόματον
Πλένει αὐτόματα 4 κιλά ρούχα μὲ παλινδρομικὴ κίνησιν τοῦ τυμπάνου, τὸ ὁποῖον εἶναι λεῖον ἀπὸ ἀνοξείδωτο χάλυβα. Τὸ πλυντήριο εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἐμαγιέ. Δρχ. 15.500.

HA 2950
Ἐχει μικρὲς διστάσεις. Ἐχει θερμομέτρο γιὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς θερμοκρασίας καὶ δείκτην γιὰ καθορισμὸν στάθμης νεροῦ. Ἐχει ἀντλία γιὰ ν' ἀδειάζῃ ὁ κάδος. Ξεσταίνει μόνον τοῦ νεροῦ. Πλένει καὶ στεγνώνει 4 κιλά ρούχα. Δρχ. 10.900

PHILIPS
ενας φίλος στὴν οικογενεια

Πλυντήρια PHILIPS θὰ πῇ ἀνεση! θὰ πῇ οἰκονομία! Ξεκούραστο πλυσίμο! Σπίτι καθαρὸ! θὰ πῇ ρούχα πάντοτε ἀστραφτερά, ὁλοκαίνουργια, πάντοτε "τῆς ὥρας"! θὰ πῇ ἀκόμη νοικοκυρὰ ὁμορφὴ καὶ περιποιημένη, γιὰ τὸ πλυντήριο PHILIPS θὰ ἐργάζεται ἀντὶ γιὰ σὰς! Καὶ θ' ἀλλάξῃ τὴ ζωὴ σὰς!

**‘Ο άπεσταλμένος
τῶν «ΕΙΚΟΝΩΝ»
Κ. Χρ. Οικονόμου**

έπέστρεψε πρόσφατα από τὸ Βιετνάμ, ὅπου πα-
ρηκολούθησε τὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις τῶν ἀ-
μερικανικῶν καὶ νοτιοβιετναμικῶν δυνάμεων πρὸς
τοὺς Βιετκόγκ. Στὴν ζούγκλα τῶν θάλτων καὶ τῆς
λάσπης ἐκτυλίσσονται ἡ καθημερινὴ ἀτέλειωτες
φονικὲς μάχες καὶ ὁ θάνατος εἶναι ἓνα ἀπλὸ καὶ
συνηθισμένο περιστατικό, πού τείνει νὰ χάσῃ πιά
τὴν σημασία του. Ἡ συνεχὴς καὶ χωρὶς καμμιὰ ἰ-
διαίτερη ἔνδειξη ἐπανάληψη κάνει τὰ περιστα-
τικά αὐτά —πὺς στοιχίζουσι πολλές ἀνθρώπινες ζω-
ές— νὰ μοιάζουσι ἀνώνυμα συμβάντα, πὺς δὲν ἀνα-
φέρονται πιά. Καὶ ὅμως ἀπὸ τὸν πόλεμο αὐτὸν ἐξ-
αρτᾶται ἡ εἰρήνη καὶ ἡ τύχη τοῦ κόσμου. Μιὰ τέ-
τοια μάχη, στὸ χάος τοῦ βιετναμικοῦ πολέμου πε-
ριγράφει στὶς σελίδες αὐτὲς ὁ ἀπεσταλμένος μας.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΑΨΙΜΑΧΙΑ ΕΛΘΕΕ. ΠΕΡΙΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΙ ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΒΙΕΤΚΟΓΚ

ΜΙΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ ΜΠΗΚΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΙ ΨΑΧΝΕΙ ΓΙΑ ΝΑ...

...ΒΡΗ ΚΡΥΜΜΕΝΟΥΣ ΑΝΤΑΡΤΕΣ. ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΗ. ΜΟΝΟ ΜΙΑ ΓΡΙΟΥΛΑ ΤΚΕΤΕΥΕΙ ΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΙΡΑΞΟΥΝ ΤΑ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΤΗΣ

ΣΤΟ ΧΑΟΣ ΤΟΥ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΟΙ ΑΜΑΧΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΦΥΓΟΥΝ ΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΣΟ

ΤΟ ΚΑΘΕ βήμα είναι και μια θαρραλέα ενέργεια, γιατί ο έχθρος πιθανόν να κρύβεται πίσω ή κάτω από το κάθε τί που του προσφέρει κάλυψη. Η πυκνή θλάση της χώρας προσφέρεται για το είδος του πολέμου που διεξάγουν οι Βιετκόγκ. Οι Αμερικανοί στρατιώτες είναι υποχρεωμένοι να προσαρμοσθούν στις συνθήκες που τους επιβάλλουν ή τακτική του έχθρου και το άφιλόξενο έδαφος της χώρας...

Είχε φτάσει εκεί για να αποκρούσει μονάδες του τακτικού στρατού του Βορείου Βιετνάμ, που είχαν εισχωρήσει στην άρσενια ζώνη και κτυπούσαν, κυρίως το βράδυ, τις θέσεις των πεζοναυτών.

Δεν είχαμε προχωρήσει πολύ, όταν από τον φορητό ασύρματο του έπιλοχία Μάκ Τσέσνευ άκουστηκε η φωνή ενός συναδέλφου του, από το παρατηρητήριο του υψώματος:

«Καλυφθήτε άμέσως. Είδοποίησα και καταφθάνει σμήνος βομβαρδιστικών "Φαντόμ", για να βομβαρδίσει τις έχθρικές θέσεις. Βλέπουμε Βιετκόγκ να προχωρούν προς το μέρος σας».

Πριν προλάβει να μου πη ότι έπιλοχίας ότι έπρεπε να καλυφθώ πίσω από ένα δέντρο, άρχισαν να ήχουν πολυβόλα. Δεν μπόρεσα να καταλάβω ποιός άρχισε. Κτυπούσαν και οι άντρες της περιπόλου, που κρύφτηκαν κι αυτοί πίσω από δέντρα και θάμνους.

Έτσι άρχισε μια από τις χιλιάδες μάχες, που διεξάγονται κάθε μέρα σε κάθε γωνιά του Βιετνάμ.

Οι έχθροι ήταν άορατοι. Έρριχναν έναντι της περιπόλου. Σίγουρα, κανένας δεν έβλεπε τον άλλο. Κι ούτε μπορούσε να φαντασθεί πώς θα τελείωνε αυτή ή μάχη. Κανέ-

Η περίπολος των νεαρών πεζοναυτών προχωρούσε προσεκτικά κατά μήκος ενός βάλτου, κοντά στον 37ο παράλληλο και σε μικρή απόσταση, μερικές εκατοντάδες μέτρα από την άρσενια ζώνη, στα σύνορα του Βορείου και του Ν. Βιετνάμ.

Ήταν ένα απόγευμα, από τα τελευταία του περασμένου Σεπτεμβρίου. Έκανε ζέστη και η περιοχή ήταν γεμάτη κουνούπια και μυγες.

Βάδιζα πλάι στον έπιλοχία Μάκ Τσέσνευ, βετεράνο του πολέμου της Κορέας. Μου έξηγούσε τον τρόπο δράσεως της περιπόλου του:

«Τούτος ο πόλεμος σου σπάει τα νεύρα. Όλο τα ίδια και τα ίδια — ένα ατέλειωτο κυνηγητό στους βάλτους. Ένας πόλεμος χωρίς μέτωπο και χωρίς συγκεκριμένους στόχους. Νά, και τώρα ψάχνουμε να βρούμε έστιες των Βιετκόγκ... Μά σε λίγο μπορεί να παρουσιαστούν πίσω μας. Καμιά νίκη δεν είναι άποφασιστική, ο έχθρος χάνεται, σαν να τον καταπίνουν ή δριζώνας και ή λάσπη... Και τον έχεις πάντοτε μπροστά σου...».

Το παρατηρητήριο, από το γειτονικό ύψωμα, είχε εϊδοποιήσει πριν από λίγη ώρα την μονάδα ότι παρατηρήθηκαν ύποπτες κινήσεις κοντά στον βάλτο. Αυτό σήμαινε ότι οι Βιετκόγκ θα άρχιζαν έπιθετικές ενέργειες με δλμους και πολυβόλα εναντίον ενός προωθημένου τάγματος πεζοναυ-

νας όμως από την ομάδα δεν ταράχτηκε. Ο πόλεμος αυτός έχει γίνει μια ρουτίνα, χωρίς έκπληξεις, για τους στρατιώτες.

Την ίδια άκριβώς στιγμή φάνηκαν τα πρώτα άμερικανικά βομβαρδιστικά. Ένα έλικόπτερο είχε ρίξει πριν από λίγα λεπτά μια μικρή βόμβα, που γέμισε ολόκληρη την περιοχή με ένα κόκκινο καπνό. Τα άεριοθούμενα βομβαρδιστικά βουτούσαν στο σημείο αυτό, άφηναν το φορτίο τους και ξανανέβαιναν στον ούρανο με καταπληκτική ταχύτητα. Έκρήξεις, φλόγες, ο βάλτος βογγούσε, τα πολυβόλα δούλευαν άδιάκοπα, καθώς ανέβαιναν πίσω τους δυο σειρές σκούρου καπνού. Κι άμέσως έφτανε άλλο κύμα, που κατέβαινε κ' έφευγε πάλι.

Από τον ασύρματο άκουγόταν τώρα ή συνομιλία του χειριστού στο παρατηρητήριο με τους πιλότους. Ο παρατηρητής έδινε οδηγίες και κατατόπιζε τους άεροπόρους για τα άποτελέσματα του βομβαρδισμού. Μπορούσαν να έλέγχουν άπολύτως την περιοχή και να βαδίζουν σε σίγουρο έδαφος.

Προχωρήστε...

Δεν μπόρεσα να έκτιμήσω πόσο κράτησε ο βομβαρδισμός. Όχι περισσότερο από μισή ώρα. Οι καπνοί και οι φλόγες ύψώθηκαν σε χίλια περίπου μέτρα και κάθε τόσο ύπόκωφοι θόρυβοι ανατάραζαν το έδαφος.

Η φωνή από το φορητό ασύρματο τηλέφωνο άκούστηκε και πάλι:

«Προχωρήστε τώρα προσεκτικά... Σας καλύπτει έλλη μονάδα του τάγματος, από την δεξιά σας πλευρά».

Ο παρατηρητής έδινε τώρα συνέχεια οδηγίες στην περίπολο πώς να προχωρήσει. Πλησιάζαμε προς το σημείο όπου έβγαине πυκνός μαύρος καπνός. Πρέπει να ήταν κάποιος οικισμός ή έγκαταστάσεις.

Σε λίγο φάνηκαν δεξιά μας τάνκς. Από το σημείο που έβγαιναν οι καπνοί αντίλαλουν σποραδικές ριπές πολυβόλων.

Ήμουν με τους τελευταίους της μεγάλης περιπολικής ομάδας. Άκούστηκε και πάλι το ασύρματο τηλέφωνο:

«Παρακολουθούμε τον νέγρο στρατιώτη που βρίσκεται πληγωμένος κοντά στο χωριό. Τρεις από την περίπολό σας προσπαθούν να τον σώσουν. Συνεχίστε να βάξετε με μπαζούκας προς το χωριό, για να τους καλύψετε. Τα τάνκς προχωρούν από την έλλη πλευρά».

Πέρασε άλλο ένα τέταρτο. Κι από την έλλη πλευρά άκούγονταν ακόμα κρότοι πολυβόλων, έλο και πιδ μακριά.

Ο Τσέσνευ, που παρακολουθούσε με προσοχή τους πυροβολισμούς, έιπε:

«Οι Βιετκόγκ θα άφησαν το χωριό. Σε λίγα λεπτά ή πρώτη ομάδα μας θα βρίσκεται εκεί».

Προχωρήσαμε. Η ομάδα μας μπήκε σε ένα ρηχό ποτάμι, άκολουθώντας τους πεζοναύτες της άλλης ομάδας, που προπορευόταν. Οι άλλοι είχαν περάσει στην αντίπερα όχθη και βάδιζαν, χωρισμένοι σε δυο τμήματα, στις δυο πλευρές ενός στενού δρόμου, που άδηγούσε στο χωριό. Ο άέρας μύριζε

ACRILAN
CHEMSTRAND
ΤΟ ΑΛΦΑ
ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

πλεκτό ACRILAN.
Άνετο - Άπαλό. Πλένεται εύκολα.
Δεν χάνει ποτέ την φόρμα του.

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

κι ο καπνός ήταν ακόμα πυκνός λίγο πιο μακριά.

Αρχισαν να φαίνονται τα πρώτα σπία. Δυο - τρία είχαν πιάσει φωτιά. Δυο τραυματιοφορείς μετέφεραν τον πληγωμένο νέγρο πεζοναύτη. Ένα ελικόπτερο χαμήλωσε μαλακά και τον πήρε για τ'αμετόπισθεν και τ'ο νοσοκομείο.

Στ'ο χωριό βρήκαμε πέντε - έξη πτώματα Βιετκόγκ. Οί συμπολεμισταί τους δεν πρόλαβαν να τ'α πάρουν.

Τ'ο χωριό ήταν έρημο. Μιά γριά έβαλε τ'α κλάματα, τ'ην ώρα που ένας πεζοναύτης έμπαινε, με τ'ο πολυβόλο, σ'ε μιά καλύβα. Ένας Βιετναμέζος στρατιώτης - διερμηνεύς, προσκολλημένος σ'την περίπολο, ρώτησε τ'ην γριά πού πήγαν οί άλλοι κάτοικοι. 'Η γριά απάντησε οτι έφυγαν όλοι, λίγο πριν αρχίσει ο βομβαρδισμός. Δεν είχε και πολλούς. Οί καλύβες λίγες και πολύ φτωχικές. Τ'ο χωριό αυτό ήταν πολύ θλιβερό. Από τ'ους κατοίκους έμειναν μόνο λίγες γυναίκες. Οί Βιετκόγκ πήραν μαζί τους και καμμιά δεκαριά άντρες. Κανένας δεν ήξερε τ'ην αλήθεια. 'Η γριά έκλαιγε. 'Ισως ν'α είχε χάσει κάποιον δικό της. Μιλούσε με δυσκολία και δεν ήταν

τόσο πρόθυμη ή δεν μπορούσε ν'α δώσει χρήσιμες πληροφορίες.

Ένας Ιταλικής καταγωγής νεαρός δημοσιογράφος - όπερατέρ, πού εργαζόταν για λογαριασμό τ'ου μεγάλου αμερικανικού ραδιοφωνικού σταθμού και δικτύου τηλεοράσεως CBS, άπαθανάτιζε με τ'ην κινηματογραφική του μηχανή τ'α γεγονότα. Έφθασε στ'ο χωριό από τ'ους πρώτους, μαζί με τ'ους πεζοναύτες.

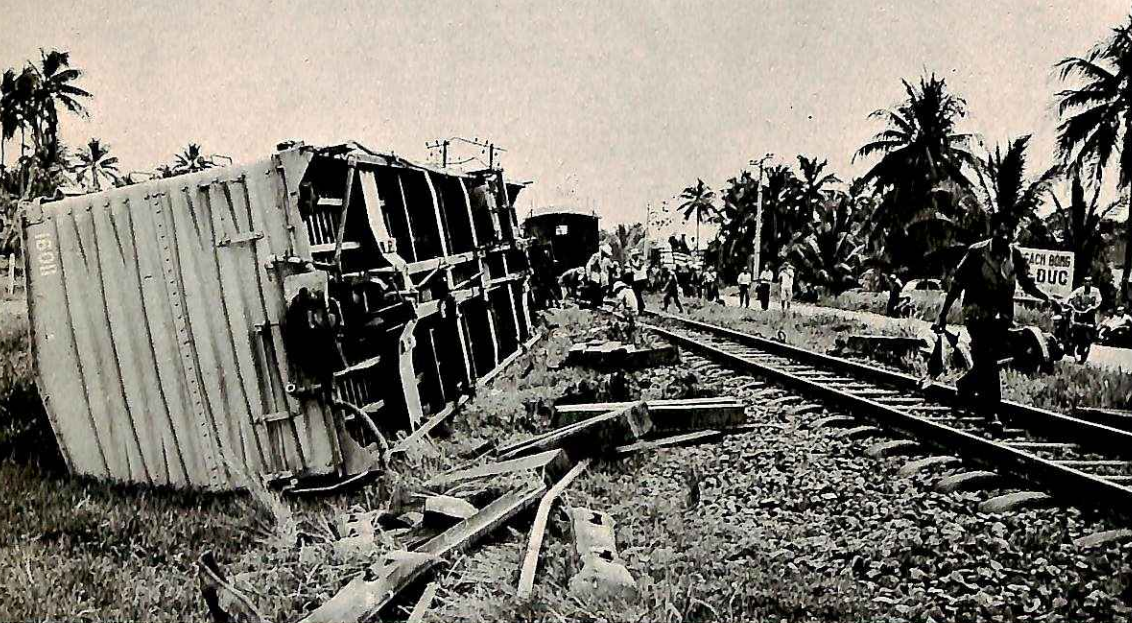
Έπειτα από λίγο φάνηκαν μερικές άκομη γυναίκες. Κι άργότερα, διστακτικά, μερικοί ήλικιωμένοι άντρες. Τ'ους άνέκριναν οί ειδικοί αξιωματικοί. 'Ισως μερικοί από α'τους ν'α ήταν και οί 'ιδιοι Βιετκόγκ, πού παρίσταναν τ'ώρα τ'ους φιλήσυχους χωρικούς. 'Ισως ήξεραν πολύτιμες πληροφορίες για τ'ις κινήσεις τ'ων Βιετκόγκ...

Λίγο πιο μακριά ήταν οί θέσεις τ'ων στρατευμάτων τ'ου Βορείου Βιετνάμ. Δεν είχαν έλθει, όμως, εκείνη τ'ην ήμέρα σ'ε έπαφή με τ'ους πεζοναύτες.

Με ένα ελικόπτερο επέστρεψα στ'ο στρατόπεδο τ'ων μετόπισθεν. Και εκεί έκανα ένα σύντομο άπολογισμό τ'ης πείρας μου από τ'ην πρώτη μάχη πού παρακολούθησα από κοντά.

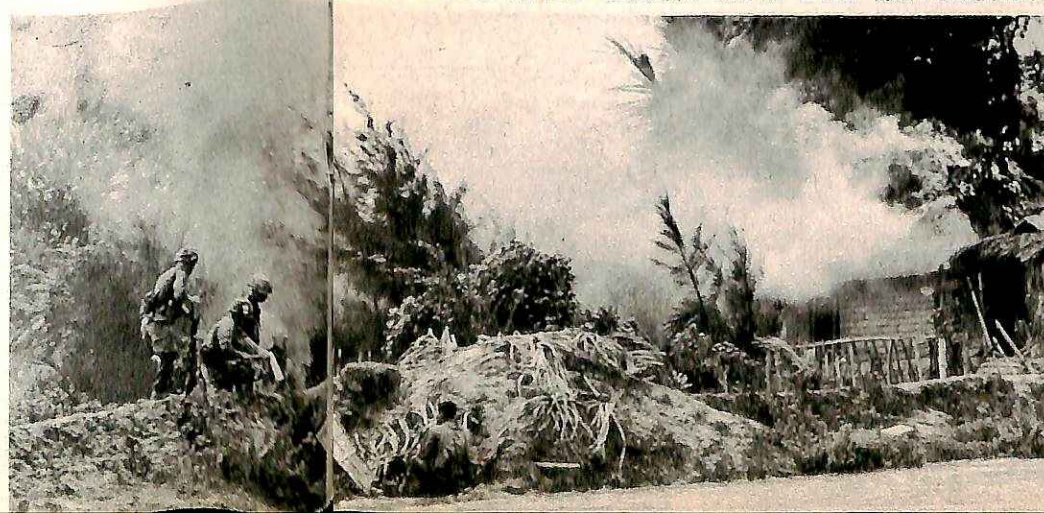
ΟΙ ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΤΑΙ ΠΡΟΧΩΡΟΥΝ ΤΩΡΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΡΥΖΩΝΕΣ. ΣΥΧΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΓΚΑΣΜΕΝΟΙ ΝΑ ΒΟΥΤΑΝΕ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΩΣ Τ'ΗΝ ΜΕΣΗ ΟΙ ΠΕΖΟΝΑΥΤΕΣ ΕΒΑΛΛΑΝ ΦΩΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΧΥΡΟΚΑΛΥΒΕΣ

ΤΑ ΣΑΜΠΟΤΑΖ Τ'ΩΝ ΒΙΕΤΚΟΓΚ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΑΙ ΣΥΧΝΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΥΠΟΓΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΣΠΙΤΙΟΥ

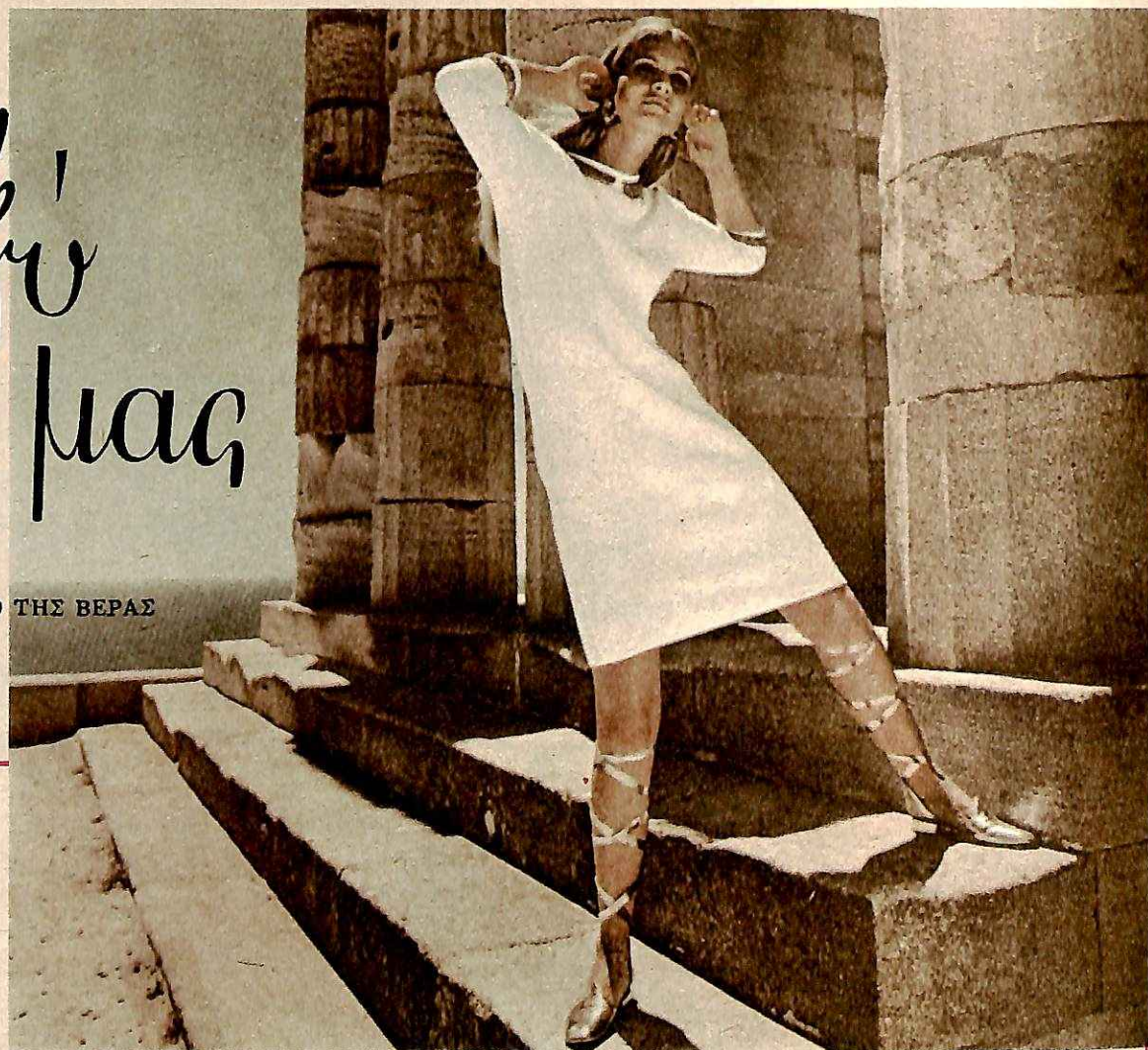
**Μάχες χωρίς τέλος
και χωρίς νίκη...**

Και ο πόλεμος συνεχίζεται με άμείωτη σφοδρότητα. Είναι ένας πόλεμος έλιγμών, χωρίς συγκεκριμένο μέτωπο, σύνορα, μετόπισθεν και τελικά χωρίς νίκες. Οί νικηταί και οί ήττημένοι σ'ις μικρές τακτικές μάχες ξαναγυρίζουν πάλι μέσα σ'την λάσπη για μιά νέα σύγκρουση, πού κι αυτή, όσο μεγάλη κι αν είναι, δεν πρόκειται ν'α δώσει τ'ο τέλος. 'Ο επίλογος α'του τ'ου πολέμου είναι σ'α ν'α χάνεται μέσα σ'την ζούγκλα τ'ου Βιετνάμ. Πλησιάζει κι άπομακρύνεται σ'αν ένα φευγαλέο όνειρο. Καί κάθε μέρα διακινδυνεύεται ή τύχη τ'ου κόσμου σ'τους άπέραντους όρυζώνες, τ'ους βάλτους και τ'α βουνά τ'ου Βιετνάμ, πού άναταράζονται από μάχες.

Μεταξύ μας

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΤΗΣ ΒΕΡΑΣ

Πρός το ελληνικό «στύλ»;

ΜΟΔΕΣ για το χρόνο, που έχουν φωτογραφηθή στην Ελλάδα την άνοιξη, δημοσιεύονται τώρα στα ξένα περιοδικά. Άραγε θα δούμε προς ελληνικό «στύλ»;

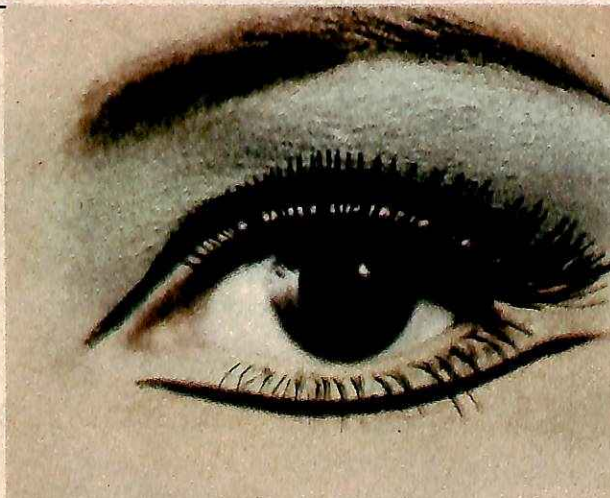
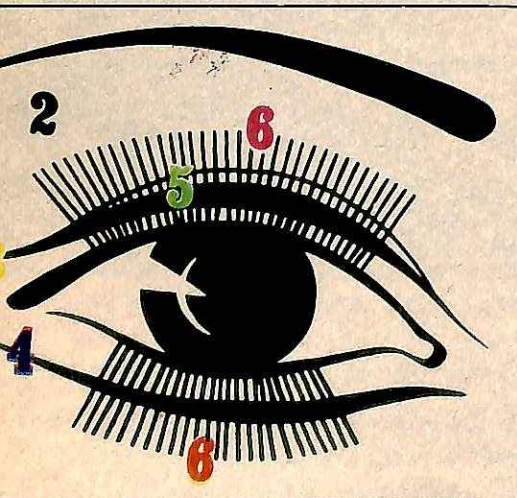
★ **ΔΙΑΒΑΖΑ** προχθές δι ή τόσο μοντέρνα δούκισσα του Ουίνδσορ έχει μια αδυναμία: Τρέμει το αεροπλάνο. «Έξη φορές έχω ταξιδέψει στην ζωή μου, πάντοτε λόγω μεγάλης ανάγκης» και δεν μπορεί να υπερικήσει την αγωνία που μου προκαλεί το έναεριο ταξίδι...».

★ **ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ...** πονηρών μαγείρων: Τυλίγετε μερικά φύλλα από «πράσινη σαλάτα», ότι υπάρχει στην αγορά, σε ένα αδιάφορο χαρτί, αφού τα πασπαλίσετε με «πάπρικα». Τα αφήνετε λίγες ώρες στο ψυγείο. Και τα μεταχειρίζεστε για διακόσμηση της υπόλοιπης σαλάτας, και για νοστιμιά!...

★ **ΑΠΟ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΜΟΥ:** «Αυτοί που βαριούνται στην ζωή, είναι συνήθως οι ίδιοι θαρρείς».

(Ανώνυμο)

★ **...ΠΟΥ ΦΘΑΝΕΙ** ή... ανδρική κοκεταρία; Νά σάς πω εγώ: Οι «σκληροί» του συνεμά φορῶνε περροῦνες φτιαγμένες από τον περίφημο Σάβλ του Ρίτζ. Στο σ τ ή - θ ο ς! Για να έχουν όψη άρρενοπότη... χωρίς να μοιάζουν με γορίλλες!

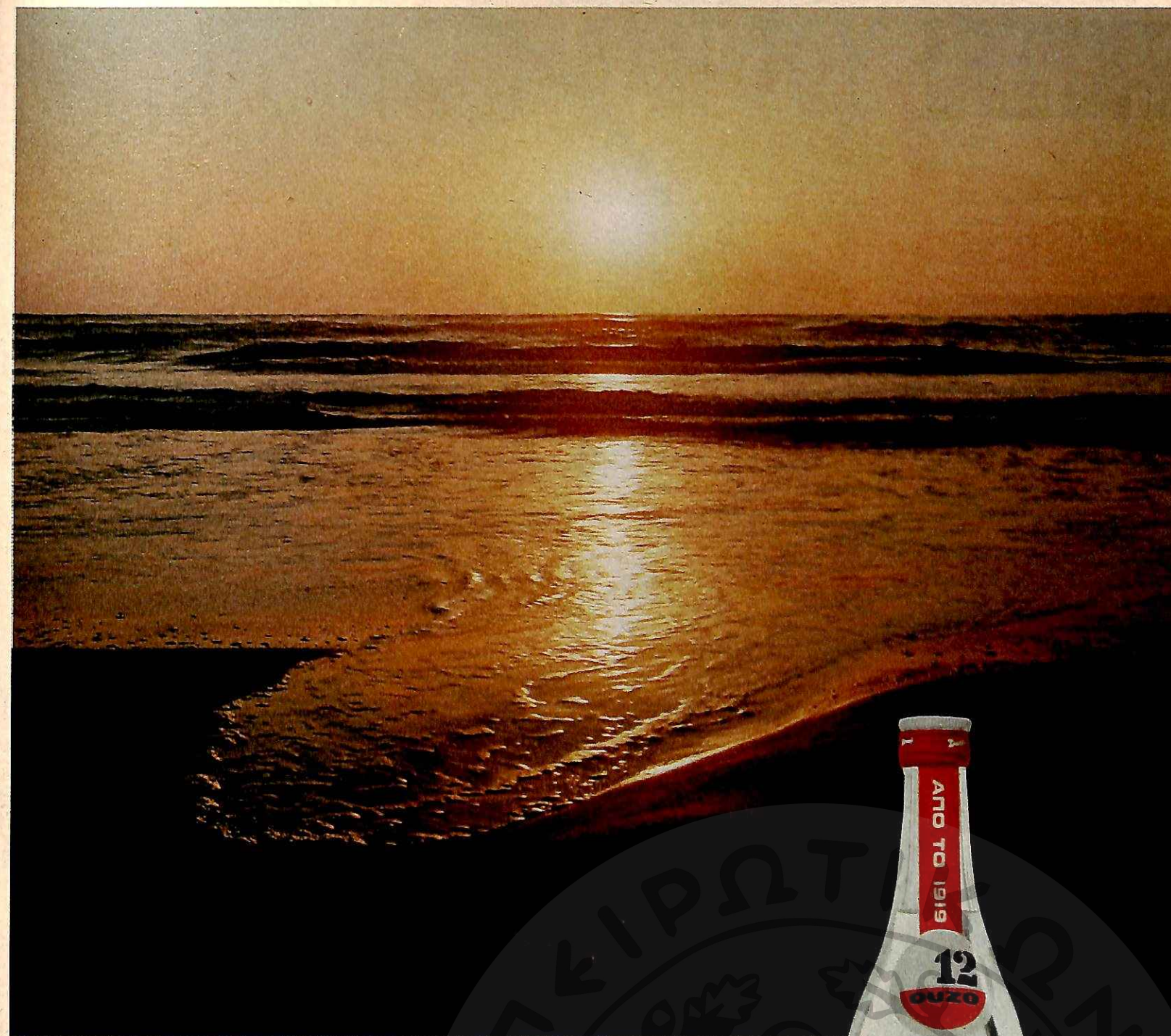
ΔΙΑΠΗΤΕΣ φίλες και ταλαιπωρημένες ερασιτέχνιδες της... αὐτοφωτογραφίας, σᾶς προφέρω ἕνα ἀπὸ τὰ πιν εὐνότητα σὺν τῇ εἰδῇ τελευταία σὲ ξένο περιοδικό. Ἰδοὺ τὰ ἐξῆς ὁμάματα τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν ματιῶν:

- 1 Προχωρήστε σὲ ὀριζόντια κατεύθυνση τὴν γραμμὴ τοῦ φρυδιοῦ.
- 2 Ἀπλώστετε ἑγχρωμὴ πούδρα ἢ κρέμα ἀπὸ τὰ τσίνορα ὥς τὰ φρύδια...
- 3 Τραβήξτε μιὰ θετικὴ γραμμὴ μὲ εἰ - λάινερ ἀπὸ τὰ τσίνορα... καὶ μεταξὺ τῆς μαύ-

ρης γραμμῆς καὶ τὰ τσίνορα παρεμβάλετε λίγη λευκὴ πεπιεσμένη πούδρα...

- 4 Τραβήξτε μιὰ λεπτὴ γραμμὴ πάλι μὲ εἰ - λάινερ κάτω ἀπὸ τὸ μάτι.
- 5 Τραβήξτε μιὰ πολὺ λεπτὴ γραμμὴ στὴν αὐτίδα πού σχηματίζει ἡ δακρυοδόχος...
- 6 Περάστε τρεῖς φορές «ὀμίμελ» στὰ τσίνορα! Καὶ τώρα, ὁπομονή, σταθερὸ χέρι καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

Βέρα

Θυμηθῆτε τὸ καλοκαίρι μὲ Οὐζο 12

μέσα σὲ κάθε μπουκάλι Οὐζο 12 ἔχουμε κλείσει κάτι ἀπὸ τὸν ἥλιο, τὴ ζέστη καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ ἑλληνικοῦ καλοκαιριοῦ...

γιὰ νὰ μπορεῖτε τὶς μελαγχολικὲς ἡμέρες τοῦ φθινοπώρου καὶ τὶς κρύες βραδυνὲς τοῦ χειμῶνα νὰ ξαναθυμώσατε τὸ καλοκαίρι...

ἀπολαμβάνοντας τὴν μοναδικὴ γεύση τοῦ Οὐζο 12 - τὴ γεύση ποὺ ἔκανε τὸ βαρέλι 12 ἀγαπητὸ σ' ὅλους τοὺς μερακλήδες τῆς Ἑλλάδος.

ouzo 12 - τὸ οὐζο ἀπὸ τὸ βαρέλι 12 (γιὰ ὅσους ξέρουν ἀπὸ οὐζο)

Η ΓΚΡΕΗΣ

Η Γκρέης Κέλλυ νίκησε. Τώρα είναι πραγματικά μια βασιλεύουσα Γαλινοτάτη Ύψηλότης. Είναι το μοναδικό άστέρι που λάμπει στο πριγκιπάτο του Μονακό.

Για την απόλυτη κυριαρχία στο χρυσό βασίλειο του Μόντε Κάρλο χρειάστηκε να δοθεί μια μακρόχρονη και λυσσώδης μάχη, που βάσταξε δέκα χρόνια — μια μάχη ανάμεσα σε γυναίκες, που πολύ λίγοι την είχαν πάρει είδηση, γιατί ήταν καμουφλαρισμένη με χαμόγελα, δεξιώσεις και χορούς μετημφισμένων.

Οι αντίπαλες ήταν, στην αρχή, η Γκρέης του Μονακό, που το ένα μέρος, και η Άθηνά και η Εὐγενία Λιδανού, από το άλλο, κόρες και σύζυγοι τριών πλουσιωτάτων έφοπλιστών. Η Γκρέης κατάρθωσε να απαλλαγεί εύκολα από αυτές τις δυο αντιπάλους. Μά, την στιγμή που νόμιζε ότι είχε θριαμβεύσει, δρέθηκε μπροστά σε μια καινούργια αντίπαλο, πολύ πιο επικίνδυνη από τις άλλες: την ντίνα Μαρία Κάλλας.

Η Ιστορία του μακροχρόνιου αυτού πολέμου είναι πολύ παράξενη και αξίζει τον κόπο να την διηγηθώ κανείς. Πριν από είκοσι χρόνια, άμέσως μετά τον πόλεμο, η Γκρέης και ο Ραινιέ του Μονακό δεν γνωρίζονταν ακόμη. Εκείνη, κόρη ενός πλούσιου επιχειρηματίου οικοδομών στην Αμερική, έκανε τα πρώτα της δειλά βήματα στον κινηματογράφο. Εκείνος ήταν ένας νεαρός πρίγκιπας, με μια μεγάλη έτησια επιχορήγηση, που σκεπτόταν περισσότερο τα σπόρ και την τζάζ, παρά τις κρατικές υποθέσεις.

Περίπου τότε εμφανίστηκε στη σκηνή του Μόντε Κάρλο ένας από τους πλουσιωτέρους ανθρώπους του κόσμου: Ο Έλληνας έφοπλιστής Άριστοτέλης Ψανάσης. Ο Ψανάσης ήταν αυτοδημιούργητος. Σε ηλικία 16 ετών είχε μεταναστεύσει στην Αργεντινή, χωρίς πεντάρα. Σε ηλικία 20 ετών ήταν κίβλας πλουσιώτατος. «Σημασία έχει, έλεγε αργότερα, να κερδίσει κανείς το πρώτο του εκατομμύριο. Τα άλλα έρχονται έπειτα μόνα τους».

Για ένα άνθρωπο ικανό σαν αυτόν, το πριγκιπάτο αντιπροσώπευε μια σίγουρη δουλειά. Με μια τολμηρή οικονομική μανούβρα, ο έφοπλιστής αγόρασε την πειοψηφία των μετοχών της εταιρίας που έχει το καζίνο, τα πολυτελέστερα ξενοδοχεία και αρκετά κτίρια και οικόπεδα. Ουσιαστικά, ο Ψανάσης έγινε ο άρχων του πριγκιπάτου.

...Χωρίς στέμμα

Και στο σημείο αυτό εμφανίζεται επί σκηνής η πρώτη διεκ-

δικήτρια του «θρόνου» του Μόντε Κάρλο: Πρόκειται για την σύζυγο του Ψανάση, την Άθηνά (Τίνα), κόρη του επίσης εκατομμυριούχου Έλληνα έφοπλιστού Λιδανού. Ξαυθή, κομψή, με ώραια μπλέ μάτια, μεγαλωμένη σαν πριγκίπισσα, η Τίνα αγαπούσε την κοσμική ζωή. Οι υποθέσεις του συζύγου της δεν την πολυενδιέφεραν — μά η «υπόθεση Μόντε Κάρλο» την τράβηξε άμέσως. Το πριγκιπάτο δεν είχε «βασιλειασα». Ο Ραινιέ ήταν ανύπαντрос και δεν φαινόταν να διάκειται να παντρευτεί. Πρώτη κυρία

του Μονακό μπορούσε, λοιπόν, να είναι η Τίνα, χάρις στην δύναμη του συζύγου της.

Θά ήταν μια βασίλισσα χωρίς στέμμα, μά που θα βασίλευε στην διεθνή ύψηλη κοινωνία. Εκείνο τον καιρό ο Ραινιέ ήταν πολύ φίλος με τον Ψανάση. «Να με λέτε Άρη», του είχε πει ο έφοπλιστής την ημέρα της πρώτης τους συναντήσεως, και ο πρίγκιπας κατακλήθηκε από αυτή την απλότητα.

Η Τίνα άρχισε να οργανώνει πολυτελείς δεξιώσεις, να καλεί τις διασημότερες προσωπικότη-

τες του κόσμου, να δείχνει πώς ήταν η ιδεώδης οικοδέσποινα για ένα πριγκιπικό παλάτι.

Τότε εμφανίστηκε η δεύτερη διεκδικήτρια του «θρόνου»: Η Εὐγενία, σύζυγος του Σταύρου Νιάρχου, άλλου Έλληνα εκατομμυριούχου έφοπλιστού, και μεγαλύτερη αδελφή της Τίνας.

Ο Νιάρχος κι ο Ψανάσης ήταν πάντα θανάσιμοι αντίπαλοι. Συναντώνταν ποιος θα κέρδιζε περισσότερο, ποιος θα αγόραζε την πολυτελέστερη έπαυλη, το καλύτερο αεροπλάνο, την δαπανηρότερη θαλαμηγό, τα λαμπρό-

ΕΚΕΡΔΙΣΕ ΤΗΝ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΜΟΝΑΚΟ

τερα κοσμήματα για την γυναίκα του. Ανάμεσα στις δυο αδελφές άρχισε η μάχη για τα πρωτεία στην πολυτέλεια και στην κοσμική έπιτυχία.

24 τίτλους!

Ο Ραινιέ έμενε ακόμη παράμερα, αδιάφορος για τις φιλοδοξίες των φίλων του, εύγενής και διαλλακτικός απέναντι στις δυο αδελφές. Όμως, αν ο Ραινιέ δεν παντρευόταν και δεν αποκτούσε διάδοχο, το Μονακό, σύμφωνα με μια παλιά συμφωνία, θα ένωματαν με την Γαλλία. Και ο Ραινιέ παντρεύτηκε σε λίγο την Γκρέης Κέλλυ, της οποίας η αμερικανική ύπηκοότης, ο πλούτος και η κινηματογραφική δόξα θα έδιναν καινούργια αήγλη στο πριγκιπάτο του Μονακό.

Οι γάμοι, πολυτελέστατοι φυσικά, έγιναν τον Απρίλιο του 1956. Η Γκρέης έγινε πριγκίπισσα Γκριμάλντι και απέκτησε 24 τίτλους.

Η τρίτη αντίπαλος

Η Τίνα και η Εὐγενία εξακολούθησαν, παρ' όλα αυτά, να κυριαρχούν στην κοσμική ζωή του Μονακό. Η Γκρέης φάνηκε για ένα διάστημα «βολική» και πει-

θήναι, πρόθυμη να ευχαριστήσει τους φίλους του συζύγου της. Οι δυο Έλληνίδες έγιναν άχώριστες φίλες της. Δεν ήξεραν τον χαρακτηρισμό που είχε δώσει γι' αυτήν ο Χίτσκοκ, ο οποίος είχε σκηνοθετήσει την ταινία της «Το κυνήγι του κλέφτη»: «Η Γκρέης είναι σαν ένα άεριαθούμενο, που πετάει τρομερά γρήγορα. Οι δυσκολίες αρχίζουν όταν πρέπει να προσγειωθεί...». Πραγματικά, η Γκρέης προσγειώθηκε άπτομα, όταν στο παλκοσένικο του Μονακό φάνηκε μια άλλη μεγάλη αντίπαλος: Η Μαρία Κάλλας.

Η Κάλλας είχε κατακτήσει την καρδιά του Ψανάση σε μια κρουαζιέρα, που είχε οργανώσει αυτός με τη θαλαμηγό του «Χριστίνα». Έγκατέλειψε τον Ίταλο σύζυγό της, τον διομήχανο Μενεγκίνι, για να ζήσει με τον Έλληνα έφοπλιστή. Η Τίνα ζήτησε διαζύγιο και παντρεύτηκε, λίγο

αργότερα, τον λόρδο Μπλάντφορντ, ένα Άγγλο άριστοκράτη. Έπειτα χώρισε και η Εὐγενία τον Νιάρχο, ο οποίος πήρε κατόπιν την κόρη του Φόρντ. Έτσι οι δυο αδελφές εξαφανίστηκαν από την ζωή του Μόντε Κάρλο.

Μά η Γκρέης δεν είχε ακόμη νικήσει. Έμενε να απαλλαγεί από την τρίτη και φοβερότερη αντίπαλό της: την Κάλλας. Σκληρή, επιθετική, φιλόδοξη, η Κάλλας θέλησε άμέσως να γίνη η «πρώτη κυρία» της Κυανής Ακτής. Το πριγκιπικό ζεύγος είχε καλές σχέσεις με τον Άρη και την Μαρία. Μά κάτω από τα χαμόγελα κρυβόταν ένας άγριος πόλεμος. Έξ αιτίας των πολλών τοκετών, η Γκρέης δεν μπορούσε να συναγωνισθεί την ντίνα στον κοσμικό τομέα. Άλλωστε, ο Ψανάσης μπορούσε να οδηγήσει, αν ήθελε, το πριγκιπάτο σε χρεοκοπία, αποσύροντας την οικονομι-

κή του υποστήριξη και κλείνοντας το καζίνο.

Σ' αυτή την περίπτωση φάνηκε ο πραγματικός χαρακτήρας της Γκρέης, γεμάτος περηφάνεια και θεληματικότητα. Η πριγκίπισσα άρχισε να φέρεται ψυχρά στον Ψανάση και στην Κάλλας, αποφεύγοντας να τους συναντά. Συγχρόνως προσπαθούσε να πείσει τον άνδρα της να εξασφαλίσει την οικονομική ανεξαρτησία του Μονακό. Έπρεπε να αποκτήσει με κάθε θυσία τις μεταχές που βρίσκονταν στην κατοχή του Ψανάση. Το πώς το κατώρθωσε, είναι και θα μείνει πάντα μυστικό του κράτους. Πάντως, με την υποστήριξη της γυναίκας του, αποφάσισε να εθνικοποιήσει το καζίνο, και κέρδισε ουσιαστικά την μάχη. Αυτή την στιγμή ο πόλεμος μεταξύ γυναικών στο Μόντε Κάρλο μπορεί να θεωρηθεί πως τερματίστηκε. Ακόμη και η «τρομερή» Κάλλας γνώρισε —για πρώτη φορά στην ζωή της— την ήττα...

Το Άνώτατο Δικαστήριο θα κρίνει αν είναι νόμιμη η απόφαση της κυβέρνησεως του Μόντε Κάρλο να εθνικοποιήσει την «Εταιρία Θαλασσίων Λουτρών», ή οποία διευθύνει το καζίνο. Οι περισσότεροι, όμως, παρατηρείται πιστεύουν πως ο Ψανάσης θα χάσει την υπόθεση. ■■■

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ —δσο και ο Τρωϊκός— κράτησε ο πόλεμος ανάμεσα στην πριγκίπισσα Γκρέης (στην σελίδα, άριστερά) και στις τρεις Έλληνίδες, την Εὐγενία (άριστερά), την Τίνα (άνω) και την Μαρία (δεξιά). Πόλεμος αδυσώπητος, που κρυβόταν όμως κάτω από τα χαμόγελα των κοσμικών συναθροίσεων και των «φιλικών» συναντήσεων. Τελικά, νίκησε η άλλοτε Αμερικανίδα «σάτρ», που κάθεται στον θρόνο των Γκριμάλντι. Τρόπαιο της νίκης, ο μικροσκοπικός αυτός, αλλά παλαιότατος θρόνος, που είναι τώρα δικός της.